1

ꩡြူးလဝ်ႈ တူလ်လရိတ်တဝိပုၵ

လင်ႇႁူႇလူင် ၶမေႃႇၵျမ်းလဝ်ႈတေႇလေႃးၽူႇသ တၢင်ႇယၢၶင်း

ပိထမ်း–2565 ဝႃႇ ပီတႆး – 2116 ၼီႈ ပီမိူင်း –1384 တူဝ်

တွၼ်ႈၵၢၼ် ပၼ်ႁႄႉမ

ၼမေႃ တသ်သ ၽၵဝတေႃ ဢရႁတေႃ သမ်မႃသမ်ပုတ်ထသသ်။ တိသရၼံ ဢၵုံ ဝၼ်တမိ သပ်ပတႃ။

1 ။ ပုတ်ထေႃ မေ သီသေ တိတ်ထတု၊ ထမ်မေႃ မေ သီသေ တိတ်ထတု၊ သံၶေႃ မေ သီသေ

2 တိတ်ထတု၊ မႃတႃပိတရေႃ မေ သီသေ တိတ်ထတု၊ ဢႃၸရိယေႃ မေ သီသေ တိတႃတ်ထတု၊ ၵုရုႁႃႉရဝ

ပၼ်ႁႄႉမပြႃ ၶူပ်ႈလုၶၼ်ႉထႃႉ ပလ်ႉလႃႉတင်းႁႃး သူပ်းဝႃးလွႆၵျမ်ႉ တူဝ်ၶမ်ႉၵွတ်းသၢင်း ပုၼ်ႈပၢင်းပုလ်ႉလေႃႉ

ယွၼ်းလႆးပွင်တေႃႉၶိူင်းမျႃတ်း ၵေႃႉၵၢတ်းပႃႉပမ်ႉ ၶိၼ်တမ်ႉမိူၵ်းမၢပ်ႉ ယႃႉလႆးႁမ်းတၢပ်ႉၸၵ်ႉတ်ၶၼ်ႉၶၢၵ်း ပိုင်း

လၢၵ်းငဝ်းႁုင်ႉ~ ၵေႃႉငေးလုင်ႉ~ ၵၢင်းၵၢတ်းတိင်းတူဝ်-ပိုင်းယူႉပိုင်းသဝ်းႁူမ်းငဝ်းမုၼ်ႁုင်ႉၶိုၵ်ႉ ၶိၼ်ရၢၼ်ႉႁူး

မိဝ်း ၵူင်းလိဝ်းၵႃႇၵွႃႉလိုၵ်ႉ ယၢမ်းၸဝ်ႉတိုၵ်ႉလူဝ်ႉသၢင်းပုၼ်ႈပၢင်းတၢင်းမၢၼ်ႉ လွႆႉၵွၵ်းလႃၼ်ႉ ၵွတ်းလိူၵ်းႁၢဝ်း

ၼူဝ်ခႆႉ။–

2 ။ ၸခ်တတၢခိ ၵိမေ ပလ်လၵုခေ မမ ၵုယၵမ်မေခေ ဝု ဝလီၵမ်မေခေ ဝု မခေုၵမ်မေခေ ဝု ပသခ်ခေယိတ္တု ၵိမေသုခံ ၷုၓေုခံ သၵ်ၵလ်လံၵမ်မံ ၵုရေတပ်ပံ ၵရေယျုတိ ၵရျူမိ – ၵု့ယိၵ ၵု့ယၵါမ့် ၵၷမ့်ၶု့ၷဝ်း သဝ်းၷူပ်းသူပ်းလ္ငံ မူတ်းသ္ငံသၢင်းဝၢင်း ယွခ်းပၢင်းငဝ်းမုခ် တိင်လုခ်လိၵ်းၸျူး အကြၢးယၢမ်းလိုဝ် ပွင်ယိုဝ်ၷ်ခ်းလူး ငေးၵူးမုခ်ခေု ၷိတ်းတီ့ၵေၷုဝခ်းခိုခ်း ဝၢခ်းယမ်ၸုင်းၵိုခ်းသုမ့် မုင်း**တူဝ်** ~ၷေ့ရုခ့်ၵၢခ့်တရေ့ၸေး ၷ့်ၵေးထၢတ့်ယိုခ်ဝွတ့် ထိုင်ၷွတ်တင်းလူဝ့်–ယၢခ်ၸေၵ်ၵၢင်း လွင်တၢင်မ့်ရျူးၵု့ ယု့ပေလံ့ခုၵ်းၷူဝ့်သင်ခေု့ ။ ။

3 ။ ၵေု့လ ပထမ ပထမေး ပုတ်ထေု မေ သီသေ တိတ်ထတု – ယၶုယၢမ်းလိုဝ် ပံၷိုဝ်မိုဝ်းလမ်း

တမ်းၸိုဝ်းၶိူဝ်တႃ ၵေႃႇပၢင်းယေႃး ပုတ်ႉထေႃးမုၼ်သုင် လဝ်ႈၽူႈယၢၼ်ၵူၼ်ၶုင်းၶိူင်း လိၵ်းမိူင်းသၢမ်ပၢင်
ၽီသၢင်ႁူၼ်းႁွမ်း သတ်းၶွမ်းယမ်မုၼ် တူၼ်ၶုၼ်ၽုင်းၵိူင်း လိူင်းၵၼ်လႆႈထၼ်တြႃး ထိုင်ပိၼ်ၽြႃးလိၵ်း
လွမ် ပိၼ်တီႈလီငွမ်ႁွမ်းလူး မူးလႃးၵိုင်လမ် ႁိူဝ်းယမ်ဝၼ်းၼိုၼ်း ၶႆႉၶေႃႈပၢင်းၵၢဝ်ၽုင်းႁိုၼ်းလဝ်ႈယိုၼ်း
4
ၵင်ႈမုင်းၵူဝ် ၼႃႈလၢင်းၵိူၼ်ႈၵၢင်းလွင်ႈတၢင်းႁူဝ်~ပူၼ်ႉၵူၼ်းၶူဝ်~လူဝ်းပႂ်ႈၽႃတ်ႇသီႇတၢတ်ႇႁူမ်ႇ – ယွၼ်းႁိူဝ်း
သူဝ်းယဝ်းတိူၵ်ႈငဝ်းလဝ်ႈမွၼ်းလွမ် မုင်ႈယဵင်းလွမ် လွမ်းလွႆႈၵဵတ်ႇၵင်ႈမဵတ်ႇၵူမ်ႇၼႃႈၶေႃႈ။–

4 ။ ထမ်မေ မေ သီသေ တိတ်ထတု–ၶႆႉၶေႃႈ ၵႃႈလုၼႃၼ်ႉထႃႉ သၢမ်ထႃႉၵႃႉယ ဝလီႉ မၶေႃႉ ပေႃႉပွၵ်ႈ
ယေႃးမွၵ်ႈၼ်ၼ်သွၵ်ႉ တၢင်မွၵ်ႉပုပ်ႉၽႄ သၵ်ႉၵိတ်ႉလၵႃႉၵဝ ၶီမၼ်ႉတၶဝေႈၵွတ်ႈ ငဝ်းထွတ်ႈမုၼ်ၵုင်ႉ လေး
လုင်ႉထမ်ႉမံႉ ထမ်ႉမေႉ တႃႈၸၢင်ႉသီႉသေႉထုင်းၵဝ်ႈ ၼႃႈလဝ်ႈတူၼ်ၶေႃႉ ထေႉတေႃႉလုၵ်ႈငူၼ်ႈ မဝ်ႉသူၼ်ႈ

ပူတ်းပွႆႇ လွင်ယွႆႇလွႆးတၢပ်ႈ ၵျၢင်ႉၵၢပ်ႈမၵ်ႉၵထႃႇရမ်ႇ တူခ်ေႈလိၵ်ႈမခမ်ေႇတမ်းမခ်ေႈယုၵ်ႉတႆႇတၼ်ခ်ေႈ ႁွႃႇမ်ခ်ေႈ ခီး တီႈမခ်ေးယၢင်ႈမဝ်ႇလူမ်ႇ~လွတ်ႈၵွၵ်ႇၵႃႇသဝူမ်ႇ~ၽွင်းၷွင်ႈခွင်လႃး–ၵႃႈခင်ေႇထမ်ႇမႃႇခုထမ်ႇမ ၽလေ ခိသမ်ႇသၵုင်ႇၼၢင်ႈ ၵၵျူဝ်းၷၢဝ်ႉၷူဝ်းလွႆႈခူဝ်းခေႃဝ်ႉထိပ်ႇၽေႃင်ႈ ပႆယၢင်ႈလူး ပူခ်ေႉၼူးယူခ်ေႈတခ်ေႇၷႃႇ ထိူၵ်ႈ ၷဝ်းသေႃႉငဝ်းမျႃတ်ႈထမ်ႇမႃႇ ၵိင်ပိုင်ႈရူဝ်းၷၵ်ႉသိူဝ်းလူလ်ႈမုခ်တြႃးလဝ်ႈယဝ်ႉ။ ။

5

5 ။ လိူဝ်ခႆေႉ ၵႃႈပိခ်သင်ႇၼႃႇ ၵႃႇရိယႃႇသမ်ႇမုတ်ႉတိ ဝိပသ်သခေႃႇထူႇရ ၵခ်ေႇထႃႇထူႇရ ၵတ်ထ ပတိသမ်ႇၽီႇတံႇ လိုၵ်ႉလမ်ႇၵမ်ႇၽီႇ ညီမျ သီႇလ သမႃႇထိ ပလ်ႇလႃႇ သိၵ်ႉၼႃႇသၢမ်ယိူင်ႈ ၷၢင်ႈၼိူင်ႈမူတ်း လၢင်ႇ ခႆေႉရေႃႈၼႃႈတၵ်းပၢင်းတၢင်ႇသီႇသေႇ ဝခ်ေႇတေႇယေႃးဝႆႈ ယွခ်ေးလႆႈၵိင်ၽင်ႇ လိၵ်ႉယႅ်ႇရူႈလဝ်ႈ တူခ် ထဝ်ႈပႃးခုမ်ႇ ယမ်ယုမ်ႇၽုင်းၵႃႈ လင်ႇဝႃႈ “သံၼေႃ မေ သီသေ တိတ်ထတု” ၼႃႈလင်ႇၷူပ်ႈလုမိူဝ်းသွၵ်ႇ တၢင်

ႁိဝ်းယွတ်ႈ ဝႆႉၵွတ်ႇငဝ်းႁုၼ်ႉ ၼေးလုင်ႉသင်ႉၼႆႉ ႁုၼ်ႉၵတ်ႉသႂ်ႇမိူင်ႉၵွင်ႈ တၢင်ႉၵျၢင်ႈၼိင်း ပုၼ်ႉလိင်းၶဝ်ႈ ၼိဝ်းမုမ်ႉ ~ၿၢၵ်ႈၵၢင်းႁုမ်ႉ ~ၵေႃးၼွႆးၵုင် – ယၢၼ်ၵွၵ်ႉပႆႈမိုဝ်းပုၼ်ႉၼိုဝ်းၵုင်ထိုၼ်ႉၵျုၵ်ႉ တိင်ပ်းပၢတ်ႉလိုၵ်ႈ ၼိၼ်းဝုတ်ႈဝိၼ်းၶေမ်မၢတ်ႉလုၵ်ႉ ဝၢင်းၵျေႃႉပုၵ်ႉၼုဝ်းသႂ်ႈ ၵွၵ်ႉပႆႈၵၢင်းလရၢင်းတမ်ႉ ပုၼ်ႉၶင်းမႃႉရူႉၶႆႉ လွမ်း မတ်ႉလွမ်းလုင်ၶၶင်ႉ ။–

6 ႖ ။ ၶွၵ်ႈၶႆႉ ၵျၢင်ႈၵျုး တၵ်းမႃးပၢင်းၵျႃ မုၼ်ၶေလႃၽေးၵေးလူး သွင်ၵူးသွင်ၼုၼ် ယႃႉၵုင်ႈၿိတ်းမုၼ်တိင် ငဝ်း ပၢင်းသဝ်းၶိုဝ်ၵျုဝ် ၶေတုဝ်ၵျင်းလႂ်း ဝၼ်းငႂ်းၶင်ပီ ထၢင်ႉၵျၢင်ႈသၢင်ႈၵျိတ်းၵၢၼ်လီယႂ်းယႂ်း ၶင်းၼၢဝ်းၵႃမေ တႃၼေႂ်းၵေႃး ၵၢဝ်ႉဝႃႈ “မၢတႃပိတရေႃ မေ သီသေ တိတ်ထတု” ႁုၶေႃးမုၼ်ၵျုင် ၵိုင်ႉဝႆႈၵွမ်းပုင်ငေးဝၢင်း ယွၼ်းၵၢင်းၼီၿၢၼ် ယၢၼ်တုဝ်ၶုၼ်းမေႃး လိုၼ်ၼေႃးၵျုဝ်ၼုမ် သဝ်းလုမ်မြူးယၢဝ်း လႂ်ပၢၼ်ၵိင်းၼၢဝ်းပိုင်ႈၵျၢဝ်းႁုင်ႉ

ၽုင်းသုင် ~ ယႂ်ႇၵႂၢင်ႈ တၢင်ႇႁၢင်ႈတူဝ်ၶႃႈ – လွမ်းလွႆႈထိင်းၵဵတ်ႇ မဵတ်ႇယင်ၵင်ႈငမ်း ႁူႈၵမ်းမဝ်ႇယၢၼ်ၽေႈ–
ၼေႁေႃႉၽေးဢၢႁေႈမိုၼ်ႇ တိုၼ်ႇႁႆႈပႆႈၵၢင်း ပိုင်ႈပၢင်းလွင်ႈငဝ်းလဝ်ႈ ၵူၼ်းထဝ်ႈလႃၵူႇ တင်းပူႇတင်းယႃႈ ၼႆ
ၵေႃႈ ။ ။

7 7 ။ မႃးထိုင်ႈ "ဢၢလဝိယေႃ မေ သီသေ တိတ်ႉထတု" ၼႆႉၵေႃႈႁူပ်ႈလုမိူဝ်းလမ်း ၼိူဝ်းတမ်းတႅင်ႁူဝ် ႁွမ်း
တူဝ်လိုၼ်းဝၢင်း ပၢင်းၼႆႇလႆႇတူၼ်ၼူးဝႃး ပႃးဢၢၼ်ပၼ်ၵတ်းပၼ်ယဵၼ် ဢဝ်ပဵၼ်တပေးတပၢၼ်း ဢဝ်ပဵၼ်
လဝ်ႈသၢင်ႇရႁၢၼ်းတူၼ်လီ ယၢၼ်ၶီၵၢင်းမဝ်း သဝ်းၺႃင်းၽူလုံးၽိုဝ် လိုဝ်ၼေၼ်သွၼ်ပၼ်တၢင်းလၵ်း လၵ်း
ၼႆးပႆးတမ်း ထမ်းတြႃးလႆႁူဝ် ၼေတူဝ်ၼမ်းတၢင်း လီၵျၢင်းလီၵမ် ၼၵ်းယမ်မီးမွၼ်း ပိုင်လႄႉတၵ်းတွၼ်း လႆႈ
ၽွၼ်းၵျပဵင်းသုင်~တိုတ်ႉတႆးလုင်~ၵဵတ်းၵႄႈဢွင်ႇ ၵွတ်ႈပွင်ႇဝွင်ႇၵိဝ်ႇမႂ်ႇ–ပႃးလိမ်ၼူးဝႃး ပျတြႃးမထၢၼ်း ၵၢၼ်ႉ

ပေုးႁွတ်ႈတၢင်းပႆ မ်ၶင်ႈႁွံးမႆ သမထ ဝိပတ်ႉသၶေုႇ ပလ်ႇလျုႇယ်ႇ–တၵ်းပိုင်ႈၶူဝ်ႇၵၢပ်ႈလူဝ်ႇၽင်ႇယဝ်ႉ။–

၈ ။ ၵုႈၶင်ႈ ဝႆႈၵေုႈဝႆႈယဝ်ႉ ၶုပ်ႉတဝ်ႉမိုဝ်းသွၵ်ႇ မ်ၶင်းဢွၵ်ႇႁူႇဢၢုႈ ၵျုႈႁူပ်ႉငူပ်ႉၽင်ႇ ၵိုဝ်လိင်ႇလိူၶင်းလႆႉ မဝ်ႇၶႆႉယၢၶင်ၽေၢတ်ႇ တ်ပ်းပၢတ်ႇတိတ်ႉထိ ဝိလိၵ်ႉၵိတ်ႉသုႇ မုႇၶလွ်ႇမိူၵ်ႈ လိူၵ်ႈဢၢဝ်ႁုသူဝ်ႇ သဝ်းၶူဝ်ႇတ်ႈ
8 ၵျူမ်ႈ ႁူမ်ႈပိုင်ႈပုတ်ႉထမ်ႇ ထမ်ႇမံႇ သင်ႇၶံႇ မဝ်ႇတမ်ႇတူၵ်းယေုႈ ပေုႈမေႈသွင်ၶေုႇ ထိုင်တေုႇၶူးၽေ လႆႈဝုႈ ပလ်ႇလႁုၶေႇ ဢမ်ႇဢေႇမျၢတ်ႈၵုႈ ၵျုႈယူိင်ႈႁုင်ႇတၢင်ႇ သ်လၢင်ႇၵတ်းလိုၶင်ႈ ဢမ်ႇတိုၶင်ႈဢမ်ႇၶုၶင်ႇ ပၶင် ဢုၶင်ႇ မိးသုၶင်ႇ ႁွမ်ႁုၶင်ႇမုၶင်ပုလ်ႇလုႁွုႇထ်င်ႈ မဝ်ႇၵျ်င်ႈၵျိူတ်ႇၵျ်ႇ~လႆႈႁွမ်သ်ႇ~ၵၢၶင်မၢၵ်ႈၶူဝ်းၵျိူဝ်း – ၶုႈလင်ႇ ၶုပ်ႉမူပ်ႇတူပ်ႉသွၵ်ႇၶွၵ်ႉတၢင်ႇဝႆႈ ႁူမ်ႈငေးယဝ်ႉလေး ထၢပ်ႈမေးလိုမ်ႉမွၵ်ႇၶႆႈ ဢၶင်လႆႈယေုးၶမေးပုၵ်ႈၵုႇ ထုႇ ၶ်မ်ႉပ်င်းၵုႈယ်င်းဢၢင်ႈလူဝ်ႇယုႇ တေႁွႆႈၶိုၶင်းၽိုၶင်ႉ[တု]းလၢပ်ႈပ်ၶင်ၶိူဝ်း လူးႁွၶင်ႇ။ ။

႙ ။ ႁၼ်ႈတ တႃႇၼီ ၵိတံ, ၵၢႆႇၼႃႈတပေႊတေႃႇ, တၢင်းလႆႈယွၼ်းဢေႃႇယွၼ်းထုၵ်ႈ ၼုၵ်ႈၵဝ်ထမ်ႇမေႇ
တေႃႇသၼေႃႇမျၢတ်ႈ ၵျမ်းပၢတ်ႈမူႇမၢၼ်ႈ သုတ်ႈတၢၼ်ႈထမ်ႇမ ၵဝ်ၼင်ႇၵၢင်ႇၵုတ်ႉတရၶေပိုတ်ႇ လွင်ႈဝႃႈ
တၢင်းၽိုတ်ႇၼဵၼ်မိူၵ်ႈ တုလၵျိူၵ်ႈတၢမ်ႇ လႆႈၼၢမ်ႇၽွၼ်းယၢၵ်ႈ ဝိပၢၵ်ႈၼိုၼ်းတွပ်ႇ ၼင်ႇၵႃႈၶၸိုၼ်းၼွပ်ႇပိူင်ငဝ်ႈ ၵၼ်ႇ
လဝ်ႈၵျေႃးမ်ၼ်ႇ ထိူၵ်ႈသ်ၼ်ႇႁဝ်းပိူၼ်ႈ ႁၼ်ငိူၼ်ႈၵျႃးဝွၼ်ႇ ၵျပွၼ်ႇႁျွၼ်းယႃႇ ပုၼ်ႈတႃႇယိၼ်းပွၵ်ႈႁျွၵ်ႉလွမ်ႇၽၢၼ်ႈ
[9]
မိူဝ်ႇယၢၼ်ႈဢေး ၵျိူႈမေးယၢင်ႈတၢင်းမိူင်ႇ~ႁၵ်ႉလူမ်းၽိူင်ႇ~ၵၼ်ပုၼ်ႈၵတ်းယႅၼ်–တီႈမၢၼ်ႇတီႈမီး ပၢၵ်ႈၵီးၶေ
ပိုတ်ႇပျ လွတ်ႈၵမ်ႇသဝ်ႈဝုလ်း ပုၵ်ႉပုလ်းယၢင်ၵျူၵ်ႇလု တုလရိုၵ်ႉတဝိပႃႇၵတၢင်ႇႁိုၵ်ႈ မူႇလိုၵ်ႈလႆၢးလႃႇ ၼပ်ႉ
မေးပြုရေးႁၢၼ်ႇၵပျူႇ ၵၢမ်းသွႆႉပူၼ်းၵၼ်ယဝ်ႉ ။–

10 ။ ၵူလ်းဝႃႈ ၼင်ႇၵႃႈၶမ်ႉတွၼ်းၽွၼ်းလီ ၵၼ်လႆႈၼျူးသီၵုမ်းမေး ၵျမ်းဢေးၽိုၼ်ၵျွၼ် ၵၢမ်းသွၼ်

မုၼ်ၶမ်း သွၼ်းယမ်းၵူဝ်လွၵ်ႇ ဢီလွၵ်ႇၵူၼ်းသတ်းၶဵဝ်ႉ တၵ်းမုး ယူလ်းထတ်းဢေႃၵျ မုၼ်ၶေဢေၶွၼ်းၵိုၼ်း ဢၼ်
တိုၼ်းမၵ်းမႆႈ ၶႃၼ်ၶဵဝ်ယွၼ်းသူး ယိုင်းလူးၵၢဝ်ႇဝၼ်ႉ “ ၵိတႆ မေ ပုလ်လုံ ၶဵပ်ၸၼ်ၶသေသ ပလ်လယေႃ
ၵျေႃတု ” သုတွင်းမွင်းဢႅၼ်ဝ် ဝိင်းထိၼ်ဝ်ၶဵပ်ႉပၢၼ်း ၵၢၼ်းယိုင်းပိုင်ၶဵ ယျႉပိုင်ႈၶွၼ်းဝႆသၵ်းၵမ်း ၸုႈပီၼ်ၶူဝ်းၵွမ်
10 လွမ်းဢႅၼ်ဝ်ဝိင်းၶမ်း ပူတ်းတမ်းဢေးပွႆႉၵျပ်ႉၶူဝ်းမီၼ်~ၵျၼ်ႈဢေႃတ်ႉယၢတ်ႉထူင်ႉၶူင်ႉပုင်း လိုၵ်ႈယုင်းၵျေႃႉယင်ၶၢတ်ႈ
ၵူဝ်မၢတ်ႈၵူဝ်း ဝုႈသိုဝ်းသျႉၵၢၼ်လႅတ်ႈ – ၸုႈလႆႈၵၢဝ်လၢၼ်ႉဢေႃၼ်ႉယူလ်း လိုၵ်ႈတူလ်းသႆႉသၢင်ယဝ်ႉတ်တ်ႈ
တ်တ်ႈ–ၵျၼ်သီၼ်ႈတၢင်း ပူၼ်ႉၵၢင်းမိုၼ်ႉသ်ၼ်ၶိုင်ႈၵၢပ်တ်ႈၶၼ်ႉတႃ ။

11 ။ လႆႈလိုင် လူဝ်ႈၵၢၼ်ပႆႉထိုင် ဝိင်းၵိုင်ၶဵပ်ႉပၢၼ်း လိၵ်းၶႃၼ်းပႆလွမ်ၶဵဝ်ႉ ၸုႈလႆႈပွင်ၵွမ်ၵွင်းမူး လူးၵျတ်း
တၢင်းလီ ၵူတ်းသီမ်းၶေႃၵ်း ထုၵ်းပုင်းသိၼ်ၶူဝ် လပ်းတူဝ်ၶိင်းၵျဝ်း လဝ်းလွမ်းၵၢၼ်ၵူင် ၵျင်းလူင်သိပ်းပႃး တြူး

ၽင်လုၵ် ပီၶင်ဝၶင်းၶိုၶင်း တိုၶင်းတွၶင်းတၢင်းမေ ၵွၵ်းၵောလ်ၵ်တ်းၽင်း တၶင်းၶင်းထမ်မေ ၶိုၶင်းၶေတောင်းၵွ်း
လူဝ်းထိုင်ၶင်းပွ်း ၼေၵ်းဝွ်းယူၶင်းၶၶင်းမၶင်~ပူၶင်ႉၽေးၶၶင်~တုၵ်ႉၶလျ,တိ လျ,ရျူ, မျ,ရၶမ်,–ပွင်ၶိုင်ယိုၶင်း
တၢဝ်း ပူၵ်းၶူဝ်မေးၵျၢဝ်း လူဝ်းၶၢဝ်းမူဝ်းယင်းလုၵ် ငူင်ႉၵၢင်း ပ်တ်းဝၢင်းၶူင်းတၢင်းငူဝ်းၵၵ်းၵုၵ် မဝ်,ပူးၶဝ်းလူးၽူး
ၵူၶင်းလုၵ် လိူဝ်းမူၵ်းပျ,ပမ်,ၶၶင်ႉ။–

11

12ႉ ယၢမ်းလူဝ်းယင်းလေ, တေ,ပၢၶင်ၶိုၶင်းလူင်း ၵွင်းၶူင်းၽုင်,သၢမ်ယၢၶင်းၶင်ႉ ၵျင်းၵျူၶင်တ်းၼေၶင်းၵၢၶင်မၢပ်,
ၵူဝ်လၢပ်,ၵၢၶင်မူၵ်း လူၵ်းၵျုၵုသူဝ်, လူဝ်,ၽင်,ၶူင်းမျၢတ်း ၵူးလၢတ်းၵူးၽဝ်, လုၵ်ၵဝ်,ၵျူလ်း ဝူၶင်ႉၶ်းၵျၶင်ပွင်, သၢ်
ဝွင်,ယူဝ်းယျ, သမ်,ၼေျ,တိုၶင်းငူၶင်း မဝ်,သူၶင်းတူၵ်,သူၵ်, မဝ်,ၶူၵ်,ငဝ်ငူဝ်း ပေးဝျးၶၢဝ်းမူဝ်းမၶင်းလိ, ပျ,ရ
မိ,ထေႉ လေႉမၶင်းၵေးတေျ, မုၶင်လွ်းၶူဝ်းသေျ,တေျႉသူင်,သူၵ်းၵဝ်းတူၵ်းလေးၵုတ်ႉတရိ,~လိုင်းၶေ,မံ,~

တမ်ပ်ႉတ်ႈတၢင်းသုၵ်ႉႁူင်မဝ်း သဝ်းမၼ်ႈၼိမ်လွၼ်း –ၼႂ်ႉၵျႃႈၵျူဝ်ၵေႃႉၵိလေႉသ လေႃးၾေ ငလႈ တေႃးသ
တေႉငဝ်ႈ ႁုလ်ႉပုးလၼိုၵ်းတိုၵ်ႉၵမ်ႉသဝ်ႈ ၵၼ်ၽဝ်ႈႁိူင်းမၵ်ႉမိူင်းဢပါယ်ႁွၵ်ႈ ၺႃႈမၼ်းမူလ်ႉလၼ်းၼဝ်ႈႁၵ်ႉ
ႁွၵ်ႉ ပေယိုတ်ႈၼိုၼ်း တူင်ႉဝိၼ်းတၢၼ်ႈၼိုင်ႁွၼ်း ၼၼ်ႉတမုၼ်ၵျ ... မုၼ်ၼေႃး...။ ။

သါထု သါႉထု သါႉထု။

တွၼ်ႈပၼ်းႉမ သုတ်းယဝ်ႉၵေႃႈ။

တြႃးလိၵ်ႈ တႃႇလႅတ်ႉတီႈပႃႇ ႁႃႈတၢင်ႉတီ တွၼ်ႈၵၼ်ၶိူင်း

13 ။ ၵႃႈၶဵဝ်ႇဝႆႉၶွၼ်ႈ တွၼ်ႈပၼ်ႁႂ်ႈမီး ၼပ်ႉဝႆႈပုတ်ႉထႃ ထမ်ႇမ သၢင်ႇၶႃႇ မႃႇတႃႇပိတုၵုၼ ၵႃႇလၢဝ်ယၵုၼ်ႇ
ႁွမ်းတမ်ႇသိုဝ်ႈၶႂ်ႈ ယုၵ်ႉတႃႈတမ်းတၢင်ႇ တၼ်းၶၢင်ႇသီႇသေႇ ဝၼ်ႇတေႇၼပ်ႉဝႆႈ လႆႈယဝ်ႉတၸဝ်ႉၼၼ်ႇ တၢၼ်ႇ
13 ယဝ်ႉတပုၵ်ႈ ၵမ်းၶဵဝ်ႇတၵ်းမႃးထုတ်ႇၶုၵ်ႈၵဝ်ၵွၵ်ႇ ၶမွၵ်ႇငႃးလၢတ်ႈ ၶႃႈမျတ်ႈထမ်ႇမႃႇ ၵဝ်းတၵ်းလၵ်း
ၸႃႇၵဝ်ပႃႇလိလီႇလၢပ်ႈ ၵိုင်ႇၵၢပ်ႈငႆးယူင်ႈလႆးၵၼ်ႇထရမ်ႇ~ၶိုၵ်ႉၶႆးၶမ်ႇ~ပူင်ၶူင်ႈတၢင်းမေႃ – ၵျမ်ႇၸၼ်ႇ
ညာဏ်ချွန်ထွန်းတောက်ပမ်ႇၵူဝ်ႈ ထိပ်ႇၸူဝ်ႈဝဝ်းပျငဝ်းဝၢၵ်ႈပူင်းပၢင်ႇ ၶပ်ႉမေးတၢင်ႇ ၵၢမ်းၵိဝ်ႈၶိၼ်းယူင်ႈ
ပူၼ်းပေႃ – တိုၼ်းၸိင်ႈလႆး ၶူင်ႈပႆးပိင်ႇလႃႇလၢၼ်ႇ တႆးၵဝ်ႈၵႆးငေႃယဝ်ႉ ။–

14 ။ မူဝ်ႈၵႆႈဝႆႈယဝ်ႉ လႆႈယဝ်ႉပၼ်ႁႂ်ႈမၶၢၼ်း ၵူးတၢၼ်းပိုင်းၵူဝ် ၵမ်းၶဵဝ်ႉ တၵ်းမႃးၵဝ်တူဝ်ထူဝ်းလတ်း

ၶတ်းဢၵ်ၶတ်းၵျၢင်း ပ်င်းၵုမ်းလုမ်းလႃး ပွႆႉပႃးၵုၢမ်းသွၼ် ၵျိုင်မွၼ်ၶၢဝ်းသိုၼ်း ၵျုံႇမၼ်းယၢဝ်းယိုၼ်းမိူဝ်းၵျိုင်
ၶၼ်ထိုင်ၵျႃႇၵျၢင် ပီလိင်မိူင်းၵူၼ်း သူၼ်းဢၢဝ်လုမ်းလိူဝ်း ၶိုတ်းၵျိူဝ်းလမ်းပႂ် လပ်းသႂ်ၶၢဝ်းတၢင်း သိမ်းၵွႆလၢင်း
လျႇတိ လၢျႇ မၢျႇၶမ်ႇ ဢမ်ႉပႂ်ၶႂ်ႈၵွႆး လွတ်ႈသွႆးတၢၼ်ႉလွပ်းလေႃ~ ၵွတ်ႈပွင်ႉဢွင်ႉလေႇ တေႇသဝ်း ပူၼ်ႉ
14 မဝ်းဝင်ႇဝိူဝ်ႈ – ၵွတ်ႈမၢၵ်ႈၵွတ်ႈၽူဝ်ႇ ၶူဝ်ႇၶမ်မၼ်ႈၵိုမ်း ပူၼ်ႉၶိုမ်းၽိုတ်ႇလမ်ၽိူဝ်ႈ–ၵျိူဝ်ၵျုံႈၶိုၼ်း ဝင်ႉဝိုၼ်း
ယွင်ႇငဝ်ငိူဝ်ႈၶၼ်ႉငလႈ ။ ။

15 ။ ၶင်းၵျုႈ[]ၽိုၼ်သႂ်ႇ မွႆသၢင်ၶၢပ်းၶမ်း ၶဝ်ႈလိူဝ်ႈတုလၵျိူၵ်ႉတဝိပျႇၵ တွႆးထမ်းၽိုၼ်ၵျူင်ၶႂ်ႉ ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈ
ၶူးပူင်သွၼ်လူင်လၢတ်းဝႂ်း ယူႇတီႈလၼ်ႉလွမ်ပုတ်ႉထမိူင်းတႂ်းလတ်းၶိုင် ၵျၼ်ထိုင်ဢၢၼ်းဢၵ်ၼ်း ၵၢၼ်ၵျၼ်းမိဵး
ပိူင် ၵျုံႈပေႃးသိူင်ၵျိူင်ပိူင်းလၢင်း မီးၵျၢင်းၶိုတ်းပၢၼ် လွႆးယၢၼ်တၢင်းဝဝ်း လင်ႇၵျုံႈလိူဝ်းၵျဝ်းလုမ်းၵွင် လုၵ်ႈၵျၼ်း

ပီႈၵေႃႈပီသွင်တင်းလိူဝ်း လုမ်းသႂ်ႇလိၵ်ႈလူင်ယိၼ်းသူင်ယိၼ်းသိူဝ်း ပွၵ်ႈမိူဝ်ႈတီႈၾင်ႉတီႈမၢၼ်း ၸႂ်ႈတၢၼ်းလုၵ်ႉ
ၶၵ်းထေႇၵႃႈယင်းႁူႉယင်းမေႇလႂ်းလၢပ်ႈလင်ႈၵႃႈ ယႃႈၵူၼ်ႈယႃႈယွၼ်ႈ လီမ်မွၼ်ႈၵိၵ်ႈၶုမ်ႈ— လၢမ်းၶိုၼ်း
ၶပ်းမႃး □ႃးပုၵ်ႈတွႆးသႂ်ႇ ႁူႈမၢၼ်းၾင်ႉ ၵိတ်းၸႂ်ႈႁုမ်ႈႁုမ်ႈၶႅၼ်ႉ ။—

16 . ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈမီးၶင်ႈၶႅၼ်ႈၵေးႈ တေႃးၶႅၼ်ႉ ဝႆႉၸႂ်ႈလႃးသႂ်ႈ လိူဝ်ၾင်ႈၶုၵ်းၶွပ်ႈ ႁွပ်ႈၵၢၼ်ပေးႈမေးသွင်ၶေႈ လႃ
ၵျေႈႁူၼ်းထဝ်ႈ လူမ်းၵၢၼ်လုၵ်ႈလဝ်ႈၾိၵ်ႉၶူႈ သဝ်းယူႈႁွင်းၵႃင်ႈ မေလၢင်ႈလင်ႈၵႃႈ ထမ်ႈမႃႈႁူႉလႂ်ႈ လင်ႈ
ၶႅၼ်ႈၵျၼ်ၵွၵ်ႈပွၵ်ႈထၢင်ႈ လိူဝ်မၢင်ႈၶိုၼ်ႈလူႈလိၵ်ႈမူႈပၢတ်ႈထမ်ႈမလႃႈသုၵ်ႈ ထုတ်ႈၶုၵ်ႈပိၼ်လုမ်ႈႇပိူဝ်ႈလွမ်ယုမ်ႈႇ
လိူဝ်သီတ်ႉထေးမၶေးႁိူဝ်ႈသႂ်ႇသၢၼ်း ၵၢၼ်းၶိုၼ်ႈယေးလိၵ်ႈၾိုၼ်ထမ်း— လင်ႈဝႃႈၶႃႈလုၵ်ႈပုၵ်ႉတႃႈ တိၼ်ၾေႈ
ယုၵ်ႉတိႈတွတ်ႈ ႁွတ်ႈတီႈၵေႃႈၵျႃႈႇပၢၵ်ႈဝႃႈလႃႈႇၵျႂ်ႈလၢမ်းပၢၵ်ႈႁၢမ်းမိုတ်ႈၶေတူၼ်ႈၶေလေမ်းမၢၼ်းယဝ်ႈ။ ။

17။ မိူဝ်ႈၼၼ်ႉ ပေးဝႃႈၵေႃးပႃႇ ဝႃႇလႃႇပိုတ်ႇပႆး ၵူႉလႆးၽွမ်ႉသိုင်ၶေႃႈယဝ်ႉ။ ပေႃႈမေႈသေၵေႃႈ တေႃႈ ဢၼ်လူမ်းၼေႇ ပႃၵ်ႇဝႃႈသႃႇထု သႃႇထုဂုသူဝ်ႇမုၼ်ထွၵ်ႈ ထူၵ်ႈလႆႈယေႃႈမျွၵ်ႈထမ်ႇမေႇ ပွင်တေႇတၢင်းမျႃတ်ႈ ၵႆႇပၢတ်ႈၵျၢဝ်းထူင်ႇ ဢၵ်သူင်ႇၽၼ်ဝ်ၶိုၼ်ႈ တီႈလိုၼ်ႈသုၼ်ႉလၢင်ႇ ဢၵ်တၢင်ႇၵိုၵ်းၵၢပ်ႈဝိႉတေႇႁွတ်ႈ တီႈယွတ်ႈ ထီးသုမ်ႇ~ထူၼ်ႈတၼ်းဂုမ်ႇ~ မီးသိူၵ်ႈပိုၼ်ႈၵိူင် ထိုင်ၼႄႈၼႃးပႆႇ – ဢၼ်သၽေးမၼေးဝႃႇသၼႄႇ လႆႈယေး ၼေႈထမ်းၽုလ်ႉလင်ႇၵႃႇ တေမျၢတ်ႈတူဝ်းၵိူဝ်ႈၵိူင်းတွၵ်ႈငဝ်းသႆယဝ်ႉ ။–

18 ။ ၼင်ႇၵႃႈဝႃႈမႃး လႃပႃးသွင်ၼုၼ် မီးလုၵ်ႈပိၼ်မုၼ်ပိၼ်လၢင်းၼႆႉ မီးတၢင်းလွႆဝၢၼ် သုၵ်းမၢၼ်လူမ်း တွၼ်း ၵိူဝ်ၼွၼ်းၵိူဝ်ဝႆ လိမ်ၵႆမွင်းဝၼ်း ယၢမ်းတၼ်းၽၼ်ဝ်ထွင် ဢၢၼ်းပွင်ယေးထမ်း ပွၵ်ႈၼႆႉပေႈလၢင်းၶမ်း လူႉ+ငမေႈလၢင်းသိုင်ၶမ်း ထိုင်ၵမ်းလႆႈလူႉမူႉၽိုၼ်သုၵ်ႈ□ျႃး ထူၼ်းပႃးၼင်ႇယိူင်းမႆ ~မျွၵ်ႈၵွင်ႇပွင်ႇသူႇ ယူႇ

သိူဝ်း ပိုင်ႈၵိူဝ်းၵၢမ်ႇမုၼ်ထွၵ်ႈ – ၵၢဝ်ပူၼ်ႉၵၢင်းလရၢင်းတေႇ ၵေႇတၢႆယဝ်ႉလၢႆပွၵ်ႈ – လုၼ်ၶွတ်ႈၼၢၼ်း ၼိပ်ႉ
ပၢၼ်းမွၵ်ႇ ၵွၵ်ႇယၢၼ်ပူၼ်ႉၼင်ႈၼွၵ်ႈ ၼၼ်ႉတ ။ ။

19 ႉ ၼင်ႈၵူႈတီႈယူႇ ပေႃႈလၢင်းၸမ်းလူႇ+မေႃႈလၢင်းသိၼ်ၸမ်း ၵိူၼ်းတမ်းပူၵ်းယင်ၼႆႉ သင်လိဝ်တူလုၼ်းၼိုၼ်း
17 တိုၼ်းထူး ယိင်းလူးလိၺ်ႇ လမ်လွႆဝိင်းလိၵ်း ၼႄတိၵ်းယႆၼၢင် ၼင်ႈၵၢင်တူၼ်းၸၢဝ်း ယၢဝ်းလူင်း ၵေႃပူင်းၸတ်း
လိၼ် သိၼ်ၸၼ်မိးငဝ်း ပွတ်းလိုမ်ပၢင်ပဝ်း ပူၼ်ႈၸဝ်းၼူႈၼႄးၽၢႆ ~ ၼမ်ႉပဝ်းသၢႆ ~ပူၵ်းတင်ႈတေႇၵေႇၸူႇ ပူႇ
ၼေႃႇၵုမ်ႇ– မိူဝ်းပိုၼ်းယၢဝ်းယိုၼ်း ဝၼ်းၼိုၼ်းၵႆႉတိုၼ်းၵျပ်ႈတၢင်းမုၼ် မွင်းၵိူဝ်းမူၼ်ႈသိူဝ်း ၸၵ်ႉၼိူဝ်းၵူႈၼၢင်း
ၼုၼ် တင်းထဝ်ႈၵိၵ်ႇၼုမ်ႇယဝ်ႉ ။–

20 ႉ လင်ႇဝူႈတီႈယူႇမူႇၼုၼ်ငလႈၼၢင်း ပေႃႈလၢင်းမေႃႈလၢင်ႈသတ်ႉထူႇယိူင်ႇ လိူင်ၸၵ်ႉတၢင်းမျၢတ်ႈၼႆႉ ပိၼ်

တီႈတင်ႈလၢတ်ႈသႂ်ႁေႃႉ, သၼ်ႇထေႉၽၼ်းၵျႈ ႁၢင်ႈၶျႈၽိၵ်ႉၶူႉ, လၢၵူႉလုၵ်ႈငဝ်ႈ ႁွတ်ႈတဝ်ႈၽဵဝ်သုၼ်ႇ, ၵိုင်
ၽိုၼ်ႇ,သိုဝ်းမူၼ်ႈ ပူၵ်းတူၼ်ႈတျႉ,ၼမ်ႉ, သီ,လမ်ႉ,ပုၼ်းပူလ်ႈ ယူႉ,လူလ်ႈပလ်ႉ,လျ, ၽျေႉဝၼျေႉသိၼ်ႉ, ပိၼ်တီႈၶုၼ်
ယိၼ်ႉ,ၼၢင်းငေႈတေႃႉၼင်ႉ,ဝျႈ ထိူၵ်ႈၵျႈယမ်ယုမ်ႉ~မၢတ်ႈတွင်းသၢင်ႈၵွင်းတီႈႁွင်းမုင်ႈတွၵ်ႉ,ၶုမ်ႉ~မီးဝၢၼ်ႈပၢင်
18 ပဝ်း သဝ်းထုင်ႉလိၼ်လၢပ်ႈမိူင်းမျး -- ၼုင်းၼေႉမြေႉပျေႉသျၢမ်းမျေႉမ ၼျေႉၵရသိုင်ႉ,ၵုၢင်ႈ ယူႉ,သၢင်ႈသႂ်ႁူတ်ႈ
ၵိုင်း လေႈဝိင်းတၢင်ႉယၢၼ်းလိုဝ်ႈႁူင်ယုၼ်ႉ, ပိုၼ်ႈလူမ်းၽုၼ်ႉ, ပွင်ၶိူင်ႈလီးပွူးယဝ်ႉယဝ်ႈ ။ ။

21။ လင်ႉ,ဝျႈ တၢၼ်ႉ,ၵျေႈတၢၼ်ႉ,ယဝ်ႉ ၵမ်ႉ,ၽၢၼ်ႉ,လျၢၼ်ႉ,ပျေႉ,သျေႉ,သူၼ်း လၢတ်ႈႁူၼ်းလႆႈႁူင်ထူၼ်ႈၼႆႉ
သမ်ႉလႆႈပူၵ်းတူၼ်ႈႁုသူဝ်ႉ, တၢင်းလူဝ်ႉ,မိုၼ်ၵၢင်ႈ လႆႈသၢင်ႈသဝ်းပျေႉ, ပွင်ၵျေႉ,ၵုၵ်ႉလျ, ပလ်ႉ,လျ,ႁျထိင်ႈ
ပႆႉ,ႁိုင်ႈပႆႉ,ႁိူတ်ႉ, ႁိုင်ႉ,လႆႈမျးႁိူတ်ႉ,ၼုင်းႁူတ်ႈထုင်ႉတူင်ႉ,ၵုၢင်ႈ တႆႈသၢင်ႈႁၢင်ႁူလ်ႈပဝ်းၵုမ်ႉ~ပျ,ပူၵ်ႉ,ၼုမ်ႉ~မုၼ်း

ႁူၼ်ႈလိူင်းၶိဝ် – တီႈယူႇတီႈသဝ်းဝၢၼ်ႈႁဝ်းလီပေႃႉႁႃ ထုင်းပုင်ႇႁိုၵ်ႈၼွင်း ၼႆႈတွင်းၼေမွၵ်ႇပႃ ၸုပ်ႈထုၵ်ႇၼ
လိုမ်တွၼ်ႈႁဝ်းတေႃႇ ထုင်ႉမႃး တီႈႁႃးတူၵ်ႇသေႇသေႇ ပိၼ်ၼႂ်ႉၵမ်းလိဝ်ယဝ်ႉ ။–

22 ။ တၼ်းသဝ်းႁဝ်းမႃးလႃးမၢၼ် ပၢၼ်ပူၼ်ႈယင်းတိုၵ်ႉလူမ်းတြုးၼႂ်ႉ ပိၼ်တီႈလႃပႃးတၢင်းသွင် ပူၵ်းပွင်
19 ႁိုၼ်းတမ်း ပွၵ်ႈၼႂ်ႉလႆႈႁွပ်ႇပပ်ႉထမ်းမိုၼ်ႈ သၢႆဝ်ယေႃးတၢၼ်း ယူင်းဢၢၼ်းမႃးႁိုင် မွင်းထိုင်ဝၼ်းလေး မွင်း
ယေးႁူးမႂ်ႈ ထိုင်ပႂ်ႈၼၢၼ်းသုင်း ၼီရုင်းသိမ်းပေႃး မွင်းဢဝ်ၽတ်ႇရေႃးၼေႃးထမ်ႇမႃႇ ယႃႇပေၵ်ႉဝႂ်း ရေႃးႁႂ်းႁၢင်ႇ
ႁူတ်းၵိဝ် ~ၼလႈ လင်ႇဝႃးလွၵ်ယွၵ်ႇၽၵ်ႇဢိုင်လုၵ်ႈလၢင်း ထုၵ်ႈတၢင်းလႃၼ်ႇတႃႁၢင်ႈ – ၵႃးၼငေႇယင်ႇပႂ်လႂ်ႈၶိုတ်း
လေႃးယိုတ်းပွႆႇႁႃယၢင်ႈ–ဢဝ်ၵူဝ်ႈယၢဝ်း ဝၵ်ႉတၢဝ်းၼငေႇမေႃလၢင်ႈ ၼၼေႃႉဝႃႈ ။ ။
23 ။ ၼႂ်ႉလမ်ႉ ႁဝ်းမႃးၼေပၼ် ပူင်ဢၼ်ပိုင်းဢူး လူးပၢင်းယွင်းႁိုၼ် ႁူဝ်ၽိုၼ်ထမ်းတွႆး ၽွႆးႁိုၵ်းၼႄမေ ၼေ

ၵေႃတၢင်းသဝ်း ၽူႈလုၺ်းငဝ်းႁိုၼ်းၵေႃ လုမ်းၵေႃသတ်းႉထႅး လႅပ်းၶုၼ်ၵေႃ မီးၵၢဝ်ပိူင်ၶႅ ၵႂ်လမ်ပၼ်းၶၢင်း ႁိုဝ် ၽၢင်းၵၢင်လႂ် ၵဝ်းမႂ်ပေႃးလေႃး ပိူင်ၵၢၼ်လေႃးထေႃး ၵၢင်ႈၶေးဝႃးယိူင်းယိၼ်~မဝ်ႉၶိုၵ်းၶဵင်~လဵဝ်းၶဵတ်ႈလူ လိၵ်ႈမူႉမၢၼ်ႉ – တၢင်းၶႂ်ၵေႃဝ်းလူး ၶေပေၼ်ပိူင်းၵူး ၵၢထူးၽူႈၵင်းၽေႃႉလၢင်းမုၼ် ၵပ်ႉပၢင်းလိၵ်ႈဝၢင်းတႃႈ မူလုၺ်းလုၼ် လူးၵၢပ်ႈတၢၼ်ႉတၢၼ်ႉယဝ်ႉ ။–

24 ။ ၵမ်းၶႅ။ တၵ်းလႂ်ႈမိုၶင်းသႂ်ႉ ဝႂ်ႉလၢပ်ႈ ထၢပ်ႈသၺ်ႉပိူင်ယၺ်ႉၵဝ်းၵၢင်ႈ ၵၶင်းၵၢင်ႈမိုင်တေႃႉ ထမ်ႉမေႉပၢတ်ႈ လဝ်ႈ ၶဝ်ႈလိုဝ်ႈတုလ်လရိၵ်ႉတ ဝိပႃႉၵသုတ်ႈ ၵမ်ႉလုတ်ႈတူၵ်းသွၼ်ႉ ၵမ်ႉယွၼ်ႉၵၢၵ်းၵၢတ်ႈ ၵျမ်ႉသၢတ်ႈ တၵ်းၵွင်ႉ ထိုင်ပွင်ႉလိၵ်းယွတ်ႈ တေႃႉႁွတ်ႈထီးသုမ်ႉ သိူင်တုမ်ႉမုမ်းမၢပ်ႈပျွႂ်ႉႁိုဝ်ႈ မိုင်ႉမူဝ်ႈဝၼ်းမိုၼ်ႈတၼ်း ႁိုင်ႈလုင်ႉသၢၼ်ႉ~တွၵ်ႈလိင်ႉၽၢၼ်ႉ ~မၢၼ်းမျပီႁိူင်း ပိူင်းႁိုဝ်ႈယင်ငဝ်း – ၵၢၼ်ၶင်ႉပၢတ်ႈထမ်ႉမလႃႉသုၵ်ႈ

လင်ႉၵျႉပၢၵ်ႇပျႉလိလီႉပုၵ်ႇ ၵျမ်ႉထုၵ်ႇပိူင်းဢတိူင်းယိူင်ႇၵျူလ်ႉလိင်ႉ ဢၵွင်ႉထိင်ႉ မိင်းမၢပ်ႇၽွင်လဝ်း – ယျ
ပ်ႅတ်ႇတၢင်းမဝ်းယဝ်ႉၵျ ။ ။

25 ႉ လင်ႉဝျႇ ထွမ်ႉငလႇထွမ်ႉတ သၢမ်ယွမ်ႉသီႉယုမ်ႉ ၶုမ်ႉလေးလူလ်ႇတင်းထဝ်ႇၵျႉႉႉ လိၵ်ႇလဝ်ႇၶဝ်ႇ
21 လိုဝ်ႇတုလ်လရိတ်တ ဝိပျၵသုတ်ႇဢၶ်ဝျႇၶ်ႅႉ ၵိူဝ်ယုတ်ႇတူၵ်းတမ်ႉ ယင်းဢမ်ႉမဝ်တိုၶ်ႅႇ ယျႉလိုၶ်ႅႇလွႆး
တၢပ်ႉ ပွင်ၵျၢပ်ႉမိူၵ်ႇမွႆႇ ယျႉၵွႆႇၽိတ်းဝွင်ႉ လိၵွႆႇၵျၶ်ႅးပွင်ႉတွင်းၶျေႇဝူၶ်ႅႉၶင်ႉဢၢင်ႇ တိႉယၢင်ႇငၢမ်းမ်ၶ်ႅႇၵျမ်း
ၵၢၶ်ႅႉ~သွၶ်ႅႉၵွႆးလျၢၶ်ႅႉ~တူၶ်ႅလဝ်ႇငဝ်းသုၺ်–ယိူင်းဢၢင်ႇၵိူဝ်းၵွႆႇလိူဝ်းသတ်ႉတဝျႉ ၵျၵ်ႉသိၶ်ၵျၵ်ႉထမ်းပွႆႉထိင်း
ၵွျႉ ပုၶ်ႅႇၶၶ်ႅႉ ဢဝ်ၵူႇမၶ်ႅးၽ်ႅယဝ်ႉ ။–
26 ႉ ၶ်ႅႉၵျေႇ လွမ်းဢဝ်ထဝ်သျႇ ထ်ႅဝ်မျႇၵျၢမ်းမိး ၵျူဝ်တီးပိုင်းလၢင်း ဝၢင်းတမ်းပ်ၶ်ႅပိူင် တၵ်းလိႇမေးၵိူင်မေး

ၶုတ်း ၸႂ်ႈမၼ်းပေႃးသုတ်းထိုင်လွမ်ႇ တၢင်းလွမ်ယူင်းဢၢၼ်း ပုၵ်ႈၶၢၼ်းပြီးပူင် ၵိုဝ်ပၼ်တူၵ်းဝူင်သူင်းၵိုတ်း ဢ ၵိုတ်းၵိုဝ်ဢၢမ်ႇ လင်ႉလႆႈတၢဝ်းငမ်ႇၽႂ်းယိုၼ်း လွမ်းမႂ်ႇလူၵ်းၶိုၼ်း ၽိုၼ်ႉဢွၵ်ႇမွၵ်ႇ ၶေၶႆႈၸွႆး ၶိူင်ႈမွႆး ဢၢႁုသူဝ်ႉ ၵူမ်းမုၺ်~ၸႂ်ႈလီင်ႈၸႂ်ႈပွင်ႉ ၸွင်ႉႁူဝ်လူဝ်ႈႁဝ်း တိုၵ်ႉမဝ်းထဝ်ႉ ၵူၼ်ၵိုင်ႈ– ဢမုတုလရိူၵ်ႈတၢမ်ႉ ၵၢမ်ႉမုၺ်ႁၢင်ႈၶိင်း မႃႈမိင်းမုၼ်ႉ မိၼ်ဝႄႉသိုင်ႈသိုင်ႈၶဝ်ယဝ်ႉ ။ ။

27။ ပိုဝ်ႈၶဝ်သေၵေႃး တေႃႈၶဝ်ႉ ဝႄႉၸႂ်ႈသိၼ်ႉၶင်ႉ လဝ်ႈသင်ႉၶေသွၼ် ပၢၼ်ၵွၼ်ဝႃးသိုၼ်း တိုၼ်းမီး ၶၼ်ႉၽိုၼ် ယုၺ်းၵိုၼ်ၵျမ်းၶမ်း သွၼ်းယမ်းပူင်ပၼ် ၶိူဝ်ဢၢၼ်တပေးတပၢၼ်း ရႁၢၼ်းတုမ်ပၢင် ၶၼ်ႉၵၢင်ၵျွင်း ငဝ်း သဝ်းၵွင်းယိၼ်ၶမိမ် သၢင်းလိမ်မွင်းငိၼ်း လဝ်ႈႁေႃးၶေပၼ် ၶူဝ်းဢၢၼ်တၢင်းၵိၼ်း လွင်ႈယိၼ်းယၢၵ်ႈ ၶိူင်းလုၺ်~ႁူႈမိဝ်းလုၺ်~ၽွၼ်းမူၵ်ႈပႃႉပမ်ႉ ဢမ်ႉပၼ်ႈႁႃႉယေႉ– ပိုင်ၶဝ်မီးမႃး □ႃးႁၢၵ်ႈၸႂ်ႈထဝ် ႁၢင်ႈႁဝ်းသွၵ်ႈလႃး

ၵၢဝ် ၶင်ႈၵၢင်ႇၵုတ်ႉတရၶိၵျေႇ–ပုၵ်ႈပၢတ်ႈထမ်ႇမေႇၶၶင်ႉ ။–

28 ႉ ၸွမ်းၶင်ႇၵၢင်ႇၵုတ်ႉတရၶိၵျေႇယ ပျၵွၵ်ႇမွၵ်ႇၼႆႈ ၼိူင်ႈမႆႈယီၶၢင်းယၢပ်ႇ လႆႈၵျၢပ်ႇတုၵ်ႉၼ ၼဝ်ႈလိုဝ်ႈ
တုလ်လရိတ်တဝိပျၵသုတ်ႈ မဝ်ႇယုတ်ႈမဝ်ႇယွၶ်ႇ လဝ်ႈသွၶ်ႇၵျေးပၢၵ်ႈ လွင်ႈၵၢၶ်လႆႈယၢၵ်ႈၵျုႇပျႇ ၵၢမ်ႇ
23 သျႇၵျႃလိုၶ်ႈ ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈၵျတ်းလိုၶ်ႈတိုဝ်တၢပ်ႇ တီမၢပ်ႇမိူၵ်ႈမွ်ႈ ပွင်ၼိုႈၽျေႇၽီႇ ယၢၶ်သီႇလၵွျႇပ်တ်ႈ မဝ်ႇလ်တ်ႈ
ၶိုင်းၼိုႈယွၵ်းၵူတ်ႉတျႇသေႇ~ ၼုၢၵ်ႈၵျမ်ႇတေႇ~ ၵျိတ်းၵၢၵျင်းလိူင်း–တိမ်ဝၢၶ်ႈတိမ်မိူင်း လင်ႇလႆႈတုင်းၼၢမ်ႇၼီႈ
တၢမ်ႇပွ်ႉယိပ်ႇၶူတ်ႈ ထုၵ်ႇဝူတ်ႈတ်ၶ်း ၶေၵ်ႈင်ၶ်းၵျၢင်ႈၼၶ်ႇထျႇ သမ်ႇသရျႇၵျီး လႆႈမီးယၢၵ်ႈၼီၼိူင်းယဝ်ႉၵျ။ ။

29 ႉ ၶင်ႇၵၢၶ်ဝေႈတီႈတုၵ်ႉၼ ဝိပျႇၵဝူတ်ႈ ၼီႇၶူတ်ႈတိၵ်းတၢင်ႇ ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈၵေမၢင်ႇလွ်မိူၵ်ႈ ၵျတ်းၵျိူၵ်ႈၼိုင်
တၢပ်ႇ ၼျႈၶေပ်ႇၶိၵ်ႈလၢၵ်ႈ ၵသၢၵ်ႈၼၶ်ႇထျႇ ဝိင်ႇလျႇပိူၶ်ႈၼွႆႈ ၼၢတ်ႇယွႆႈယွၵ်းယိတ်ႇ သမ်ႉပႃယၢမ်ႈတိတ်ႇ

လူၼ်ၵျၢင်ႇ လႂမ်မၢင်ႇလၵ်ႉငုမ်ႇပိူၼ်ႈ ယႂၵ်ႇသိူၼ်ႈႁဝ်းၶၵ်ႉလဝ်းလဝ်ႈၵိူၼ်းလေႇ~လိပ်ႈလၢဝ်းလေႇ~ၶေႃၢင်ႈ
ပုးလႂ်ႈ လႂ်ႈၵေႃႈႁိတ်း**ႁျ**–ပႂင်တၢပ်ႇတုလၵိူၵ်ႈ ၶိူင်ႈမိူၵ်ႈၸေးတၢမ်ႇ ၵျႇယၵၢမ်ႇ ပိၼ်ဝူတ်ႈဝိၼ်း**ၼေ**– သိၼ်ငေလႈ
ထမ်း ႁူႈၵမ်းမဝ်ႇၵဝ်ဝူၼ်ႉထတ်း**ၼျ**ၼ်ႉ၊–
24 ၁၀ ။ ႁႂပ်ႈဝုႈၵမ်ႇမီးသိၼ်သၢင် လပ်းၽိူင်ႁင်းၶိင်း မဝ်းမိင်းမိုင်မၢင် ၵိူင်ၵၢင်ၽေင်းၵ်ၵ်း မ်ၵ်းမ်ၵ်းငုၼ်ငၢၼ်
မေၼၢၼ်ႁၢမ်းလီး ၵီးသူၼ်းတဝ်ၵူၼ် ၵဝ်သူၼ်ၼူလ်းၼႂ်း ႁျလၢႆးၵျူးၵဝ်း ႁိူႈပိူၼ်ႈႁူဝ်မဝ်းဝူဝ် တၢလၢႆမိူၵ်း
ယမ်း မေႁျမ်းၽိတ်းထိင် သိင်ၵူၼ်ၵျူးဝုး ႁၢမ်းၼ်ၵ်ႁတ်းလႃး ထုၼ်ႉႁျၢတ်ႇသႂ်ႇႁိူတ်း**လ**ျ ~ၵမ်ႇငၢႆႈ ပၢႆသမ်ႉမင်
လဝ်ႈ ၵဝ်ၼမ်ႉမဝ်းလႂ်ႈ–မၼ်းထိင်ႈၵျႇၵျႇ မျႇႁျႇသီႇႁိူၼ်း ဝၵ်ႉၽိုၼ်းတူပ်ႇမင်ၽင်ႉယႂၵ်းယႂ်ႈ – ႁိူဝ်ပုႈလူး
ၼျႉၼူးယုႈၽိၼ်ႇၽိူၵ်ႇ ၵိူၵ်ႇၵိင်သိင်ႉမိင်းမႂ်ႈလႂ်ယဝ်ႉ ။ ။

31 ။ ၼင်ႇၼႆႉ ႁဝ်းယိုၼ်းလူၵ်းလၢၼ် ၼေပေၼ်ပိုင်ဢၢၼ်တၢင်းႁဵတ်း ပိၼ်ၵိတ်းပိၼ်ၼေႃမ် မိုၼ်ယိုင်ႇၵၢၼ်း တၢမ်မူၵ်းၽႆး ဝႆးႁိုင်းလိၼ်မ်ၽေႃ လူးဢၢႆၽႆးႁၢင်း လိုင်းဝၢင်းၼိုဝ်သင် မိုၼ်ၼင်ႇၼူတ်းငွမ်း မူတ်းလွမ်းပိဝ်ၵိၼ် ဢၢႆ မိၼ်ႁူၼ်းတူလိုၼ်း လွမ်းပိုဝ်ႇႁိုဝ်းတၢမ်ၽႆးလၢမ်လိၵ်းသူလိုၼ်း ႁူလိုၼ်ႉဢီးယဝ်ႇလီးငေ~ၵေႇမၼ်းၼေ~တိၼ်းၼဝ်ႇပွင်ႇ

ယူႇ သူႇႁွတ်ႇလီႇဢၢဝ်ႇ–မိုၼ်ၼေၼ်တိုင်းတိုင်း လိုင်းယွၵ်းၵေႇတိုၼ်း လိုၼ်းမေးလိုႇလူးၵိၼ် ပိုဝ်ႇႁၢမ်းသိၼ် သဝ်းယုတ်ႇလၢၼ်ႇ**ပဝ်ႇ**ၼၼ်ႉ ။–

32 ။ ၼႆႉၵေႃႇလွမ်းၼင်ႇမွၵ်ႇၼိူဝ် မိုဝ်ႇၵႆႇႁဝ်းတူၵ်ႇ ဢၼ်ဝႃႇႁူၼ်းၼူၵ်ႇငၢၼ်တိုၵ်ႈ ၵျမ်ႇမိုၵ်ႈၵႆးၵၢပ်ႇ မၼ်တၢပ်ႇ ၽိတ်းၽႆႇ ပေးဝႃႇမိုၼ်းဝႆႇႁိူၼ်မုၼ်ႈ ၽေးယုၼ်ႈဢမ်ႇဢေႃႇ တၵ်းလႆႈမိုၼ်းၽေႇသေယေႃႇ ဢၼ်လႆႈပွင်ၵေႃႇ ႁေႃႇထၢပ်ႈ လၢပ်ႈလူလိုၼ်ႈပႃႇပမ်ႇ လႆႈသမ်ႇပိုင်ငႃႇဝိပႃႇၵထုၵ်ႇမိုၵ်ႈ လူဝ်ႇပၢၵ်ႈႁေႃးၽေႇၼေသွၼ်ႇၽွၼ်ႉဢၢၼ်ႇ

လိူၵ်ႈ ၶဝ်ႇသိူၵ်ႈၶွႆး ပၢတ်ႈတွႆးသုတ်ႈတၢၼ်ႇၵဝ်ႇ မျၢတ်ႈဢူထဝ်ႇ ဢဝ်ပွၼ်ႈၸေုးမုး– ၸဝ်းသမ်ႉတၢၵ်းလႆႈၶေ ၶႆႈၵမ်းပုးဢဝ်ယဝ်ႉ ။ ။

၃၃ ။ ၶဝ်ႇဢၼ် လဝ်ႈၸေုးလဝ်ႈၽေႇ ပၢတ်ႈတေႃႇပုႇလိ လိဢွၵ်ႇမွၵ်ႇပၢၵ်ႈ ဢၼ်ဝုႈၽေးယၢၵ်ႈၶိၼ်မၢပ်ႇ ပၼ်ယၢပ်ႇမိုင်မုႈ ပူဝ်ႈယၢမ်ႈမင်ၶုႈဝိင်ႇလုႇ ၶၼ်ႇထုႇပူၼ်ႈၶွႆႈ ၽွႆႇယွႆႈယွၵ်းၶၢတ်ႇ ထူဝ်ပၢတ်ႇတမ်ယဝ်ႈ လဝ်ႈ ဝုႈ “ ပုၺ်ၺေတိပုတေႃ ၽိင်ၶဝေ ၵုသေဝိတေႃ ၽေဝိတေႃ ၸရုလီၵတေႃ ၶိရယသံဝတ်တၶိၵေ၊

တိရၸ်ၸၢၼၶေယေႃၶိသံဝတ်တၶိၵေ၊ ပီတ်တိဝိသယသံဝတ်တၶိၵေ။ ယေႃ သပ်ပလရုသေႃ

ပုၺ်ၺေတိပုတသ်သ ဝိပုၵေ မၶၼသ်သၽူတသ်သ ၵပ်ပုယုၵသံဝတ်တၶိၵေ ၸေႃတိ။ ” ပုႇလိၵ်ၶၼ်ႇ

လဝ်ႈ ၶဝ်ႇတဝ်ႈၸေုးၽေႇ ထမ်ႇမေႇပေးယိုၼ်ႈပူဝ်ႉလူဝ်ႇၵွတ်ႈ ဝၢၼ်ႇၶျတ်ႈဝွၼ်း**လဝ်ႇ**~ တပေး**ၵဝ်ႇ**~ သဝ်း

ၶင်ႇတုင်းငွမ်−တႃႉမၢင်ႉသၢင်ႉယႃႉလင်ႉၵႃႉတီႈၵဝ်ႇမျူဝ်ႉလူဝ်ႉၵျူၵ်ႇ ၽုလ်ႉတိူၵ်ႇၵျႃမ်း ပႃၵ်ႇဢႃမ်းၽေႃႉသႃႉပျႃၶ်ႉ
တုင်ႃးတႃၶ်ႉ တူၶ်လဝ်ႇရေႃးသွမ်ယဝ်ႉ ၊−

34 ။ ၶ်ငေလႆႇတၵ်းမႃးယိုၶ်းၽေ ၶေပေၶ်ဢႃမ်းတီး ၽႅ်းပိူင်းယိူင်းသုင် လုင်ၵွၶ်လပ်းတႃင်း ၷ်ႇပေႃးသႃင်း
27 လႃင်းၼိုတ်းၵၶ် ပိူင်ၵၶ်ရေႃးမႃး ၵၼႃးယိုင်းၷိုၶ် ၽိုၶ်တွ်ႈ ဝႃႇလူလ်ႇၼိူဝ်းမွ်းၼီၽႃၶ် လဝ်ႇၼႃၶ်ၷူတ်းသွၶ်း
“ ဝႃႇတီႇၼမ်းမွၶ်းလႃမုၶ် ၼုၶ်ရၵျႃၶ်းလႃင်းရ ... တုင်းၽႃင်းမ်ႃၵဝ် ၵၶ်ၵဝ်တၵ်းရေႃး သၽေႃးပိူင်ပ်ၶ်
ၵူၶ်းၵၶ်လုင်ၼ်ၶ်သိူဝ်းၷတ်း ၵဝ်တႃၽုင်လႃၵူၶ်းသတ်း ပတ်ႉတီႉၼီႉၷမ်း ယဝ်ႇသမ်းတ်ၶ်ႉလပ်းၽွမ်~ၶ်ႉ
တၵ်းလႆႇထုၵ်ႉၼႃမ်ႉတႃမ်ႉမၶ်း ၷွတ်ႇတၶ်းသူႉထိုင်တဝ်ႇ − ပေႃးဝႃႇတႃၵွႃႉ တႃႉၵၶ်ပႃႇလိုၶ်း ၷတိုၶ်းသူႉ
ၽ်ဝ်ငႃးမဝ်ႇ− ၶွၵ်ႇၶွင်ႉပွင်ႉဝႃး ဝၵ်ႉတႃးယႃင်ႇမႃးတေႃႉ ပ်ၶ်လိူဝ်ႉသတ်းၷဝ်ႇ−တေႃဝႃႇပိတ်ႉတႃႉ ယႃႉထႃင်ႉ

မၢင်ႇလွႆး ထၢင်ႈပွႆးၶၢမ်ႇမွင်မိုတ်ႉသိူဝ်းသဝ်ႈလုၵ်ႈၵူိဝ်ႈ၊   ၊

35 ႉ ပေးဝႆးငဝ်ႆးၶႆႉႁၢၵ်းၶိ ပိၼ်သတ်းၶေႈတိုၼ်းၶိ ပိၼ်ၽိလေႉၵၢမ်းတီႈယိၼ်သိူဝ်းယဝ်ႉ တၢၼ်းၵိူဝ်းပိူၼ် လိုၵ် ၵၢၼ်လိုၵ်တၢၼ်းၼ်ၼ်း တၢၼ်းင်ၼ်းၵၢဝ်ၽေၢၼ် လႆႈပၢၼ်သိူဝ်းၵျူၼ်း ပိၼ်ၵူၼ်းၵိုဝ်မဝ် လွမ်းၽဝ်ၵျမ်းပႃး လၢႆး

28 ၵွႆးၵၢင်ထၢင် ၶၢၼ်းမၢင်ယူတ်းလေး ထိူဝ်းတႆႈလေးလေး[1] ""ယွၼ်ႉၽေးယၢၵ်ႈလိူင်းတွမ်~မုင်ႈယိင်းလွမ်~ၽွင်း ၵၢင်ႈပႆႉ**ၶေ**ႇ – လၢႆးၵမ်းလမ်းသၢၵ်း ၶၵ်ၼ်းတွၼ်း ၽွၼ်းၵဝ်းမိူၵ်ႈဝၼ်းၵွၼ် ၵႆႉၽၼ်း ၵႆႉယိုဝ်း ၵႆႉတိုဝ်းမၢၵ်ႈ သူးၵွၼ် ပိုင်ႈမိုဝ်းၼွၼ် ၵွၼ်းၶၢၵ်ႈတၢပ်ႇ**ၽေ**ႇယဝ်ႉ ။–

36 ႉ ၶင်ႇၶဵႉပိၼ်ဝဵႉၽွၼ်းတႃႇ ပႃႇၶျေႇတိပၢတ်ႈ လႆႈသၢတ်ႈတိၼ်းပၢတ်ႇ ၵွၼ်ႈပိူၼ်ႈလိုၵ်ၶၢတ်ႇဝွႆးလွပ်ႈ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈ

[1] ၵၢဝ်ၶႂ်းၵၢင်ႇၵုတ်ႉတရၶိၵႃႇယ ပႃႇလိလဝ်ႈပိၼ်ႇတႆး ပပ်ႉသၢမ်၊ ၶျေႈလိၵ်ႈ(146)ၵၢၼ်လဝ်ႈဝိသုတ်ႉထ ႁၢင်းႁွင်းမူးၶမ်း ဝိင်းမူႇလေႈ ၵွၼ်ၵူပ်ပိၼ်ႇဝႆႉၶၼ်ႉ ၶိုၼ်းမႃးၵွတ်းပိၼ်လင်ႇၵႃႇယဝ်ႉ။

တူဝ်ၵဝ်ႇ မဝ်ႇဝူၼ်ႉမဝ်ႇသွၼ်ႇ ၸိုဝ်ႁွၼ်ႇတူၺ်းလေႃႈ ပိူၼ်ႈၵေႃႈယင်းပွၵ်ႇ ၸိုဝ်ၵွၵ်ႇလႅင်ႁွႆႈ မွင်းၶွႆႈယိူတ်ႇလွမ်ႇ ၽိုၼ်ၶေႃႈႁူဝ်လွမ်ႇပိုဝ်းယၢၵ်ႈ ႁၵ်ႉတီႈၵၢသၢၵ်ႈဝိင်ႇလႃႇ ၶၼ်ႇထုႇႁၢင်ႈၵုႇယၵဝ်ႇပိူၼ်ႈ မဝ်ႇသိူၼ်ႈၶွၼ်းၽေႇ~ ႁူႈတႃႇသေႇ ~ယင်းၼွႆႈပၢၼ်ယၢဝ်း ၶၢဝ်းမိူဝ်ႈလႆႈပၼ်း – ႁဝ်းႁွႃႇထုပ်ႉမွပ်ႇပေႃႉတေႃႇၶွႆႈ ၵႃႈၵမ်ႇပႆႇၶၢတ်ႇလုၽွႆႇ ယွႆႈ ၶၢမ်ႇမွႆႈပူႇၽေႃၼ်ႇ ၶမ်ႉတွၼ်းငတႉၽွၼ်းဝူတ်ႈတမ်ႇပျၢၼ်ႇ ထိုင်ႁၢင်ႈႁဝ်း ႁွၼ်ႉမဝ်းမႆႈမိုင်လၼ်း ႁူၺ်း ယဝ်ႉ။   ။

37 ။ ၶင်ႇၶႅ်ႉ ၽွၼ်းလႃႉၵၢႁုသူဝ်ႇၵၢမ်ႇ လႆႈၵျမ်ႇလႅင်းၶေႃၵ်ႈ ၶႃႈသၢၵ်ႈဝိင်ႇလႃႇ ၶၼ်ႇထုႇပိူၼ်ႈမူၺ်ႉ တၵ်း လႆႈလႃးတူၺ်ႉထၢင်ႇပေႃႇ တူၼ်ၶေႃႇမျတ်ႈၵႃႈ ႁေႃးဝႃႈၵေႃႇၵၢၼ်ႇ ၵမၢၼ်ႇတိုၼ်းထိူၵ်ႈ လႆးသမ်ႉၵၢၼ်ဝႃႈ တၢင်းမိူၵ်ႈပႃႇလႃႇ ၵတီၼ်ႇၶေႃႇမု ႁူင်ႈလႆႈႁၼ်ႁူႁိုၵ်းၵႆႇ တၵ်းလႆႈယိူင်းဝႆႇ ပႆႉမႆႇလၢပ်ႈ မဝ်ႇလၢပ်ႈပေႃးပေႇ~ႁူ

ၵမ်ႉၵေႃႉ~ ၽေးယၢၵ်ႇလွင်ႈပၼ် ၵၢၼ်လၵ်ႉၶူဝ်းပူၼ်ႇထိင်းမႂ်ႇ – တၵ်းလႆႈတုင်းၶၢမ်ႇ ၸွၼ်းတၢမ်ႇတုလၵျိူၵ်ႈ ၵျူင်ႇၶိူၵ်ႈလၢႆးတေႃႇ သႂ်ႇတၢင်ႇၶၼ်းၽေႃႇ ၵိူင်ထူၼ်ႇၶၢဝ်းပႂ်ယဝ်ႉ ။–

38 ။ ၶႄႉၵေႃႈ တွင်းငလႈတွင်းတ ၵူၼ်းၶွင်းပိၼ်ၵေႃ ယင်းမေႃတုင်းထမ်းၶႄႉ မုၼ်ၶမ်းၵျေႃးသွၼ် ၵိူဝ်

30 ထွၼ်ပုတ်းပင်း ယင်းမီးၶွင်းၽိုၼ် ယုင်ႈၵိူၼ်ၶၢဝ်းၶေႃၼ်း ၵျေႃးပၼ်တၼ်းၶူိဝ်ၵျိုၵ်ၢၼ်းတင်းလႂ်ႇ လွင်ႈမႂ်ႇတွင်းမျႃး တြႃးသုၼ်သီ လွမ်ၽီၵူတ်းသွၼ်း ၶိူဝ်းၽွၼ်းၵၢၼ်မွင် လၵ်ႉၶွင်ၶူဝ်းၵူၼ်း သိူဝ်းၵူၼ်းၶၵ်ႈလမ် လဝ်ႇလင်ႉပိုတ်ႉ ဝူႈ “ ၵတိမ်ၶေျတၢၶံ ၽိၵ်ၶဝေ ၵၢေသေဝိတံ ၽေဝိတံ ၽႁူလီၵတံ ၶိရယသံဝတ်တၢၶိၵံ၊

တိရလ်သၢၶယေၢၶိသံဝတ်တၢၶိၵံ၊ ပိတ်တိဝိသယသံဝတ်တၢၶိၵံ၊ ယေႃ သၶ်ၸလရူသေႃ ၵတိမ်ၶေျတၢၶသ်သ ဝိပၢၵေႃ မၶၼ်သၽူတသ်သ ၽေႃၶျသၶသံဝတ်တၢၶိၵေႃ ၶျေႃတိ။ ” ပႃႉလိ

ၵႂၢမ်းယမ်ၸြေး မီးမႄးပိူင်ၼႆ လိမ်ႁႆယၢဝ်းယိုၼ်း ႁဝ်းလၼ်လူၵ်းၶိုၼ်း ယိုၼ်ႈၵွၵ်ႇမွၵ်ႇဝၢင်းၼႃ~ပိုတ်ႇပၢၵ်ႈ ဢ
ၼေႃႈဢမ်ႇၽႄႇ ဢထိပ်းပေႇႁူလ်း လိူၵ်ႈယူလ်းဢၢၼ်ႇၼေၼ်ႈ–လိုင်ၵျႃႈပေး သၽေႃးပွင်ႇဢဝ်ၵျၢင်ႉလွမ်းလႆႈ
ၼႆႉယဝ်ႉ ။ ။

31 39 ။ လႆႈတၢမ်းၵျၢမ်းတြႃးၽိုၼ်ၵျူင် ပေးၵျႃႈႁၼ်ႁူင်လႅင်းဝႆး ၵႂၢမ်းတႆးတၢၵ်းၼေယေဝ်ႉ ... တၢၵ်းလႆႈလၵ်းၽႄ
ၶိုၼ်းၵျေး သၽေႃးထဝ်ႁိုဝ် ပၼ်ၵျိုဝ်မီးလေး ၽေႃးၵဝ်းၶိုင်ပွင် ဢၼ်ယၢမ်ႈတၢဝ်းၼွင်ႁူၼ်းထိင်း ၵတ်းလိင်းၵိမ်
ဢဝ် သၢင်းမဝ်ၽၢင်းယူဝ်း မိဝ်းၼူဝ်းၼၵ်းၼေ ဢၼ်ပိူၼ်ႈၵိတ်းၵျမႄးမီး သမ်ႉလိုင်လိုၵ်မႆႈပၢၼ်းၵျိုး ၼုႈလီးၵျွတ်ႈ
လူၵ်း ယုႉထူၵ်း ၵျႃႈတူၵ်းၵျႃ~မၢတ်ႈမၼ်းလႆႈမႄးလႃ~ၼူဝ်းၵျုႈဢမ်ႇၼေႃ –လိုင်းငွႆးလွႆးပၼ်း မိူဝ်ႈမၼ်းပိူင်ႈၵွႆးတု
ပိုင်ႉတၢဝ်းၵျု ၼူဝ်းပိူၼ်ႈတုႇသေႇ ၼၼ်ႉ။–

40 ။ ၵူလ်းဝႃႈၽႂၼ်းၵၢမ်ႇ တၢမ်ႇပိူင်ၵၢရျူဝ်း လၵ်ႉၼူဝ်းပိူၼ်ႈတၢင်ႇၵိၼ်ႇ ၼိုၼ်းလႆႈတူၵ်းယၢၵ်ႈယဝ်ႉ ဝႆးသေၵၢသၢၵ်ႈၼၢတ်ႇႁႂႃႇ ၶၼ်ႇထႃႇလုယႂႆႈ တၵ်းလႆႈယၢပ်ႇမႂႆႈၵူၵ်းၵၢဝ်ႇ ၽႆးသဝ်ႇႁျူမ်းမႆႈ မဝ်ႇလႆႈ သိူဝ်းသႃႇ ထိုင်ႁႂႃႇႁျိင်းႁၢတ်ႈ ၵမ်ႇမျၢတ်ႈသိူဝ်းသုၢင်ႇ တိင်တၢင်ႇႁျၢင်းမႆႈႁျႂၼ်ႉႁျုပ်ႇမူလ်ႈ ၼၢမ်ႇပူလ်ႈၶေၢၼ်းပေႇ~လႆႈတိၼ်း ၶေႇ~သေၶီႈယုၼ်းယုၼ်း ၶုင်းငႆးယၢၵ်ႈၼီမူင်း – ၽႂၼ်းၵၢတိင်ႇၶေႃႇလၵ်ႉႁႂႃႇၵုၵ်ႉလႃႇပိူၼ်ႈ လႆႈၼၢမ်ႇပိတ်ႈတၢမ်ႇ ၶေၢမ်မၢတ်ႇလူၵ်ႉသူၵ်ႇငူၼ်ႈ ၼၢမ်ႇသူၼ်ႈမဝ်းလႆႈသဝ်းယၢၵ်ႈပူႇၽေၢၼ်ႇ ပိၼ်ႁႂႃႇတရိုလ်ႉသၢၼ်ႇ ႁျိဝ်ယဝ်ႉဝႆး သမ်ႉလၢႆးလႆႈပိၼ်ထိင်ႈၽီယုတ်ႈၽီလိူင်း–ၽီၽုၵ်ႉႁဝ်းမိူင်းၶေၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

41။ တၵ်းဝႃႈလႂတ်ႈသေၵၢပေႇ လေႇႁႂႃႇလေႇၼိုၼ်း သမ်ႉတိုၼ်းၼိုၼ်ႈမႃးပေႃႇပိၼ်ႁျၢင်ႈႁူၼ်းလႆႈၶေႃႈ... တၵ်းမႆႈႁျႃႇပႃႇ ၵုၵ်ႉလႃႇႁျိဝ်မၢၵ်ႈ မဝ်ႇၼုၢၵ်ႈတိူၼ်းတၢၵ်ႇ ၵမ်ႇမၢၵ်ႇပိၼ်ႁႂၼ်ႈ ၼိုၼ်းႁျႂၼ်ႈႁျၢႆႁျၢင်ႇ ပၢင်ႇပဝ်ႇၵၢဝ်

ယႃႈ ၵႂၵ်ႇပႃႈဝႃးပႅၵ်ႇ ႁူၼ်ႇတႅၵ်ႇႁႂႃႈၵျေႈ ဘမ်ႇၽေႈဘမ်ႇလိူင်ႇ မဝ်ႇလႆႈလူဝ်းပိူင်ႇၽိူင်းၶဝ်ႈလိူဝ်ႉၶႂၼ်ႇႁူႈ ၶဝ်ႇ ဝူႈၵျေးၽေႇ~ ပုၵ်ႈထမ်ႇမေႇ~ ၶေၵျႄႈႁဝ်းႁၼ် ဘၼ်တုၵ်ႉၵိၼ်းလိူဝ်– လူဝ်ႇၶျိူင်ႇပႂ်င်ႇတိၼ်ႇၶိၼ်းငေႈၶွႆႉၽွယ် ယႃၼ်ႈ လႃပ်ႇၽႃၼ်ႈၵြိူးလျႃင်ႇ ယူႇၵျႃမ်ႇမၢင်ႇ ၶိုင်လၵ်ႉၶူဝ်းၽိူင်တႃ ။–

42 ။ ၶဝ်ႇႁူႈဘပ်ႇတၢႆႇတၢင်းၽိတ်း ယႂၵ်းမိတ်းၵၵ်းမဝ် လၵ်ႉဘဝ်လူၼ်ဘဝ်ႁူလ်းႁူလ်းၶေၼ်ႉ ၶိူင်း တူလ်းသၽေႈ ပုတ်ႉထေႈၵျေးပၼ် ဘၼ်ဝူႈၽေးမ်ႇလႂမ်းႁဝ်း ၵျဝ်းမူးၶုၵ်းၶိၼ်း မၼ်းတိုၼ်းၵျူဝ်မၢင် မေး သႃင်လိၼ်းလူး လျူးၵျၼ်မၢင်ႁူၼ်း ငဝ်ၵူၼ်းလုၵ်းၵိူၼ်း ၵျူၼ်းယႂၵ်းၽႄသႃၼ် ၽႃၼ်တႂၼ်း ယင်းလႆႈပႆ တိၼ်တမ်းၶႂၼ်းၵျူၼ်ႈပၼ်ႇယူႇဝၼ်းၶင် ~ ယႃၵ်ႈၶၼ်ၶၼ်ႇၵၼ်ႇလၵ်း ၶဝ်ႈၽၵ်းၵျေႈပေးလေႇၵျူလႆႈယႂၼ်းမူႈ– ၽႃၼ်ႁူႈလိူဝ်းသိူဝ်ႈၶူဝ်းဘိၵ်ႇၽိၼ်ၽေႈ – တီႈယူႇတူႇမိၼ်ၵျၼ်ႈယႂၵ်း သုမ်ႉပႂၵ်းယူႃၵ်ႈၶူးပႂင်ႇ ၽူၼ်ၵျူဝ်ႈယမ်း

ၶႄႈဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

43 ႉ လ်ႇၶေႈတိုၶ်းပိၶ်တၢင်းၸိတ်း မိတ်းလူးထိုင်တူဝ်ယဝ်ႉ လီရူဝ်သုတ်းပၵ်း မၶ်းၶၵ်းတိင်တမ် ပိုဝ်ႈ ယၢမ်ႈတိၶ်ၶမ်မိုဝ်းယၢဝ်း ၵျတ်းတၢဝ်းၵျတ်းဢၢဝ် ၵႄႈပိၶ်ၶွင်မဝ်ၶူဝ်းၶၵ်း ယင်းတၵ်းၵျိုဝ်င်ဝ် ဝႆးၸင်ဝ်သုတ်း တွၶ်း ၵျိုဝ်ဝွၶ်းသူဝ်ၼၢၶ် ဢဝ်ယၢၶ်ဝွႆးဝွႆး လၶ်ဢဝ်ၵျင်းႁွႆးၵႄႈလွႆးမၶ်ႈတပ်းလိုၺ်~မဝ်ႉယွၶ်းၸိုၺ်~ၶူဝ်းပိုၶ်ႈ ဢမ်ႉမင်ႉမဝ်ႉသင်ႉယႃႉ–လုၢးၵမ်းၸေးၵျမ်းသမ်ႉၶိုၶ်းလႆႈတူၵ်းယၢၵ်ႈၵိၶ်းၶိၶ် လႆႈယွၶ်းၵိၶ်ၸၵ်းၶဝ်ႈဢေႃႉ လႃႉၶႆႉ ။–

44 ႉ လင်ႉဝႃႈ လၢပ်ႉရူဝ်ယၢၶ်ႈတ မ်ဝ်းရိုင်ႉလီၸွၢၶ်ႈ ၼႃမ်ႉပႆႉၵျၢၶ်ႈလိုင်သမ်ႉမူဝ်းႁွႃႉ တုင်းၸႄႉမိုဝ်း ၵီႈ ယွၶ်းပီႈယွၶ်းဢွၵ်ႉ မ်ဝ်းၸွၵ်ႉလီလၢၶ်ႈ မီးဝၢၶ်ႈဢမ်ႉယူႉ မၢင်ၵေႃႉပိၶ်ပူႉပိၶ်ပႃႈ တူလုမ်းၶႄႈဢမ်ႉ

ပၢင်ႇ ယၢၼ်ၸၢင်ႇၸိူၼ်းၸွင်ႈ ယုၵ်ႉယွင်ႈတိၼ်ယွၼ်ႇ ၼိုင်သွၼ်ႇပွၼ်ႈသႂ်ႇတွင်ႉႁွင်ႇသႆႈ ႁူၺ်းလႆႈၵျူႇပႃႇ~လုၵ်ႈ ပုတ်ႉတႃႇ~ပၢႆသမ်ႉၸၢမ်းမီး–တူၺ်းၸၢင်ႈယွမ်ၼေႃႉၽေႃးၸီး– လူိဝ်းၼႅ်ႉ မၼ်းႁွပ်ႈပိၼ်ပူိဝ်ႈၸဝ်းလၵ်ႉၵဝ်းၼဝ်ႈလွမ် ၸီးၼၼ်ႉယဝ်ႉ ။ ။

35 45 ။ ၼင်ႇၼ်ႉ ပိၼ်ဝႆႉပ်တ်ႈတၢမ်ႇ ပူိဝ်ႈၵၢၼ်လႆႈၵျၢမ်ႇတၢဝ်းဝၵ်ႉ လၵ်ႉပူၼ်ႈတႃႇသေႇ ၵမ်ႇၵေႃႇၽူဝ်း ၵႃႈ ၸင်ႇဝႃႈၼိုၼ်းယၢပ်ႇ လႆႈၸၢပ်ႇလူဝ်ႈလၢတ်ႈ ၵမ်ႇမျၢတ်ႈသၵ်းၽဝ်ႇ ၵူၵ်းၵဝ်ႇငဝ်ယၢၵ်ႈ ၵမ်ႇမၢၵ်ႈၵမ်ႇ ၼူင်ႇ ငိုၼ်းၵေႃႈၵမ်ႇလူင်ႇ တေဝႃႈလူဝ်းပူင်ႇသင်ၵႆႈ ယင်းလႆႈၵိုပ်းႁွၼ်ႇ ၸူဝ်ၸွၼ်ႇတွၼ်ႉယင်ႇၸၢၵ်ႈ တၢင်း မၢၵ်ႈမီးတီႈမၼ်းသႃႇ~ သုၵ်ႉၵျူႇပႃႇ~ တင်းလူဝ်ႈတင်းပၢၼ်– ပိၵ်ႉဝႃႈလႃႈလီႈမီးယူႇ ရၢၼ်ႇသူႇတၵ်းၶဝ်ႈယႃႉ မဝ်ႇၵၢတ်ႈ ၼိုၼ်းၼေၢတ်ႈပင်းႁူၼ်ႇ လုဝဝ်းလူၼ်ႇ သေယဝ်ႉႁွတ်းၽေၢၼ်ယဝ်ႉ၊–

46 ။ ၶႂ်ႈၶႃႈ မ်ၢင်ႇၶၢင်ႇ ၵ်ၢင်ႇ လဝ်ႈႁႃးမႂ်း လႂ်းၵဝ်ပုိင်ၶၢင် ၵိုင်ႇဝႃႈ “ ယေႃ ၵတိၶ်ၶေႃတၢၶသ်သ
ဝိပႃေႃ–ၶၢင်ႇ ၵၢင်ႁႃႈႁဝ်းႁၵ်းမႂ်း ၶိုၼ်းလႂ်းၵိၶ်လၢင်ၶၢင်ႇ သၢင်ႇပလၵူသေႃ–တီႈႁၢမ်ႇယွမ်းမၢင်တၵ်းၶ်ၢင်း
လွမ်းပ်ၢင်းႁူမ်းၸဝ်ႇ တၵ်းငဝ်လူၶ်းလူၶ်း မၶုသ်သၽူတသ်သ–ပိၵ်ႇဝႃႈပ်ၶ်ႁူၶ်းၶိုၶ်းႁူင် ၽေႃးၶပျသၶ
သံဝတ်တၶိငေႃ–ၶူဝ်းၶေႃႈတၵ်းၶူင်တၵ်းသုမ်း ” ၵႃႈပေႇႁဝ်းမေႃထိင်းၵုမ်းၵုမ်ႈမ်တ်ႇၵ်တ်ႇၶေၶေႃႈလႆး လၢင်ႈ
ဝႆးၸၢတ်ႇၵႃးယၢၶ်~ၵမ်ႇမၢင်ႈ လွမ်းပၢင်ႈထိင်းမဝ်ႇၵိုဝ်ငႆႈ–ၽေးတၢၶ်ႇၵၢၶ်ႇၶ်ၶ်ႁႃႈပႂ်း လၢင်ႈမႂ်းသေႇၵဝ်
ယႆႈ–မေလၢင်ႈမီးၵေႃႇလီးမွၶ်ႇလွၶ်ၶူတ်ႇလိင်းပႆႈလုၺ်ယဝ်ႉ ။

47 ။ ပေႃးႁဵတ်းၸဵတ်းၵိုၶ်း တိုၶ်းလွမ်းပၶ်ၶ်ၶ်ယဝ်ႉ ၵဝ်ပ်ၶ်တၢင်းသုမ်း ၵုမ်းၵႃႈပေႇၵုမ်းတၵ်းႁႆ
မႆၵႃႈႁဝ်းမႆယၢင်းတူၵ်း မူၵ်းၶ်ၵၢင်ၵူၶ် ပေႃးၶူၶ်သ်မ်းပုၺ်း မီးၶိုင်းတၶ်ၶ် ပိၵ်ႇဝႃႈမၶ်းပ်ၶ်ၶူဝ်းႁဝ်း ၽေး

ၵဝ်ႈယင်းၶဝ် တေဝႆႉယိပ်းၵမ်ပႆႇလွမ်း ပႆႇၸွမ်းပႆႇပႆ ပိူင်ၶႄႈမိူဝ်းမိူဝ်း ယင်းတေႃႇၵႂၢမ်းပဵၼ်တၢင်းသိူဝ်း သမ်ႉ
မိူဝ်းၶဝ်ႇၵူၼ်းမၢၼ်~ၶႃႈယွၼ်းငၢၼ်~ယိပ်းႁွင်ႇၵၢင်ႉတၢင်ႉလၢၼ်ႉၶွင်ႉ–ၸူဝ်းလၵ်းၸူဝ်းၵဝ်းယင်းၵဝ်းဝၵ်ႉလဝ်းႁွင်ႇ
မႆးငႆ ၶၢၵ်ႈမႆ မဵဝ်းယုတ်ႇၶူၵ်ႉယွင်ႉၶၼ်ႉ။–

37 48 ။ ၶၼ်ႉလမ်ႉ ပဵၼ်လူလ်ႇၽွၼ်းၶတိၼ်ႉၶႆႉ ဝိပႆႉၵမိူၵ်ႇ ၽေးမိူၵ်ႇမိၼ်းသူႉ လႆႇယူႉသဝ်းယၢၵ်ႇ ပေႆး
ဝႆႇႁၢမၢၵ်ႇႁၢမိူင်ႉ ၼိၼ်လိူင်ႉလီးၽွၵ်ႇ ပႆသွၵ်ႇၵဝ်းၵျၢမ်ႉ ပိၵ်ႉဝႆႇၶၢၼ်းလၢမ်ႉပွႆးပူလ်ႇ ယင်းထူလ်ႇလွႆယၢပ်ႉ
လေးႁၢပ်ႉမိုင်မွႆႇ ၶွႆႉၵွႆႇယွႆးၶုမ်ႉ တေယုမ်ႉၽွႆၶိုင်ႇ တၵ်းပိုင်ႇထိင်းၵ်တ်ႉ ၵျၢမ်ႉမ်တ်ႉပ်င်းထၢပ်ႇပွႆႉတေႃႉၵွတ်ႇ
တီႇယွတ်ႇႁူင်ၶွင်ႉ~ၶၢင်ႇၵျၢမ်ႉသွင်ႉ ~မွင်းၼွႆႇထိုင်ဝၼ်း ပၼ်းထႆႇႁိူင်ႁီး – ႁူလ်းဝႆႇယၢပ်ႉၶႆႉ ပုၼ်ႇတႆႉၵျ
မွႆႉႁိူဝ်ႇ ႁွပ်ႇပိူဝ်ႇၶူၼ်ပႆႉ တုၶရိူၵ်ႇၵျၢမ်ႉမႆႉ ၶွႆးၶၢၵ်ႇၼ်ၼ်သီး – ႁ်တ်းႁွႆႇၶၢၼ်းမၢၵ်ႇတ်မ်မီးၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

49 ။ လင်ႇဝၼ်းယၢပ်ႇၶႄႇ တႃႇမၢၵ်ႈတႃႇမီး ၵွႆႈပီးၵုမ်ႇမိူၼ်ၵေႃးယိၼ်းၵၢင်ႈၶၶေ်ႉ မၼ်းလၢင်ႈၶမ်သုၼ်ႇ ၽေး ယုၵ်ႈၶိၵ်မိူင်း ၶိူင်းဝၢင်းၶၼ်ႈထႃႇ ၵုၵ်ႉလၢႇၽွၶ်ယၢၵ်ႈ ႁွပ်းပိူဝ်းဝိပၢၵ်ႈၵျမ်ႇမႃႇ ၵၢႁုသလႃႇၶွင်ယုတ်ႈ လၢင်ႈ ၶုတ်ႈတၢဝ်းၵျၢင်ႇ ၵၢထၢင်ႇမဝ်ယေႃး ဝၵ်ႉလေႃးငမ်မၢတ်ႇ ၵၢဝ်ၽွတ်ႇယၢမ်းပိူၼ်ႈတိုၵ်ႉယူႇၵူၼ်ႈ ၽွၵ်ႈႁူၼ်ႈႁူႉ ပွင်ႇ~မူၼ်ႉလီးဝွင်ႇ~သေယဝ်ႉလူၵ်းၵၢဝ် မဝ်ယိူင်ႈသတ်းၶူ –မိဝ်းၵၢၵျင်းလၢမ်ႉၽျေင်းပႃႇလႃႇၶမ်ႇ ၵုတိုၼ်း ၵၢမ်ႇ မီးဝၼ်းၵိတ်းလူ–ၵမ်းမိူဝ်းမႄးလဵ်ႈလႃးတၢမ်ႇ မၼ်းယၢၵ်ႈထုၵ်းထူ ။–

50 ။ လိူဝ်းၶႅ်ႉၵဝ်းယိပ်းၶေပၼ် ပိူင်ၵၢၶ်ၵၢၵျူဝ်း လၵ်ႉၶူဝ်းၶွင်လၢႆ ၶၢၼ်းၵၢႆယူတ်းဝၢႆး သမ်ႉဝၼ်း ယၢၶ်သေငၢႆးၶူင်းဝိုၼ်း တိုၼ်းယင်းပႆပိၼ် သတ်းၵိၶ်သတ်းၵိၵ်း ၵိၵ်းသေးယွမ်မၢင် ၵိူင်ၵၢင်ဝွတ်းဝိတ်း ၽိတ်းဝိပႆဝူင် ၶၢၼ်းပူင်ယူတ်းလေး ၽေးၶၵ်ႉလွမ်းပၼ် ႁူလ်းဝၼ်းသင်ၵၢၶ်ယင်းငွၵ်း ႁျၵ်းပႆတၶျူး တၵ်း

ၵၢၼ်မိူဝ်းလုးထုႈၶၢမ်ႇတၢမ်ႇငႂ်ႈမူ~ ယူႇယၢၵ်ႈ ဝိပၢၵ်ႈႁျမ်ႇမုႇပိၼ်ႁွႂ်ႇပိတ်ႉတုႇၽိတ်ႇမွႂ်း ၶိူႈႁွႂ်းတွပ်ႇၽေႃၶိူႈ–
သင်ဝုႈယင်းတင်ႈသၼ်ႇထေႇ တေႇပိၼ်လၢတ်ႈႁူၼ်း ႁိူဝ်ႉၼူၼ်းၵူၼ်ႈၵွၼ်ႇ ႁွၼ်ႇႁိူဝ်ဝုႈၵိတ်းၵိႈ–ၵုႈ
ၼင်ႇသင်ႇၼေဝုႈမုး ၵုႈမိးၵုႈလုးယၢပ်ႇၽၢၼ်ပူၼ်ႉသုတ်းတိႈမၼ်းယဝ်ႉ။ ။

39 51 ။ တၼ်းၼႆႉ ႁဝ်းသပ်းၼေပၼ် ၵၢၼ်ပိၼ်ၽေးငၼ်း မုးတိၼ်းထိုင်ထွင် ပိူဝ်ႈၵၢၼ်လႅင်းပွင်ၸႂ်း
တၢဝ်း မိုဝ်းယၢဝ်းတိၼ်ၽဵဝ် ၵဝ်ႁႂ်ႇမူပ်းမဵပ်း ယွပ်းယဵပ်းယိပ်းယၢၼ် ပၢၼ်ၵွၼ်ႁဵတ်းမုး ၶိုၼ်းလုးၵိၼ်ၶၼ်
ပၼ်ၶိယၢဝ်းႁိူး ပေုးဝုႈတေမိးၶိုၼ်းႁွႂ် ယွၵ်းယွႂ်ယူတ်းယွမ်း မူတ်းလွမ်းၽိူင်းၽဵဝ် မေႁျႂ်ႁင်းမၼ်း သမ်ႉဝုႈႁဝ်း
ၶေလၼ်းၵၼ်း ၽၢင်ႉတၼ်းသေႈၽၵ်းတူ~ ၵႂ်ႉယဵင်းလူ~ လူးမုင်ႈတုႇသေႇ လေႇႁွၼ်ႈလွၼ်ႇယူႇ– တၵ်းမိး
ၽေးလိးထိလပ်းၽွၵ်ႈ ၵိးယွၵ်ႈတဵင်းတမ် ယေႈသိမ်းတိႈႁိမ်းၽိူဝ်ႈငဝ်းလမ် မိးၽူႈရၢၼ်ႇသူႇယဝ်ႉ။–

52 ။ ဝုႈၵုႈလုမ်းမူႉပူၵႃပုႈၶေႃး လိၵ်ႉၸၢႆးၸႃတ်ႈလင်ႉပေုႉ မေႁူတၢင်းမျႃတ်ႈႁိ ၸဝ်းလႃတ်ႈၶေမွၵ်ႉ ၵႃဝ် ၵွၵ်ႉမုးမီႈ လႆႈမႃတ်ႈၵိပ်းလွမ်ႉ ၽင်းထွမ်ႉမႆၶဝ်ႈ သူလဝ်ႈတႃၶ်ႉပွင်ႉ ယုႉယွင်ႉၵင်လိူဝ်ႈ မိူဝ်ႈပၵ်ႈၸေုးၽေႉ ၵႃထိပ်ႈပေႉလုင်ႉ ၶေပုင်ႉငႆးတၵ်ၵ်ႈ မဝ်ႉယၵ်ၵ်ႈၵႆၽင်ႉ လွမ်းၶင်ႉၵႃသုင်းၵႃမ ပုတ်ႉထလိင်ႉတေႉ ၸေုးၽေႉ ၶေမွၵ်ႉပျၵွၵ်ႉပၵ်ႈ ငဝ်ႈၸၵ်ႈလုႉမူႉ~ၸူႈၽိၵ်ႉၶူႉ~ၶဝ်လဝ်ႈလၢင်းၽႃင်ႉၵိပ်းမႃတ်ႈမႆတုင်း သၢင်းၶလေုင်းဝၢင်ႈ ၵၢင်ၶေုး ၸေုးပုတ်ႈတၢင်ၶိုၶ်း–ဝႆးလဝ်ႈၸဝ်းၶဝ်ႈလွမ်ယိုၶ်း–ၶင်ႉၵိုဝ်တၵ်းၶွုႉၵုင်မုႉၵုႉသဝ ငဝ်ႈငုႉဝိပုႉၵ ယိပ်ႉၶူတ်ႈ ပိုဝ်ႈၵမ်ႉမပုႉပၵူဝ်ႉဝူတ်ႈ ၵေုႉငူတ်ႈတိုၶ်းလၢင်ႈၶိုၶ်းလႆႈၶႃမ်ႉတႃမ်ႉ လဝ်ႈၸေုးသၽေုးငဝ်ႈတေႉ ၵႃမ်ႉ ပိၶ်ၵေႁွင်းႁွင်ႉလူးၵူႈပႃၶ်ယိုၶ်းၶၶေ်ႉယဝ်ႉ။ ။

53 ။ ပျႃင်ႉၶႆႉမိးထၵ်င်ႈ ပႆႉၸၵ်င်ႈဝႆးႁွၶ်ႉ လိသွၶ်ႉၸေုးမီႈ ၵုႈၶႆႈယင်းၵျၶ်ႉ လူဝ်ႉၵႃၶ်ႉၶေပၵ်ႈ

လွင်ႈၵၢၼ်လႆႈယၢၵ်ႈၵူၼ်းၵၢဝ်ႇ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈၵၢမ်ႇၵဝ်ႇၷွမ်သၢင်ႈ လၢင်ႈၶဝ်ႈလိမ်လွမ်ႇ မူၵ်းႁွမ်ႇပွင်မူၼ်ႈ ၽူဝ် တူၼ်ႈတၢင်ႇၵိုၼ်ႇ ၷၢလိုၼ်ႇၵိင်ၷွႆႈ မွၵ်ႇသွႆႈၷၢၼ်ႇၼုမ်ႇ ပိုၼ်ႈလုမ်ႇပိၼ်ႁူႈ ၽူႈလဝ်ႈပိင်းမိတ်ႇ ၵိတ်ႇငလႈ ၵမ်ႇၵိတ်ႇ ပိတ်ႉသိူင်ႇငတႉၷွၼ်ႇလၢင်ႈ လေႇၵၢင်ႈၶၢင်းယူႇ~သွၼ်ႉၼွၼ်းႁူႇ~ပူးၽၢၵ်ႈႁိုၵ်းၵၼ်–လိူင်ႉၼင်ႇ ဝႆႈမႃးၶူဝ်ႉပႃးလိုၵ်ႉယိုၵ်ႉပူၼ်ႉ ပၼ်းၵျမ်ႇမိုတ်ႈမူဝ်းလူႉလူဝ်းၼမ်ၽွၵ်ႇလူၼ်ႉ ၸေးၷုၼ်ႉမူၼ်ႇတဝ်ႈ လီႇမဝ်ႈ ၷၢင်းၵၢဝ်ႇ ဝူတ်ႈဝိၼ်းၵဝ်ႇ ၶဝ်ဝၵ်ႉလွမ်းလၼ်–မီးဝႆႉမိဝ်းၼင်ႇၷိူဝ်ၼိူင်ႈပေႃးၼၼ်ၼႆႉ၊–

54 ။ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈၼႆႉယဝ်ႉ ၷဝ်းလင်ႇၷျၼ် ၵၼ်ပိၼ်ၼိူင်းၵျမ်း ၷၢမ်းၽြႃးသွၼ်ၼေ တေပိၼ်ၽွၼ်လီမီး ၷိင်း မေပိင်းၵၢၼ်ၷူင် ၵီးပူင်ငဝ်ႈး ၷိူဝ်ၵႆႈးၷိူဝ်ၵူၼ် ၷိူဝ်လူၼ်ၽိတ်းမေႃး ၷိုႈပေႃးၵၢင်းၸေး မေးႁိူင်ပိူင်ၵျၢင်း တၢင်းၷိတ်းတၢင်းပွင် ပူးသွင်ပွင်းသဝ်း ႁူဝ်ဝဝ်းလွင်းမိတ်း ပၵ်းၶိတ်းတူၵ်းလူမ် ၵူင်ၶူမ်ၶႆႈးၷိုၼ်း ႁူဝ်ၶိုၼ်းလူး

ၽိတ်း တၢင်းႁဵတ်းလုၵ်ပႆ ပိူင်ႈၶဝ် လင်ႉဝႆႉ “ ၵႃမေသုမိၸ်ၸႃၸႃရေႃ ၽိၵ်ၶဝေ ဢႃသေဝိတေႃ

ၽႃဝိတေႃ ၽႁုလီၵတေႃ ၼိရယသံဝတ်တၼိၵေႃ ၊ တိရၸ်ၸႃၼယေႃၼိသံဝတ်တၼိၵေႃ ၊

ပဵတ်တိဝိသယသံဝတ်တၼိၵေႃ။ ယေႃ သပ်ၽလႁုသေႃ ၵႃမေသုမိၸ်ၸႃၸႃရသ်သ ဝိပႃၵေႃ

မၼုသ်သၽူတသ်သ သပတ်တဝေရသံဝတ်တၼိၵေႃ ႁေႃတိ။” ထိုၵႂၼ်ႇမႂၼ်ႇၵိူၼ်းတုင်းဝၢၼ်း လိၼ်းတြႃး

ယမ်ၽၢ် ႁဝ်းမၢ်မေးႁုမ်း ၵိုဝ်ပၼ်မၼ်းငုမ်းလုမ်ႈလၢင်ႉႁၢင်ႉငိုပ်းတၼ်~ ၶိုႈၵႂၼ်ႇမႂၼ်ႇၼၶသေၽေႃး ၵိူၼ်းပေႃးၸႂ်ႉ

ႁူဝ်ဝူတ်ႈဝိၼ်းတဝ်ႈ–လိူၵ်ႈလၢၼ်ႉၽၢၼ်ႉလွႆး ယိူင်ႈႁွႆးၶင်ႉတူၼ်မျႃတ်ႈပြႃးလဝ်ႈႁဝ်းယဝ်ႉ၊ ၊

55 ။ ၶင်ႉဂျႈပြႃးၵျႃးပူင် ၶိၼ်လူင်တၢင်းၽိတ်း တိတ်းလွႆးမိုတ်းၶူဝ် လွၼ်ၽူဝ်လိၼ်းမေးၶၼ်ႉ ၽေး မၼ်းတၵ်းႁၼ် ၶေပၼ်သၢင်းလၢင်း လင်ႉဝႆႉ “ ၽိၵ်ၶဝေ – လဝ်ႈလၢင်းႁဝ်းၶဝ် မွၼ်းၵဝ်မုၼ်ၶမ်းၵျ ...

ၵႃမေသုမိၸ်သႃၸႃရေႃ ဢႃသေဝိတေႃ ၽေႃဝတေႃ ပႁုလီၵတေႃ – ၶေႃႉၵၢၼ်ငုမ်းငမ်း ယမ်းမိူၼ်းၵိူၼ်းလမ် ၼမ်တိူဝ်း ၼိူဝ်းၼိူဝ်းယုင်းယုင်း လွင်ႈၵဝ်းမဝ်းမိင်း လိင်းၼၢင်းပၢင်ၽင် ၵႃမူင်ၼိူဝ်းမဝ်း ၵဝ်းဝၼ်းလွၼ်လူၼ် မူဝ်း ဢူၼ်လီးလွႆး ၽိတ်းႁွႆးၼမ်မိူဝ် လိူဝ်သေႁၢင်းၽႆႈႁၢင်းမၼ်းၼၼ်ႉ ၼိရယသံဝတ်တၼိရေႃ–တၵ်းလႆႈမိူဝ်းထိုင် ၵိူၵ်းလၼ်းမုၵ်ႉၵုၼ်းငၢႆးမုင်ႈ မၼ်းယုင်ႈၼုင်းတၼ်~ႁွပ်ႈမၼ်းၼိုင်ႈပၼ်းႁွႆႈလွႆးလၼ်~ၵျၢင်းပိူင်ႈၵႃႈမေႈ– ပေႃး လိုင်ယင်းၽူးလူးမႃးၵႃႈမၼ်းပွင် ၼျေႃႉဝႆးမွင် ယွမ်းမွၵ်ႈတၢၼ်ႈဢေႈရေႃႈ။–

56 ။ တီႈၼိုင်ႈ ဢၼ်သမ်ႉတၵ်းသူႈ ပိၼ်ယူႈမၢၼ်ႈမၢၼ်ႈ တိရၸ်သႃၼယေႃၼိသံဝတ်တၼိရေႃ–သတ်း တရိၵ်ႉသၢၼ်ႈတူဝ်ယၢၵ်ႈ ၵႃႈဢၼ်ဝိပၢၵ်ႈပႆႈလၢင်ႈ ပႆႈႁၢင်ႈဝႆးဝွတ်ႈ တၵ်းႁွတ်ႈတူၵ်းလွမ်ႈ ပိတ်တိဝိသယသံ–ဝတ်တၼိရေႃ ပိၼ်ထိူင်ႈၽီယွမ်ႈမူၵ်းသၢင်ႈ ၼုင်းဝၢင်ႈထူၼ်ႈပႃႈ ပိၵ်ႉတႃႈရေႃႈဝႃႈ ယေႃ ၵႃမေသုမိၸ်သႃ–

လၢႁႆသ ဝိပၢၵ ၼင်ႇၵူႈဢၢပ်ႇတ်ႈၽေးတၢမ်ႇ ဢၼ်လႆႈပွင်ၵျမ်ႇမိတ်းၸိူင်ႈ ပိူင်ၶိူင်ႈၵူႇမလေးလိမ်ႇ မိတ်း
လိမ်ႇပ်ၼ်လေႃႈ သပ်ပလၸူသေႃ–တီႈယေႃႈမဝ်တမ်ႇ တိုၼ်းဢမ်ႇပိူင်မျၢတ်ႈ မၼုသ်သၽူတသ်သ သမ်ႉဝၢႈ
ပ်ၼ် လၢတ်ႈႁူၼ်းယူႇ သပ်ပတ်တဝေရသံဝတ်တၼိၵႃ–ၼ်ၼ်တၢၼ်ႇရၢၼ်ႇသူႇ ပ်ၼ်မူႇဝံႉၸိူင်ႈၸိူင်ႈ လိူင်ႇ
ယိူင်ႈတႃႇသေႇ~လူဝ်ႈသၼ်ႇထေႇ~ယင်းလႆႈပ်ၼ်ႁူၼ်း ၼူၼ်းသုၵ်ႉၵဝ်ၼဝ်း – ဝိပၢၵ ၵျၢတိ ပႃႇလိလဝ်ႈ
ပိုတ်ႇၵွၵ်ႇ ဝူတ်ႈဢၼ်လႆႈပိုၼ်ႇၽွၵ်ႇ ဝၼ်းပႃႈလင်ၵဝ်း–ၶိုၼ်းပႆႉၼ်ၼ်းလႆႈယၼ်းယၢၵ်ႈၵုင်မဝ်းဝံႉယဝ်ႉ။ ။

56 ။ ၼင်ႇၼ်ႉ ဢဝ်ၼင်ႇပႃႇလိ တိၵွၵ်ႇၵၼ်ေၵ်ႈ လူဝ်ႇပၢၵ်ႈတီႈပွင်ႇ ပိူင်ဝွင်ႇတီႈလွႈ ယႃႇၸွႈၽိတ်းၽေႃႇ
ၵပ်းၵႆႇၸူဝ်ဝူတ်ႈ ၶီႇၼူတ်ႈတမ်တၢင်ႇ ပိူဝ်ႈဢၼ်လေႇၵျင်ႇၵႆယုင်ႈ လၵ်ႉမုင်ႈၼၢင်းႁွမ်ႇ လိမ်လွမ်ႇပွင်ႁူႈ ပႆသူႈ
မိတ်းလိမ်ႇ လေးလိမ်ႇၽွၵ်ႇလု ပ်ၼ်ၵႃႇမေႇသုမိလ်ႉသႃႇ ပႃႇပမ်ႇမဝ်ယေႃႈ တေႃႈဢၼ်ၼင်ႇဝိပႃႇၵ ဢၵုသလ

ၵျူလ်ႇၵၢမ်ႇ တၢင်းလႆႈသဝ်းၶၢမ်ႇၵႃပႄႇယၢင်ႇတင်ႈ ယူႇၼင်ႈၶင်းၶေႇ ~ ၶုမ်ႉၵႃပေႇ~ လိုမ်ငၢႆးၵႂႃႇ တႂႃႇယဝ်ႉမိူင်း
ပဵၼ်– ၵႃဝ်ၶၢမ်ႇယၢၵ်ႈယၢၼ်းလႆႈၵၢၼ်းထူယူႇသုၵ်ႉ ပဵၼ်ႁႂ်ႇလိူဝ်ႉမီးဝ်းသီၼ်ႈၵိူဝ်းၵၢင်ယွၼ်ႇပုၵ်ႉ လွင်းၶၢမ်ႇတုၵ်ႉ
ၶၢမ်ႇမႆႈ ၶိုၼ်းလႆႈပဵၼ်ၽဵတ်ႇ ဝေႉၵွင်းတီတ်ႇ ၶင်းမုၵ်ႉၽေးၶဵၼ်ယဝ်ႉ၊–

45 57 ။ လႆႈသမ်ႉ တၢင်းဝႃႈလၢႆးမၢၼ် ၶင်းပၢၼ်လၢဝ်းၵူၼ်း မူၼ်းမႄးၽၢင်သွ် ၽင်ႁၢၼ်ယိၼ်းလင်း ယင်း
တိုၼ်းၵိူဝ်လမ် ၵိူဝ်ယမ်ပိင်းလူး ဝ်ႉၵွင်ႈမိူၼ်ယူးၵိမ်းၽေ လမ်တၢၶတ်းမိုဝ်း ပူၵ်းပိုဝ်းၽဵၼ်ၶေ ၽင်တေယေး
ၵၢမ်း သမ်ႉဝႃႈၽၢင်ငၢမ်းမိူၼ်ၵိူဝ် ပိူၼ်ႈၵဝ်တၢၵိုဝ်ယိင်းတူလ်း ၵိူဝ်ၵျူလ်းၵိူဝ်ၵႂႃႇ တၢင်းၵၢၼ်လီၵႂႃႇၵူၼ်းမိူင်း
ၶီၼူမ်မူးၶိုင်းၵျူင်ႈပၼ်ႇသၼ်ႇၶၵေးၶဵၼ် ~ ၶႄႈသူမ်ႈမွင်ၵျူႇ ယူႇၵၢင်ပိူၼ်ႈလင်းတေႈယင်းၵၢမ်ႇပိုင်ၵီႈ ပဵၼ်တီႈ
ၵူၼ်းလၢၼ်ႈ – မႆႈၵိုတ်ႇၽိုတ်ႇၵႂႃႇၵူၼ်ႈၵိူင်း ပိူၼ်ႈဝိင်းမူႇၵၢၼ်တူင်ႉမေးသၢၼ်ႈဝ်ႉယဝ်ႉ၊ ၊

58 ။ ၶႄႉလမ်ႉႁဝ်းမႃးၶေပၼ် ပိူင်ၵၢၼ်တေႃင်းၽိတ်း မိတ်းလႂင်းပႂင်လိမ် ႁိမ်ၽူဝ်လိင်းမေးၶၼ်ႉ မီးၽေးႁိူဝ်မဝ် တၵ်းၽဝ်ႁူမ်းပျၢင်း ၸၢင်းႁိတ်းပၼ်ၶီ ႁမ်းတီၵီးပင်း တူၵ်းဝင်းၶမ်ၽေႃၼ် လၢႆပၢၼ်ၶေႃၼ်းၽူး ၶေႃၼ်းႁူးယၢၼ်သေ ထုၶေႁိူင်းႁၢမ်း မူဝ်းထၢမ်းပႂင်ႁၢမ် ၶေႃမ်ပုၼ်တူၵ်းသပ်း မႃးလပ်းထိုင်တူဝ် လီႁူဝ် သုတ်းတႂၼ်း ပေႃးလႆႈမူဝ်းထင်မူဝ်းၶႂၼ်းတီႈလႂၼ်းလူၵ်ႉလီးၵႅၼ်~ မဝ်ႇႁတ်းယႅၼ်~ၶေးယၢၵ်ႈယၢပ်ႇၶေႃႇ– ပေႃးယင်းသင်ၽိူင်လိူင်းႁိတ်းသေႈၵိတ်းလူၵ်ႉႁၢႆးတမ် မိုတ်ႈသဝ်းလမ် [မျူးမူၼ်ႈၽႂၵ်ႇမႂၵ်ႇတၼ်ႇႁႃႇ–တၵ်းမႆႈႁျူႇ ပုႇယဝ်ႉ။– 59 ။ ၶင်ႇၶႄႉ ဝႆႉႁႂၼ်ႇယႂၼ်ႇပေႃး သၽေႃးဝူတ်ႈထိုင်ႁၢင်ႈၶႄႉ ပႆႇႁိူႈမၼ်းႁၢင်ႈၵႅၼ်ႇထီႇ လီႇ ၶင်ႇႁေႃးၼႆႈ တၵ်းလႆႈၶိုၼ်းသင်ႇ ယဝ်ႉလင်ႇႁႂ်ႈၸူၵ်ႈ ပုၵ်ႈၶိုင်ႈၵၼ်ႇတမ်ႇ ၵမ်ႇပႆႇႁူပ်ႈၽၼ်ႈ ပႆႇၼၼ်ႈၵၢဝ် ႁၢင်ႇ သၽေႃင်ႇထမ်ႇမ ပျၵႂၵ်ႇမႂၵ်ႇပၢၵ်ႈ လႂင်ႈယၢၵ်ႈၶၢမ်ႇတၢမ်ႇ ပူဝ်ႈၵၢမ်ႇမိဝ်းယုတ်ႈလုႉၵၢႇႁင်ႈ ႁူတ်ႇတင်ႈ

ငုၶ်ၼ်းငႄႉ ~ ငဝ်ႈမူႉလႄႉ ~ ၵွဝ်းမိူၵ်ႈၶႄႇၸူမ်း ႁူၶ်ၼ်းမမိူၶ်ၼ်ငေါး ဝါးပႄႈလင်လိူၶ်ၼ်း ၶိုၶ်ၼ်းယႃၵ်ႈလုမ်ၶုမ်း–ၶငေ်ႉၵႄႈ
ၵ်ိတ်းႁွႄႉ ပႄႉၶႄႉတိပႄႉတ ဢတိၶ်ၼ်ႉၶႄႉတႄႉၶ ၵႃၶ်ၼ်ပႄႉပမႃပ်ႉမွ်ႈ ၽိတ်းလေႈၵႄႉမေႉၽေႉဢိူၵ်ႉငွ်ႈ လင်ႉၵွ်ႈ
ၶိုၶ်ၼ်းမႄႈပိုၶ်ၼ်းၶဝ်ႈႁုမ်ႉၽီႉ တူမ်ႈမိူတ်ႉလီႉ ဢီးၵႃဝ်ႉၵႃၵ်းပိင်ႈၽဝ်ႁူမ်းၶၶ်ၼ်ႉဢိူဝ်ႈ။ ။
47 60 ။ ၶ်ၼ်ႉၵေႈ တႄႉၵွ်ႈပေးၵႃင်ႉ ၶွ်းၶႃင်ႉတီႈယႃၵ်ႈ ယႄႉၵွ်ႈလွ်းၶေႃၵ်ႈလွ်းရႃၶ်ၼ်ႉ လၵ်းၵွ်ႈယိင်းၽေႃၶ်ၼ်ႉတႄမုင်ႈ
ႁူဝ်ယုင်ႈၶုင်းယႃပ်ႉ ပေတႃပ်ႉပွင်မိူၵ်ႈ ႁူဝ်သိူၵ်ႈဢပေႉ မိူဝ်းတေႉလိုမ်တွ်ႈ ယူႉၵွ်ႈၵိမ်းၽင်ႉ ဢၶ်ၼ်ၶငေ်ႉပႄႉပ
ဢုသလႆႉ မိဝ်းၵမ်ႉမွင်သဝ်ႈ မိၶ်ၼ်ၶဝေ်ႈၵွၶ်ၼ်းသႃပ်ႉ ၵႃၶ်ၼ်တႃပ်ႉပိူၶ်ၼ်ႈယိတ်ႉ ၵႃၶ်ၼ်ယႃမ်ႈမိပ်းတိတ်ႉၵ်ိတ်းၽူႈ
လၵ်ႉၵျမ်ႉသွၵ်ႈ လေႉငွၵ်ႈၶေးမႄႉ~ လၵ်ႉၵႃၶ်ၼ်းႁွႄႉ~ တဝ်ၽူႈလေါးၽူႈယိင်းပိူၶ်ၼ်ႈထိင်းမိၶ်ၼ် ပိၶ်ၼ်ၵွူဝ်ႉလီးၽႄ–
ၶွ်းၶငေ်ႉဝႄႈမႄးၶဝ်ႈပႄးၵႃၶ်ၼ်ပႄႉပ ၵ်ိတ်းၵႄႉယၵႃမ်ႉမိူၵ်ႈ တုလၵိူၵ်ႈမိဝ်းမႃပ်ႉ ၽေႃၶ်ၼ်ႈလူးလႃပ်ႉ ပေၶွ်ႈၵ်ိတ်းၵႄ ။–

61 ။ ဝႃႈၵႃႈတိုခ်င်းယူဝ်းမျူဝ်းႁွင်း မွင်းငိခ်င်းလိခ်င်း□ႃးဝႃခ်ရှူ သူငလႈၵဝ်းၵႃးရ်ႃ။။။ ၵႃခ်ဝႃႈၵုမ်းပႃး
သိခ်ခူဝ် လပ်းတူဝ်ၵင်းမိင်းခ်ႄ သမ်ႉဝႃႈမိခ်ထိင်းၶတ်းလုၺ် ခမ်လုၺ်တိူင်းတိူင်း ပေႃးဝႃႈလုၺ်လိူင်းၵတ်းၵႂ်း
လႂ်းမခ်င်းၵိူဝ်ၵႃခ် တၵ်းပခ်ၵဝ်းထူး ပေႃးလူးလုၺ်ႁူဝ် ၵဝ်တူဝ်ၵူတ်းထႃမ်း ပိၵ်ႉဝႃႈၵိတ်းလီၵိတ်းငႃမ်း ပူခ်ႄႈ
48
ၵႃမ်းမဝ်ႇခင်ၵ်းခႄ~ယုတ်ႈတမ်ႇၵႃံႇထူး ၵၼူးခင်ႇၵေမ်ႉယုၺ်းၵေႃႈ မခ်င်းယေႃႈမဝ်ၵူခ်ႄႈ–သင်ဝႃႈမ်တ်ႉတႃႇ
ၵူခႄႇ ႁွႃႇၸေႃၵိူမ်ႈပဝ်း လွတ်ႈၵဝ်းယိင်ပ်ႇပ်ခ်သူခ်ႄႈ – ၵႃခ်ဝႃႈပႃႇခႄႇတိပႃႇတႃႇ ၵတိခ်ႄႇခႄႇတႃႇခႄႇ
ၵႃႇမေႇသုမိလ်သႃႇ ပႃႇပမ်ႇၵႃမ်ႇမိူတ်ႇၵႃမ်ႇမိုတ်း ဝေႈၵိုတ်းၵႃင်ႇလုၺ်တူခ်ႄႈ – မခ်င်းလင်ႇလီလေႉငႃမ်းထူခ်ႄႈ
ခခ်ႄႉၵိူဝ်ႈ။ ။

62 ။ လင်ႇဝႃႈတွႂ်းတႃခ်င်း□ႃႈၵဝ်းမႃးသွၵ်ႈယိင်းၵခ်ခ်ႄႉ တၵ်းလခ်ႁူခ်င်းငႃမ်း လုၺ်ၵျမ်းပေႃးယိခ် ၵိူင်ႈပေႃး

ထိုင်ပိၼ်ႇၵျူၼ်းထမ်း လုမ်းၵမ်းပွင်ၵၢဝ် ထုင်းၶဝ်သၢင်း တွင်းႁၢမ်းသွၼ်ယမ် တိုဝ်းၵမ်လွမ်းပၵ်း လၵ်းသိမ်း
လိမ်ၼႂ် လွမ်းသႂ်တၢင်းၸြေး ပိၼ်မုးၵျူၼ်းထူး ၵဝ်းၶေႃႈၵိၼ်းၵျသေးၽူးၵူႈပႂ်းၶႂ်ႉၶွၼ်းၶ~ တီႈမိုၼ်းတ~ မုး
မ်ၼ်ႈၶင်ႇၵၢယင်ႇလူဝ်ႇ– ၵဝ်းၵိုဝ်းၽိုၼ်ႉၶုင်းတိူၵ်ႈယုင်းၵိုၼ် သွၵ်ႈလၢႆးၽိုၼ် မျၢတ်ႈၵၢင်ႇၵုတ်ႉထူဝ်ႇ– ၽွင်း
ၶိုၼ်ႈပီႇၵေႇသျမ်းပြေႇပုတ်ႉထတၵ်ႉၵသူဝ်ႇၶႄႉ။–

49

63 ။ လင်ႇဝုႈတုလ်ႉလရိတ်ႉတဝိပုႇၵ ၵၼ်ႇတပုၵ်ႈၶိုင်ႈ ပႂ်ႇတိုင်ႈၽုတ်းထင်ႇ ၵုႈၶင်ႇၵၢင်ႇၵုတ်ႉတရ
ပျႂ်ႉ ၶႄႉၵေႃႈၵမ်ႇပ်ၵ်ႇ ၵမ်ႇထ်ၵ်ႇၵွႂ်ယုင်ႈ ၵဝ်းမုင်ႈၵျမ်ႇၽွၼ်ႇ ၵျွႈမႃၼ်ႇလွမ်းတ်ၼ်ႈ ၵျွႈမ်ၼ်ႈလွမ်းၼႂ်ႇ
ယိင်းဝႂ်ႇၵျပၢၵ်ႈ ၵၢၶေႃၵ်ႈပုႇလိ တိၵၢဝ်တီႈပွင်ႇ ၵျွႈမ်ၼ်ႈၶုင်းဝွင်ႇၵိဝ်ပၢတ်ႈ ပိတၵၢတ်ႈလု ထမ်ႇမုႇၽိုၼ်ငဝ်ႈ
ၵမ်ႇသဝ်ႈၽွတ်ႇယၢတ်ႇ ၵမ်ႇၶၢတ်ႇလိုမ်းပိူင်ႈလႂ်ႉဝႂ်ႇၵျေႈ လင်ႇၸေႈမုးလွတ်ႈသုးသဝ်ႈသူဝ်ႇၵျူဝ်ႇ ~ ထိူၵ်ႈ

ၵျေႇလျူဝ်ႇ~ၶူဝ်းပိုင်ႈၵမ်ၵျၢင်း သၢင်းဝၢင်ႈၵၢင်ၶေႃး ပေႃးၵူၼ်ႈၶိမ်လွၼ်း ၸွၼ်းလႆႈယမ်တုင်း–ယင်းငၢႆႈသၢင်ႇ ထုၵ်ႇလိူဝ်းပႃႈၵၢလုင်း–တၵ်းၵျိူၵ်ႈသူင်သုင်းတေႉယဝ်ႉ။ ။

65 ။ ၵူႈၶၼ်ႉဝႆႉႁွၼ်ႇယွၼ်ႇပေႃး တဵမ်ႈၵေႃးပုၵ်ႈၶၢၼ်းတေႇၵၼ်ၶိုင်ႈၶႆႉ ၵၢဝ်ႉၸိုင်ႈၸူဝ်ႇၵေႇ ပမေႇငၢႆးၶဝ်ႇ

50 မွင်းလင်ႇလင်ၸူၼ်ႈ ႁွင်ၵူၼ်ႈယၢဝ်းၵႆႇ မိူဝ်းတႆႇသိင်ပၢတ်ႈ ၵျသၢတ်ႈတူပ်းပွႆႇ ထိုင်းတွႆႇၶင်ေယွၼ်ႈ သိင်ႇၸွၼ်ႈ ယုင်းလၢပ်ႇ မေႃးၸေႃပ်ႇမိူၼ်လိုၼ်ႈ သေႃႇၵျုၼ်ႈၵူၼ်းမူႇ မႃးလူႇၸူမ်ႈသၢင်ႈ ၶိုင်းဝၢင်ႈသၸေႃင်ႇ လိုၼ်မၢင်ႇတၢင်းၵၢင်ႈဝူၼ်ႉ တူၵ်ႇၶႆႈ တႃႇလႆႈၵုသူဝ်ႇ~ ပုၼ်ႈတၢင်းလူဝ်ႇ~ လူဝ်းၵျုၼ်ႈၵူၼ်းလုဝူၼ်းႁွင် ပွင်ႁွႆႈယိုတ်းယိၼ်–သိင်ၵျႆႇၸူၼ်ႈမေႃး ၵေႃႈပေႃးၸိုင်ၶျေႇပူၼ်ႉ မိူဝ်းၵွၵ်ႇၵူၼ်ႉၵူၼ်ႈၵၢၼ်ႈ မိူဝ်ႇၼၢၼ်ႈယိၼ်းၸိုတ်ႇ ယွၼ်ႉၵျႅင်းၵိုတ်ႇ ၶၵ်းၵပ်ႉ လူးၵိၼ်ယဝ်ႉ။–

၆၆ ။ တြႃးၶႃၼ်းတႃၼ်းၵူးၵႃထူးတင်ႈဢၼ် ၵၼ်လုၵ်ႈႁွင်မေႈမွင်းၵိုၼ်းၶၼ်ၶေၼ်ႉ လီမိုၼ်းယိုတ်းသဝ်း လိူဝ်းႁဝ်းၶဝ်သူ သွင်ႁူဝ်ၶၼ်းမႃး တြႃးၶေသေင် ပေႁၢင်လိုမ်းၽိုၵ်း ပေၶိုၵ်းပေငဝ် ပိၼ်ၵၼ်လီၵဝ်ႁူလ်း ႁူလ်း ပေးယူလ်းထတ်းသၢင် ႁိုဝ်မၢင်ၽေၢင်းပေး ထမ်းၽိုၼ်တိုၼ်းၸေးၶေႈၵိုတ်ႈၽိုတ်ႈၶၵ်းၶၼ်ၶၼ် ~ တႃႇ ၽေၢၼ်ႈႁူဝ်ယၢၼ်ႈမိဝ်းမိုၵ်ႈ ႁူဝ်သိုၵ်ႈၼူင်းၽုင်ႈလိုမ်တုင်ႈ လီၵုင်ႈလႃမ်းမၢတ်ႈ– ႁွီးဝႃႈပထမဢၼ်ႈတပုၵ်ႈတေႈၽေႈ ၸေႃး ၶိုင်ႈပေးယူႈၶိမ်ယၢတ်ႈ ဢႃႈၶၼ်ႈဢမ်းၶိုင်ႈႁွၼ်ႈယဝ်ႉ သူၵျႃႉႉႉ သူၶေႉႉႉ သႃထု သႃထု သႃထု။

တွၼ်ႈဢၼ်ၶိုင်ႈ သုတ်းယဝ်ႉတီႈၼႆႉၵေႃႈ။

တွၼ်ႈၵၼ်သွင်

67 ။ ၼႂ်လႄႈလၢႆးလိုင် ထိုင်ထွင်တူၵ်းတႅၼ်း ႁၼ်းပွင် ၶၢၼ်းသွင်ၶိုၼ်းႁေႊး သၽေႊးထမ်းၽိုၼ် ယွၼ်း
52 ႁိုၼ်တႅဝ်ႈတၢၼ်း ၶိုၼ်းသၢၼ်းႁဵတ်းပဵၼ် လိဝ်ၵဵၼ်ၶဵၼ်းပူၼ်း တူၼ်းသိင်ၼ်ႈၼိင်ၵိုၼ်းလၢမ်း ၵပ်းတၢမ်း
ပိူင်းၼေ ထမ်မေႁိုၼ်းႁူလ်ုး ပိူင်းယူလ်ုးပူၵ်းယင် သိင်လင်ယွင်းယွင်း ငႆးမိုၼ်ၶွင်းလွင်းထီးၽိုဝ် မေႊးၼိုဝ်
ပၢၼ်းလေး ၵေးသေမွင်းဝႅင်း ဝႆွင်ၸွင်းၸႅင်း ပိုဝ်ႈႁႅင်းႁၢဝ်ႉလူမ်းၵဵၼ်~ဢေတ်ႉၵီးသိၼ်~ၸိမ်းမူၼ်ႈငိင်ႇ ႁိင်ႇ
ၶဝ်ႇပၼ်ႇ– မွၼ်းထမ်းၸူႊးၼိုဝ်ႈမႊးၽိုၼ်ႉႁေႊးပွၼ်ႈ ပေႊးယွၼ်ႈပၼ်းႁွင် ပုၵ်ႈၶၢၼ်းသွင် ငႆးယိုင်ႈႁိင်ႇႁူၼ်ႈငိင်ႇ
သၼ်ႇၼၼ်ႉ။–

႖႘ ။ ပုၼ်ႈၶွင်ႈၵၼ်ႇတ တုတိယလိုပ်ႇ သိုပ်ႇထိုင်ႈ ပႆႇၸိူင်ႈသုတ်းၸႃႉ ထမ်ႇမႃႉၽိုၼ်ပၢတ်ႈ ၸေႃးလၢတ်ႈ ၶေမွၵ်ႇ ၸွင်ႈပွၵ်ႇငိူၼ်ၽေႃၼ်ႈ မိူဝ်ႇယၢၼ်ႈႁူဝ်လၢပ်ႇ ၶိုင်ႈယၢပ်ႇဝိပၢၵ်ႈ လွင်ႈယၢၵ်ႈၵၢၼ်ၽဵၵ်ႇ ႁူဝ်လႆႈလိူၼ်းမဵၵ်ႇၸၢမ် ပူလုၵ်ႈ ယူႇလူလုၵ်ႈၸေးတၢမ်ႇ ၽွၼ်းၵၢမ်ႇပၼ်သိုၵ်ႈ တိုဝ်ႉၶိုၵ်ႈတူဝ်ၵဝ်ႇ ဢူၵ်းဢဝ်ႇငဝ်ငိုဝ်ႈ ၶုပ်ႇမိုဝ်ႈၶိုၼ်းသူႇ လႆႈယူႇပူႇၽေႃၼ်ႇ မဝ်ႇလိူင်ႈတၢၼ်ႇတၢၼ်ႇယၢၼ်းၵူၼ်ႈၶေႃႉတေႃႇၼႄႈ ၶႅင်ႇၵႃႈတိုၼ်းလႆႈဝိုၼ်းတိုၵ်ႈၶူၵ်ႇ ၵၼ်ႇ~လိၵ်ႈလူဝ်ႇယၼ်ႇ~ၸိုတ်းမႆႈၶူမ်ၶၼ်း ဝၼ်းပႃႈလင်ၶၢဝ်း–လႆႈၶၢမ်ႇပိုဝ်ႈၵၢမ်ႇၽိုၼ်ႉတွပ်ႇ ၽေႃၵ်ႈဢၢမ်ႇငၢၵ်ႈ ၵၢင်းဢတၢင်းသမ်ႇသရႃႇ လႆႈမဝ်းမူၼ်ႉသဝ်းၶဝ်ႈၵိုၵ်ႇဢႃႇ ၶႃၶိူၵ်ႈငႅၼ်းၵၢၼ်ႉၼၢင်းၵေႃးငိုဝ်ႈၸိူင်ယၢဝ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

႖႙ ။ ၼႆႉၵေႃႈ ဢဝ်ၶႅင်ႇဢင်ႇၵုတ်ႉတရ ပႃႆႉဢေႇၵၢၼ်ႇ ၵႃႈၶွင်ႈသုတ်ႈတၢၼ်ႇလႃႇပၢတ်ႈ ပိတၵၢတ်ႈပုင်ႇ ပႆႇလုင်ႇမိုဝ်ႈၵႆႈ ၸဝ်းၶႆႈပႆႇလွတ်ႇ ပႆႇၸွင်ႈမၼ်းယွတ်ႇၸႃႆႇပိုင်ႈ ဢတႃႇသၢမ်ယိုင်ႈၵႃႇယ ပႃႇပဢၵုသလံ ၵၢၼ်ဢၢမ်ႇ

ၽိူၵ်ႇလိုၼ်ႈ မၼ်တိုၼ်ႈလူၵ်ႉၶူၵ်ႇ ႁဝ်းတူၵ်ႇၶႆႈၵႂၵ်ႇ ၶေမႂၵ်ႇပေးလင်ႈယဝ်ႉၽဝ်ႇၼိုင်ႈ ယဵတ်ႇတိုင်ႈၶိုၼ်း
လၼ်ႈ ~ တင်မ်ႈပႆးၶၼ်ႈ ~ လေးယဝ်ႉၵမ်းၵႂၼ် သႂၼ်ၸႂ်ႈႁဝ်းလီ– ၵိုတ်းတေႃႇပုၵ်ႈၶၢၼ်းၵၶၢၼ်းသႂင်ၵၼ်ႈတ
ႁဝ်းလူဝ်ႇပျၵႂၵ်ႇပၢၵ်ႈ ၶူင်ႈယၢၵ်ႈၽေးတၢမ်ႇ ဝလီႇၵၢမ်ႇ မဝ်းယၢၵ်ႈၵိၼ်းၶီၼၼ်ႉ၊–

54 70 ။ ၶႆႉၵမ်ႉ ပိၼ်ၶင်ႇၽေႇသေႇပေႇလိ လိၵႂၵ်ႇမႂၵ်ႇၶေ ႁဝ်းတေၶိုၼ်းထူၵ်း ၵိုဝ်မူၵ်းၵိုဝ်ၶမ် ၵၢမ်းယမ်
မႂၼ်းထမ်း ၶမ်းၽြေးႁေးပၼ် ၶိူဝ်ၵၼ်တပေးတပ်ႉပၢၼ်း ရႁၢၼ်းလုမ်းၵေ တေႃႇၸႂ်ႈၶိုၼ်းမေႃႇမ်းပိင်း မီး
ႁိင်းၶတ်းလွႆ မူတ်းသႂ်တိူဝ်းတႂၼ်း မီးၽႂၼ်းလီၵူၼ် လင်ႇလႆႈႁေးပူၼ်ၶၢင်းပေး ၸႂ်ႈပေးထိုင်ယိၼ်ၵတ်းၵေႃး
ဝေႈယၢင်ႇၶၢင်ႇၽေးၶီ~ၼၼ်ႉ ငိူင်ႉၽေးၵပ်တ်ႈဝလီႇသီႇပိူင်ၶိူင်ႈၵၢမ်း ပိူဝ်ႈႁၢမ်းပဝ်ႇမၢင်ယေႃႈ–လၵႃႈမုသႃဝႃတ
ပိသုၼဝေႃလႃ ၽရူသဝႃလႃ သမ်ပပ်ၽလေႃပဝႃလႃ တေႃႇပိူင်ၶဝ်ႈတြႃး မမႃးဝၢင်ႇသေၶေႃႈ–လိပ်တ်ႈဝၢင်းငိူင်ႉၵၢင်း

ပေႉယၢၼ်ႇၵႂႃႇၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

71 ။ ၼၼ်ႉလႄႈ ဢၼ်ပိုၼ်ၽြႃး ပြႃးၵႂႃးၼေ တၢင်ႇၸိူဝ်ႉႁူဝ်ၵေႃၽေးၵၢင်း ယၢင်ႇၸိူဝ်ႉလိူဝ်းၽၢင်းၵတ်းၼူင်ၼၼ်ႉ လင်ႇဝႃႈ "မုသႃဝႃတႄ ၽိၵ်ၶုဝေ ၵႃသေဝိတႄ ၽေဝိတႄ ပၵုလီၵတႄ သိရယသံဝတ်တသိၵ္ခႃ၊

55 တိရၸ်ၶၢၼယေၼၶိသံဝတ်တသိၵ္ခႃ၊ ပိတ်တိဝိသယသံဝတ်တသိၵ္ခႃ။ ယေႃ သပ်ပလၸုသေႃ

မုသႃဝႃတသ်သ ဝိပႃၵႃ မၼုသ်သၽူတသ်သ ဢပ္ပႃယုၵ်ၶၢၼသံဝတ်တသိၵ္ခႃ ၸေႃတိ။" မိူဝ်းၼႆႉ တမ်းပူင်ပၼ်ၵဝ်း လိၵ္ခႃၼ်မေးသဝ်းဝူၼ်ႉထတ်းသီ~လၢတ်ႈၵၢမ်းလီ~မီးဢၼ်ၵုမ်ႇတထမ်ႉမဝႃႉလႃႉ– ယၢင်ႇၸိူဝ်ႉ ၶဝ်ႈပိၼ်မုသႃႉဝႃႉတႃႉၶၼ်ႉ။–

72 ။ လႆးသမ်ႉ ပႃႉလိၶိူင်းပၢၵ်ႈ ဢၶေႃၵ်ႈတီႈပွင်ႇ ၽုင်းၶွင်ႇၵ်ၼ်ႇလဝ်ႈၵႂႃးဝႃႈ " ၽိၵ်ၶုဝေ – ဝႃႈတီႈ

မထေႇၶေႇသၢင်းၸွၢင်းလဝ်ႈတင်းသိင်ႈၵျ်ႉႉမုသႃဝႃတေႃ ၽေႃဝိတေႃ ပၢႁူလီၵတေႃ–ၵေႃႉၵၢင်လၢတ်ႈငိင်ႈ
ငွၵ်းၼူၺ်ႇ သူပ်းမူၺ်ႇလၢင်ႈပ်တ်ႉ သွတ်ႉသ်တ်ႉလ်ဝ်ဝ်ႈ လေႉၽဝ်ႈၵ်ၶ်ပႃႈ ဝ်ႉၶေႃႈသွင်ၽၢၵ်ႇ တႃမၢၵ်ႇၼိတ်းၵိူင်ႈ
လၢတ်ႈပိူင်ႈတႃႇသေႇ ၵ်ႉလေႇၵၢဝ်ၶ်ႈ ၵၢင်ႈလွင်ႈပမေႇ ၵ်တ်းၶင်ႇသၢၵ်ႈသေႇလေႉလိင်ႇလ်ႈ ၵမ်ႇငႈၼ်ၶ်ႇ
ၶေႃႇ ~ ယုတ်ႈပႃႇလႃႇ ~ ၵႃလၢတ်ႈၽၢမ်းမၵ်ႉငၢမ်းပိူင်ႈၵ်ထမ်း–ၽိုၵ်းယၢမ်ႈၵျမ်ႇၽဝ်ႈ လ်မိူဝ်ႈလ်ၵမ်း–မိူဝ်းၶေႃႈ

ၶွင်ႇလႃႇ လ်ႈၵျူႇပႃႇ လႃးဝူတ်ႈမင်လမ်းယဝ်ႉၵိူဝ်ႈ။ ။

73 ။ ႁွ်းၵႃႈ ၵၢၶ်ဝႃႈမုသႃႇဝႃႇတ ဝိပႃႇၵဝူတ်ႈၶူတ်ႈယ်ပ်ႇသ်ပ်ႇင်ၶ်း လူၵ်ႉၵ်ၶ်းၶင်ႇၵိူဝ်ၶိုင်ႈၶၶ်ႉ
လဝ်ႈလိုင်ႈလွမ်ႇလႃၶ်ႇ လၵ်းၽၢၶ်ႇၶေဝႃႈ “ ၶဝိရယသံဝတ်တၶဝိၵေႃ–တၵ်းလ်ႈႁွႃႇၼၢမ်ႇ တၢမ်ႇၼ်ၶ်ငႃး
ၶၶ်ႉပိူင်ၶိုင်ႈ၊ တိရလ်သၢၶယေၢၶိ သံဝတ်တၶိၵေႃ – တၵ်းလ်ႈပ်ၶ်ထ်င်ႈလၢတ်ႈ တရိၵ်ႉသၢၶ်ႇၶၶ်ႉ

ပိူင်ၶိူင်ႈ၊ ပိတ်တိဝိသယသံဝတ်တၶိၵေႃ–တၢင်းလႆႈၶဝ်ႈႁွတ်ႈတၢင်းၶိူင်းၽိူင်ႉပိၵ်ႉတႃႇၶႄၼ်ႉပိူင်ၶိူင်ႈ၊ "ၶမ်ႉ
ယိူင်ႈၵိၼ်းၽိူတ်ႉ ၵူႈၵိူတ်ႉမေႃးႁူဝ်ႈႁွင်ႉယွင်ႉၶႄၼ်ႈ ယူႉၵၶဵၼ်ႈသဝ်းႁွႉ~ၵမ်ႉသႃႉယႃႉ~ႁႃးတုၵ်ႉၵိၼ်းၶိ လိ
ၽေႃၶၼ်ႈယိၼ်းႁူဝ်–ပိၼ်ႁွပ်ႈၽေႃမ်းလၢတ်ႈၸၢမ်းမဝ်ႉမၢၼ်ႉၵၢၼ်ႉ လေႉပုင်ႉႁၢၼ်ႉ ႁူဝ်သမ်ႉမီးၶမ်ႉမီးတူဝ်ၶႆႉ၊–

57 74 ။ လိူဝ်သေမိူဝ်းထိုင်ငဝ်ႈ ဝႆႈမၼ်းႁိူဝ်မၢင် တၢင်းလႆႈမီးႁၢင်ပိၼ်သေတ်း ႁႃးမတ်းလွမ်းၽဝ် ႁႃး
ႁဝ်လွမ်းၼူပ်း မိူဝ်းထူပ်းပိၼ်ႁိူင် ၼွၼ်းၶိူင်ယုၵ်းယၵ်း တၢင်းၼိူၼ်းႁွႆပိၼ် ၽီၼီၶ်လၢဝ်းဝိူၼ်း ၵမ်းလိူၼ်းသုတ်း
ႁၢင် ၽွၼ်းလၢင်တၢင်းႁႃး ၶႆႉၵေႃႈလဝ်ႈဝႃႈ "မၼုသ်သၽူတသ်သ–သမ်ႉဝႃႈၼိူၼ်းမႃးပိၼ်ႁူၼ်း၊ ယေႃ
မုသႃဝႃတသ်သ ဝိပႃၵေႃ ၵၼ်ပိၼ်ၽွၼ်း လမ်သိၼ်းႁူၼ်းမူၼ်ႉၶုၵ်းၶူဝ်~ၸၢင်ႈမေႉလေႉႁၢပ်တ်ႉၵဝ်း ပိူၼ်ႈ
မဝ်းယွင်ႉၸုင်မႃႈ ၶင်ႉၵႃႈတၢင်းၼိူၵ်ႈ–သပ်ပလႁူသေႃ တီႈတိမ်ႉတိူၵ်ႈတိူၵ်ႈ–ၵၽူတပျၵ်ၶႃၶသံဝတ်တၶိၵေႃ

ၵေႃႉတိ ဝိပၢၵ်ႈၵျၢမ်ႉမျုႉသွုႉပၼ်ၶိူင်ႈၽေး ပိူၼ်ႈၶေးမၢပ်ႉမွၵ်ႉဝုႈမၼ်းမိူၵ်ႈၶၼ်ၶၼ့်ၵိူဝ်ႈ”။ ။

75 ။ ၶၼ့််လမ့်ၽေုႉသုႉပုႉလိ တိၵွၵ်ႉၵၢၶၢၵ်ႈ ပၢၵ်ႈပိုတ်ႈၶေၵေၶၼ် ပံႉလၢင်ႈလႅင်းႁၶၼ်သၽေုး တၵ်း ၵေုးႁုၢမ်းတၢ်းပႅၼ်ပိူင် မေးႁိူင်ပႅင်းပႅင်း မေးယႅင်းလမ်လမ် ၶေပေၶၼ်တီႈယမ်မၶၼ်းမီး လၵ်းၵြုႈသတီးယႅင်းႁု

58 လၢ်းလုႁုၢမ်းၽွ်း ယုႉၵြုႈၽိတ်းၵွ်းပိူင်ပႅၼ် ႁူဝ်လံႈထူပ်းၶႅၼ်ၶေၵ်ႈၵၼ်း တႅၵ်းငၼ်းထိုင်ၽႅဝ် လီင်ဝ်ဝၢင်းပေုး ႁုၢမ်းလႅၼ်ၶူတ်းငေးလိင့်ၵျေူးလၢတ်ႈပျေူးသူဝ်~ ယဝ့််ၶိုၼ်းၶူဝ်~ ဝၢ်းပိူၼ်ႈၵမ်ႉသုႉ ယုႉလၢတ်ႈၵုပ်ႉၽူႉ – ႁုၢမ်းၽွ်းလွ်းလီးမမီးၵၢၵျူဝ်းႁြူင် ပႅတ်ႈၶျူးၽေုႈဝၢင်းပူင် ၶျူးပႅတ်ႈတႅတ်ႉယူႉတ။–

76 ။ တီႈၶၼ််ႈ လွမ်းၶင်ႉမိူဝ်ႈၵ်ႈလံႈႁြု မုသုႉဝုႉတ ဝိပုႉၵဝူတ်ႈ ၶိုၼ်းၶူတ်ႈတႅင်တၢပ်ႉ ယၢပ်ႉမွၵ်ႈၵုႈၶင်ႉ ၵြိူဝ်ၽွင်ႈ တၵ်ႈသမ့််မီးၶွင်ႈငမ်းၽိုတ်ႉ ၵမ်ႉပိုတ်ႉၵမ်ႉမုင်ႈ ၶုၼ်ႉယုင်ႈဝဝ်းႁၢင်ႉ ၵမ်ႉပၢင်ႉသႂ်ႁြူဝ်ႈ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈ

ၵၢမ်းငဝ်ႈၽေႃႉသႃႇ ပႃႇလိမ်းၶဝ်ႈ လုၵ်ႉၶႃႈတီႈငဝ်ႈၽိုၼ်တေႃႇ မူႇလေႇၵေႃႇၶၢၼ်ႇ တၽေႃၼ်ႇလူးလိတ်ႈၵုလ်ႉ
ၽုလ်ႉပၢၵ်ႈ ၵၼ်ၼေၵ်ႈလႃႇမူႇ~ ၵူႈသိၼ်ႇတူႇ~ ၵူးငဝ်ႈၵႂၼ်တိုၼ်း ၶိုၼ်းပၢၵ်ႈပိၼ်ပႃႈတၢင်းတႅမ်း–ၵၼ်လူဝ်ႇ
ၶႅမ်ႈႁႂႃႇၵယႃႇဝိပႃႇၵ လႂင်ႈၵၼ်လၢတ်ႈၽူႇမုသႃႇၶေႃႈဝႃႇတၵႆ်ႇမ်ၼ်ႈ ပႆႇၼ်ၼ်ႈႁႂ်းတိုၵ်ႉလႂ်းမၢတ်ႈသိင်ႇလႃႇ ၵူၼ်ႉ
ၵူဝ်းပုၼ်ႈလူဝ်းမၢတ်ႈထႂမ်ႇႁႂႃႇ သိင်ၶေႃႈထမ်းသမ်ႉပေႃးပႂၵ်ႈၵျၼ်ဝ်းၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

59

77 ။ ၶိုၼ်လႈ တၵ်းမႃးသိပ်ႇပၢၵ်ႈ ၵၼ်ဝႃႈၽေးယၢၵ်ႈၼ်ၼ်တၢမ်ႇ ပုၼ်ႈၵၢမ်ႇၵၵုသလ မုသႃႇဝႃႇတလမ် လၢင်ႇ ယႃႇထၢင်ႇမဝ်ၽေႃႈ ပေႃးဝႃႈၽိတ်းၵေႃႈၵိတ်းၵႂၼ်ႇ မၼ်းႁႂၼ်ႇငႃႈငႃႈ တၵ်းဝႃႈလူးပႂင်ႇ ၶႂင်ႇလႃႇ ပၢၼ်ၶေႃႈ ၶဝ်ႇၶႃႈငႃး တရိၵ်ႉသၢၼ်ႇ ပိတ်ႉတႃႇ မဝ်ႇယႃႇယိၼ်လႆႈ ၽေးမႆႈထိုင်ပေႃႇ ၵိုင်တေႃႇပေႃးထူၼ်ႈ ပူၼ်ႉၵႂၵ်ႇၶိုၼ်ႈ ယၢပ်ႇတိုၼ်ႈၶုင်းပူႇ~လႆႈၶိုၼ်းသူႇ~ပၢၼ်လူဝ်ႈႁူၼ်းၵေႃႈလႂ်းၶိုၵ်ႉၶႂ်းၼ်ၼ် ပိၼ်တီႈလိပ်းလွၵ်ႇ–

ပေႃးဝႆႉၵပ်းၵႂႃႇၸႂႃႇၵၢၼ်ယၢမ်ႈၸိတ်း ပိူၼ်ႈမိတ်းႁႃႁႂၢမ်ႇပႂႃႉ ယင်းလေႇၼႂႃႉလိမ်ႇပိူင်တ်ႈ ႁူင်ႈလိူင်တ်ႈၶေးမၢပ်ႇ သႂ်ႉ မႃးယုင်ႈၶုင်းယၢပ်ႇ ပႃးႁၢင်ႈႁဝ်းလႆယဝ်ႉ။–

78 ။ လွမ်းၶင်ႇၵၢပ်ႉတ်ႈလွမ်းပၼ် ပေႃးၵၼ်တူၵ်းလႃး ၵိင်းႁႃးႁွတ်းၵ်ၼ် မၼ်းသိၼ်မီးလေး ႁွံပိၼ် တၢင်းၶေးမဝ်မၢင် တူၵ်းၵၢင်လႃးလွၵ်း လႂ်းယွၵ်းႁူၼ်းၼီၼ် ပေႃးပိၼ်တၢင်းၸိတ်း ၵိတ်းၵိတ်းၶမ်ၶမ် ၵီးတမ်လူးႁဝ်း မေႃၵဝ်းၵၢဝ်ႁိုင် ႁွင်လင်ၵီးႁမ်း တမ်းတိၵ်းတဝ်တိင် ထၢမ်ထိင်ထူတ်းထၢတ်း ႁူတ်းႁၢတ်း ႁူႁဝ် ၵၢၼ်းၵၢဝ်ႁဝ်းသုမ်း ပိၵ်ႉဝႃႈႁႃးမေႃထိင်းႁုမ်းၵုမ်ႈမ်တ်ႇၵ်တ်ႇပူင်း လိုၼ်ႈပူင်ႈပၢင်ႇမူတ်းသုႆ ~ ၶေႃႈ ပူၼ်ႈတၢပ်ႇမၢပ်ႇၶေး "ဝႃႈၶေးထၢင်ႇသူၼ်ႉႁူလ်းၵူဝ်ႈ ၵၼ်မူဝ်ႈႁဝ်းမုင်ႈ – လေႉၼ်ႉလႆႈဝႃႈသၢင်ႇထုၵ်ႇ ႁူၵ်ႇ ၼီၼ်း လႆႈယီၼ်းသဝ်ႇၵၢဝ်ႁူႈမုင်းယုင်ႈ" –ၼ်ႉလမ်ႉႁၢမ်းပူၼ်ႈတၵ်းမိုၼ်ႇႁူၼ်ႇၶေး ထၢၼ်ႈလေးႁွူႇႁွံႁႃႉသုတ်း

ထုင်ႈမၼ်းယဝ်ႉ။ ။ 79 . တၢင်းၽိတ်းမိတ်းငေႃး ပႅတ်ႉၵျေႃးလၢတ်ႈၵဝ်းလႅၼ်ၼႆႉ မၼ်းသႅၼ်မီးယဝ်ႉ ႁူၼ်းၵီးမႃးပၼ် လၢႆၵၼ်တၢင်းၽိတ်း မေးၶိတ်းႁွင်လင် လူးမင်လႃးႁဝ်း တူၵ်းမဝ်းၶမ်ၽေႃၼ် ၵၢၼ်ၶဝ်လုမ်း လုမ်း ပေႃးသုမ်းယွၵ်းယွႆ မႃးႁွႆႈႁဝ်းလႅပ်း ၶႅပ်းပႃးႁဝ်းၶိ ပေႃးဝႃးယင်းလီမီးသူး ႁိုဝ်လူးႁူလ်းပႃး ႁူလ်းဝႃးပေႃး ၵၼ်ၽိတ်းမႃး လႃးလႃးမမီးၽႅင်~ပိူၼ်ႈလိုၼ်းမႂ်~တႅၵ်းႁႂ်ႈၶၢမ်ႉတၢမ်ႉ ၵျၢမ်ႉပၢၵ်ႈၵျၢမ်ႉပေႉ–မႃးၶႅၵ်းတႅၵ်းႁဝ်း ၵဝ်း လႆၢးၶၢႆႉႁႂ်ၢမ်းၽွၵ်ႈ လူးၵၢၼ် ဝႃးႁဝ်းပႅၼ် ႁူၼ်းမူၵ်ႈတႃႉသေႉယဝ်ႉ။–

80 . ၶင်ႉၶႆႉ လႆႈဝႃးၵပႅတ်ႈမုသႃႉ ဝႃႉလႃႉပလၢတ်ႈ လိင်ႉလၢတ်ႈႁူႈၽဝ်ႉ ပဝ်ႉပဝ်ႉသူတ်ႉသူတ်ႉ ႁူတ်ႉယူင်ႈၵၢၼ်းၵႅၵ်ႉ ၼွႆႈပႅၵ်ႉၼွင်ပိူၼ်ႈ တႃသိူၼ်ႈၶိုင်ႈၽႃၵ်ႉ သူပ်းပၢၵ်ႉသိုဝ်ႈၶႄႈ မေႃဝႃးမေႃၵုပ်ႉ လုပ်ႉပၢၵ်ႉ ႁၢင်ႈၵႂ်ႈ ႁႅတ်းႁႂ်ႈပိူၼ်ႈယုမ်ႉ မေႃသုမ်ႉပိူၼ်ႈငိူဝ်ႈ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈၵျၢမ်ႉမၢင်ႉ ၵထၢင်ႉမဝ်ႉယၢပ်ႉ မင်တၢပ်ႉပေႉၵျၢၼ်ႉ

ၽျေၢၵ်ႈ လွင်ႈၶၢၵ်ႈၵျမ်ႉမေႉ~ၵွၼ်ႈသရေႉ~ၵျူသတၢင်းသၢင်ႉငဝ်းပိူၼ်ႈၵႃႇယွမ်း လွမ်းပိူဝ်ႈသူပ်းမိူၵ်ႈလွင်ၶၼ်း မၼ်းမ
ၵျူင်ၵႃင်း– တၵ်းလႆႈၶိုၼ်းၶၢမ်ႉပႅတ်ႈတၢမ်ႉပွႆႉယိပ်ႉၶူတ်ႈ ၽေႉဝူတ်ႈတႅၼ်းၶိၵ်ႈၸႅၼ်းၵၢင်ႈၶၼ်ႉထု လႆႈၶူၼ်း
သုၵ်ႉၵျူၼ်ႈယုင်ႈၵျူႉပု ၶီယၢၵ်ႈမဝ်းလိူင်ႉၵဝ်းၶႆႈၵႂၼ်တၢင်းၶၼ်ႉယဝ်ႉ။ ။

62

81 ။ ၶႄႉသမ်ႉ ဝုႈတီႇၵပ်ႅတ်ႈၵျမ်ႉမု မုသုႉၶေႃႈပိူင်ႈ ၶိူင်ႈမိူၵ်ႈပုပမ်ႉ ၵမ်ႉမၢၶ်ႉၵမ်ႉသိုဝ်ႈ ၵမ်ႉ
လိုဝ်ႈၵမ်ႉလွင်ႈ ၶငႄႉၶွႆႈၵႂၵ်ႉပၢၵ်ႉ ပႅၶ်ၶၢၵ်ႉပႅၶ်သႅၶ်ႈ ဝုႈလႅၶ်ႈၵေႃႈယု ပႅၶ်တုႉပိူၶ်ႈယုမ်ႉ လႆႈၵဝ်
ၵပုမ်ႉပႅၶ်လေႃတ်ႈ မေႃလၢတ်ႈမေႉၵႂၵ်ႉ ယေႈသႂၵ်ႉယေႈဝႆႈ ၶိုၶ်းလႆႈပႅၶ်ႁႂတ်ႉ မႂတ်ႉပႅတ်ႈၵၶ်တေႃ ၵျေႃ
ပႅတ်ႈၵၶ်ထုၵ်ႉ မိူၶ်ၵျူၵ်ႉၵျိတ်းၵွၼ်ႈၵျူၵ်ႉၵျေႃႉၵျမ်ႈ ၶူလုပ်ႉၶၢမ်ႈၶူတ်းၶေႉ~ လေႃလႆးလေႉ~သေလၵ်ႉၶိုၶ်းလႅၶ်
သႅၶ်ၵႆႉၵျိတ်းၶႄ–လိူဝ်းၶႄႉၽွၶ်ၵေႃႈတိုၶ်းၵမ်ႉၶေႃႉလူဝ်ႉ ၵၵျၢင်းၶူဝ်ႉ ၵိူင်းၵျူင်ႈမိတ်းဝႆ–လီၵိူင်ႉၵၢင်းၵႆယဝ်ႉ။–

႘႒ ။ ၵၢၼ်ၶၢင်ႇမုသႃႇဝႃႇတ ပႃႇပၵၢႁျၢင်း တၢင်းၸွတ်းမိဝ်းတိုဝ် ပိၼ်ၵိုဝ်သၽေး ၸဝ်းၵျေးၶေၵျၼ် ၵမ်းၶႅ။ တၵ်းၵၢၼ်ၶိုၼ်းဆပ်း မေးၵပ်းပႆႇၵျ ၵၢၼ်ဝႃးၵျမ်းလၢၵီးသူၼ်း ၵဝ်းႁူၼ်းၽိတ်းၵျၼ် ၵျဵတ်းၵျွၼ်ႈၵဝ် ၸၼ်ၽိတ်းမွႆး မွႆးၸၼ်ၽိတ်းၵဝ် ၵၢဝ်ၵျူဝ်သွင်ႁွၵ်း ၶိုၼ်းတွၵ်းၵျၼ်ႁွၵ်ႈ မေသွႆႇမိတ်းလွင်းၶႅ။ ၵၢႁျၢင်းၵၢႁျူဝ်း ပိၼ်ၵိုဝ် ဢူးၵၢဝ်ထဝ်ၵိုဝ်မီးမႄး ၵျဢူးယွႆးၵျၼ် ၽိုၼ်သၼ်မွၼ်းထမ်း ၽိမ်းပူင်ၵျေးတမ်းပွၼ်ႈသင်ႇၶင်ႇၵၢၼ် ၵျၢင်ႈၵျၼ်းမၼ်ႈလွမ်းၽင်ႇၵွႆးမႆ~ ယိတ်ႇသိုဝ်ႈလိုဝ်ႈလွႆႈ ၼွႆႈမင်ႇသင်ႇပႄးပိုၼ်ႈၵျႃးၶင်ႇၵျၼ်ၽွင်ႈ– လိုင်ၵျွႆႈလၵ်း ၵျူလၵ်းၽေႃႇၸၼ်လွင်ႈမၶၼ်းယဝ်ႉ။ ။

႘႓ ။ ၵျမ်းမိဝ်းလၵၢၼ်ၵျဵတ်းၵျွႆႈပိုၼ်ႈၽၵ်ႇ တၵ်ႇယႃႈပႃႈယၢၼ်လိုဝ်းၶႅ။ ပိၼ်ၵျၢၼ်မိဝ်းယွၵ်း ငွၵ်းငၵ်းငိုပ်း ငဝ် ၵၢၼ်းၵၢဝ်ၵုင်းၵၢင်း ၵိုဝ်းၵျင်းၵႆၵျၼ် ၵိုဝ်ၸၼ်ၸဝ်းၵျႃး မီးမႄးမိုတ်းမိုဝ် ၵိုဝ်ၵိုဝ်ၵျူလ်းၵွမ်း မုတ်းယွမ်းမၢင်

မၼ် တင်းၵၼ်တင်းမႂ်း ၶေႃၶၼ်းၵႂ်းထူပ်းထိုင် ႁႆႈႁိုင်ၶွႆးၶွႆး မီးၶွႆးလိပ်းဢၢင် လိူၼ်လၢင်ယိၼ်းလၢင်း ၽွၼ်းၵၢၼ်
ႁိုတ်းယၢင်းတီႈႁၢင်းၶေႃႉႁိုတ်းၶႆႈ~ လူဝ်ႇလိၼ်းႁူတိၼ်းၶမေႉမၼ်းၶႆႈ~ၶေးလႆႇၶၢမ်ႇတၢမ်ႇၽိုတ်ႇၵိုတ်ႇၵၢဝ်ႇမဝ်ႇ
ယူႇသႂ်ႇ–လိူဝ်လၢင်လူပ်းလိၼ်း တိၼ်းတူၵ်းမူၵ်းမဝ်း သဝ်းသုင်းၶုင်းၶိူင်း ၶွင်ႇၶိူင်းၶိုၵ်ႉၶၢႆးၶီၼ် ပိူဝ်ႇမီးဝူတ်ႇ
မၼ်းပဵၼ် ပိသုၶဝေႃႇလၢႆႇယဝ်ႉ။–

84 ႉ ၶႆႈလႄႈ ပုၶၼ်ႈတၢၵ်ႈဝိပၢၵ်ႈၵၢဝ်သလႂ်ႇ ပိသုၶဝေႃႇလၢႆႇၶႆႉ သမ်ႇမႂ်ႇသမ်ႇပုတ်ႉထရႄးပဵၼ်လေဝ်ႈ
ႁႄးၵႂၢၵ်ႇမွၵ်ႇဝႂ်ႈ " ပိသုၼႃ ၻိၵ်ၶဝေ ဝႃၸႃ ဢႃသေဝိတႃ ၻႃဝိတႃ ပႁုလီၵတႃ ၼိရယသံဝတ်တၼိၵႃ ।
တိရၸ်ၶၢၼယေႃၼိသံဝတ်တၼိၵႃ । ပဵတ်တိဝိသယသံဝတ်တၼိၵႃ । ယေႃ သပ်ပလႁုသေႃ ပိသုၼႃယ
ဝႃၸႃယ ဝိပႃၵေႃ မၼုသ်သၻူတသ်သ မိတ်တေႁိ ၻေတၼသံဝတ်တၼိၵေႃ ႁေႃတိ။" လိဝ်ႉၶႅင်ႈၶႆႉ

ၵေႃႇၵၢၼ်ႇ ၵိုင်ႇတၢၼ်ႇႁဝ်းထိူၵ်ႈႁပ်ႉထွမ်ႇမၢတ်ႈ ပိတၵၢတ်ႈထမ်ႇမျႇ ~ ပွၼ်ႈသင်ႇတျႇ ~ ၵတ်းလိုၼ်ႈယဵၼ် သိူဝ်း ၵိူဝ်းပိုင်ႈၵိင်ငဝ်း သဝ်းဝေႈၵၢၼ်လိူင်း – ပေလႆႈလႅင်းၶၢမ်ႇမဝ်းမႆႈၶိူင်း– ၵိင်ပိုင်ႈထမ်းလိုမ်ႉယမ်းၸေႈ ယင်ပိူင်းၵဝ်တ။ ။

65 **85 –** လင်ႇၶႄႉတၵ်းမႄးတူၵ်ႇၶႆႈ ၵၢၼ်လႆႈၶေႂ်ႇ ပျႇလိၶိုင်ႈၶျၵ်ႈ လူဝ်ႇပၢၵ်ႈတီႈပွင်ႇ ၵၢၼ်ၶေင်ႇ ၽိုင်းၶွင်ႇၵၢၼ်ႇလဝ်ႈ ၵိုင်ႇၵဝ်ႈၽိုင်းပေႇ ၶျေႇမျၢတ်ႈလၢတ်ႈဝႆႉ ၶႄႉလမ်ႉ "ၽိၵ်ၶဝေ–ဝျႈတီႈၽိၵ်ႉၶူႇမူႇလုမ်း လုလုမ်းပိူၵ်ႈၵျႉ... ပိသုၶျေ ဝျလျ ၵျသေဝိတျ ၽေဝိတျ ၸၵှလီၵတျ–တီႈၵျေႉၵၢၼ်ၵျူၵ်ႈၵိူၵ်းၵၢႆႇ ၽေႃႇၵုပ်ႇ ပၼ်းၶၶေႈလျႉတၵ်ႈလိုင်ႈ လေႇၵိုင်ႈၵဝ်းၽျေႇ~ၵိူၵ်ႈၵူၼ်းလျႇ~ ၽိတ်းၶေၵ်ႈလင်းဝျႈၵိုင်းၵၼ်–" ၵႆႉသေႇၵႆႉ သူၼ်းၵိူၵ်ႈၵူၼ်းသွင်ၽေႃႇလျႉ လႅင်းသေႇယျႉၽျေႇယုင်ႈ ၵႆႇမုင်ႈတူလ်းသွၼ်ႇ ႁွမ်ႉမီးၶိုႈလီးမွၼ်ႇ ၶွၼ်းငိူၼ်ႈ

မၼ်းပၼ်ၼႆႉ။– **86** – ပေႉၶိုၼ်းတူၺ်းလေး ၽေးမၼ်းတၵ်းထိုင်လႄႉ ပၼ်ႁိုင်ၶၢၼ်းယၢဝ်း လၢႆၶၢဝ်း လၢႆပီ ၶမ်ႉမိမိင်းမဝ်း တၵ်းလႆႈတူၵ်းသဝ်းလိုမ်ႉၸၢၼ် “ၼိရယသံဝတ်တၼိၵေ–တီႈၵၢၼ်ၵႆႉယၢၼ်တၢင်း သိုဝ်း၊ တိရၸ်ၦၢၼယေၢၼိသံဝတ်တၼိၵေ–ၵမ်ႉၼၼ်တၵ်းမိုဝ်းထိုင်ပိၼ် သတ်းမၢၼ်ၼိုၼ်းႁိုၼ်း၊ ပေတ်တိဝိသယ သံဝတ်တၼိၵေ – ၵဝ်ပိၼ်ၽီပိုၼ်းသဝ်းဝူ မူၵ်းထူၼ်ငိုၼ်းၶိုင်း ” ၶိုမ်ၼတ်းၶိုင်းၸွင်ႉၼၢမ်ႉတၢမ်ႉမီးၼၼ်~လႆႈ ယၢၵ်ႉလႆႈပၼ်ႉသၼ်ႉမဝ်း ပိုဝ်ႉႁဝ်းၵျမ်ႉပွင်ဝႃႉၵၢမ်းမိုၵ်ႉ– ထိုင်တီႈမႃးလႆႈလႃးတၢမ်ႉ ပၼ်ႁိူဝ်ႉၽေးၶိုၵ်ႉတေႉ ယဝ်ႉ။ ။

87 ။ လၢႆးသမ်ႉမီးထိုင်ႉ “ ယေ သပ်ပလၶုသေ ပိသုၼေယ ဝုၸုယ ဝိပုရေ– ၵၼ်ပိၼ်ၶိၼ်ၼမ် တၢင်းၸိတ်း ၵၢမ်းမိတ်းသူၼ်းတဝ်ၼႆႉ ဝႃႉတီႈယွမ်းမဝ်သုတ်းမၼ်း တၢင်းၶၼ်းတၢင်းၶူမ် ၵဝ်လူမ်ၶိုဝ်းႁူၼ်း

မၶုၼ်သၽူတၼ်သ–သမ်ႉဝႃႈပိၼ်ႁူၼ်းၶိုၼ်းလီ တၢင်းၶီလွမ်းပႃးလႃးလီပ်း မႃးၶိုပ်းလႆၵၢၼ် မိတ်ႇတေႁိ
ၽေတေၶသႆႁဝတ်ၶိငေ ၵေႃတိ–တၵ်းလႆႈၶိုၼ်းယၢၼ်ၶိုၼ်းၵၢင်း ၵေႃႉၵၢၼ်ႁဝ်းဝၢင်းတမ်းလႆ ပိၼ်ၵိတ်းႁူၺ်း
ၵူၺ်းပိၼ်း ႇႇ ၶိုၼ်းမိုၼ်လိၵ်းတိၼ်းထိၼ်ႈ ၵိၼ်းသုၵ်ႉၶူၼ်းတၢၼ်~ပိုဝ်ႈလႃးၵၢၼ်~ၶိုၼ်းလႆႈယူႉၵၢင်ႉ–လႃးၵမ်း
ၽေးႁမ်းမႆႈလပ်းထိုင် လႆႈလူဝ်းမိုင် ၶၢၼ်းလိုၼ်ႈပိုတ်ႉပၢင်ႉယဝ်ႉ။–

၈၈ ။ ၶၼ်ႉလမ်ႉ ႁွပ်ႈပိုဝ်ႈငဝ်ႈၵၢၵ်ႈၵၢမ်ႉၵဝ်ႉပဝ်ႉၵၢဝ်ပူၼ်ႈပိုၼ်း လၢႉၵိုၼ်းၶိုၼ်ႉၵၼ်တူၵ်ႈဝႃႈတူၵ်ႈယဝ်ႉ လိုၼ်ႉ
လႆႈလူင်းသိုၵ်ႈၵပေႉ ၶိုၼ်းလေႉၵၢင်ႁွၵ်ႈ ပွၵ်ႈသူႉတီႈယူႉႁူၼ်းသၢင်ႈ လႆႈၵၢင်ႈၶၼ်ႉထႃႉ ပိၼ်မၶုၼ်ႉသႃႉ
လိတ်ႈလိတ်ႈ ႁူၺ်းဝႃႈၵပ်တ်ႈလွႆးမၢပ်ႉ ပၼ်ယၢပ်ႉမဝ်းမႆႈ လႆႈပိုင်ႈယၢၼ်ၽေႃတ်ႉ မၢင်ၶၢတ်ႉၵူၺ်းသေႈ ၵူႈ
မေႈတေႉႁွႃႉ လႃႉတီႉငိုၼ်ႈလၢတ်ႈ တီႈမၢတ်ႈယမ်ၽိုၼ်ႉ လႆယႆႉၵိုၼ်ႁွႆႈ ယၢမ်ႈလွႆႈထမ်မိုင်ႉ ႁိုၵ်းသိုၼ်ႉပိုၼ်းႁူမ်ႈ

ၽွမ်ႉၽႅင်ႈၶေႃႈ ၽႂ်ႈၵေႃႈၽိူၵ်ႈလၢင်ႈ~ တေႃႈၵမ်ႈထၢင်ႈ~ တၵ်းလႆႈယၢၼ်လႅင်း ယင်းဝႃႈမေႃၵိုဝ်း တိုဝ်းမိုတ်ႈ ၵၼ်ႁႅင်း–ႁူလ်းဝႃႈလႃးသဝ်ႈပိူၼ်ႈပဝ်ႈယႃႉၽေႃႈယၢႆႈ ပိၼ်ႈလႆႈလွင်ႈလႆႈၶေႃးသၽေႃးယုင်ႈထၢင်ႈပႅၵ်ႈ ဝႆႉႁဝ်းတု ဝဝ်းပိူၼ်ႈသလႅၵ်ႈ ၵႆၵေႃႉတၢင်းငိူင်ႉၵၢင်းသိုဝ်ႈ ႁိူဝ်မိုတ်ႈႁိူဝ်ပႅင်းသင်ယဝ်ႉ။ ။

႔႕ ။ လိူဝ်းၼဝ်ႉ လႆႈဝႃႈလႃးၶၢၵ်ႈ ၵိၼ်လၢၵ်ႈၶႅၼ်ၶေႈ ဝေႈၵေႃႈၵမ်ႈပေႈ လႅမ်မိူဝ်ႈ မႃးတေႈၵဝ်လၢတ်ႈ လႅၵ်ႉႁၢတ်ႈတေႃႈယႂ်ႈ ပႅၼ်ႁၢင်ႈႁူၼ်းမႂ်ႈႁၼ်ၵီႈ မႆႈလီႈၵူၵ်းၵဝ်ႈ ႁူၼ်းၵၼ်လဝ်ႈၵဝ်ႈယၢမ်ႈမိုတ်ႈ ၵိင်ၼိုတ်ႈ ႁႂ်မ်းၽေႃႈ ႁူမ်ႈပေႃႉႁူမ်ႈမွႆႈ ယၢမ်ႈလွႆႈႁၢမ်မႅၵ်ႈ သမ်ႉလႆႈၶိုၼ်းတႅၵ်ႈၵႆႁိုင်ႈ ၵဝ်ပိူင်ႈၽိတ်းဝွင်ႈ လၢတ်ႈၵေႃႈ ၵမ်ႈပွင်ႈၽွင်းပိူၼ်ႈတိုၵ်ႉသေႈယဝ်ႈ ၵၼ်ႈသဝ်ႈလႅၼ်းလၢင်ႈ~ မႆႈလူဝ်းလၢင်ႈ~ လၢင်လေႃႉႁင်းၵၼ် ႁၼ်ပေႉ ၽိတ်းလွင်ႈ– ပိၵ်ႉဝႃႈၽီမဝ်ႈပဝ်ႈသူၼ်းၽူႈႁူၼ်းလွင်ၵမ်ႈယႃႉ ပိူဝ်ႈၵၢမ်ႈမိူၵ်ႈၶၼ်းၶီႈဝၼ်းလင်ႁွၼ်ႈၵ ႁဝ်းလေႈ

ၶႃႉၵုပ်ႇပိူၼ်ႈ သွၵ်ႇငိူၼ်ႈၵွၺ်းၶၢပ်ႇ ပုင်ႉတူၺ်းပိူၼ်ႈႁမ်းတၢပ်ႇ မင်ၵၢၼ်ႉတႅၵ်ႈမုင်– ၶိုၼ်းလႆႈပဵၼ်ဝူတ်ႇဝဵၼ်းၽွတ်ႈ ၼၼ်းသဝ်ႇ ၵဝ်ၸွႆႈႁဝ်းယၢၵ်ႈဝၼ်းၶၼ်ႈယဝ်ႉ။–

၁၀ ။ ပိူဝ်ႇၶိူဝ်ႉ ၼၼ်လူင်တၢင်းၽိတ်းမိတ်းမႃး တိူဝ်ႉႁူးႁူႇမၼ်းပဵၼ်ယဝ်ႉ ၵိူဝ်ယဵၼ်သုတ်းဝႆး လႆးၶိုၼ်း
69 ၸုၺ်းၵဝ် ၸူဝ်းငဝ်ထုမ်းထုမ်း သုမ်းၽိတ်းလွင်ႈၵိူင် သုမ်းမိူင်သုမ်းမဝ်း သုမ်းပဝ်းသေလႆ သုမ်းမႆပဵင်းမႃး သုမ်း ပႃးၵူၺ်းလမ် သုမ်းဝူႇသုမ်းၶမ်ပေႃးလေႃး သုမ်းမေးသုမ်းၽူဝ် သုမ်းတူဝ်ၸၢင်းႁိုၼ်း သုမ်းငိုၼ်းသုမ်းၶူဝ်း သုမ်းၵၼ်ၸွင်လီၸွင်းယူဝ်းလူဝ်ႇႁဝ်ႇၽဝ်ႇသိုၼ်း ၸုတိုၼ်းလိုၼ်ႈလၢင်ႇပၢင်ႇမူတ်းသုၺ် ~ ၶၼ်ၼ်ႉ လႆႈဝူႇၵမ်ႇ ထၢင်ႇမၢင်ႇမွင်း ၵႁျင်းဝူႇတၵ်းတႅၵ်ႇႁွႆယႆႈ–ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈၵပ်တ်ႈၶၢၼ်းႁဝ်ႇၽဝ်ႇသိုၼ်း ၸႆႉဝိုၼ်းတိုၼ်ႈတမ်ႇၵမ်ႇ ငၢမ်း မိုတ်ႈႁၢမ်းသဝ်ႇၵဝ်ပိူၼ်ႈလၼ်းပႆႈ– ၶိုၼ်းလႆႈထုၵ်ႇၶၢမ်ႇတၢမ်ႇၽႄး ထူၼ်ႈလေးလိူင်ႇ ၵိူဝ်ဝူႇတၵ်းငႆႈ

သင်ယဝ်ႉ၊ ၊ ၉၁ ။ ၶႆႉၵေႃႉႁဝ်းမႃးၶေပေၼ် ၼိူဝ်းၵၼ်တၢင်းၵၼ်း ၽေးငၼ်းတၵ်းငဝ်ယဝ်ႉ ႁွပ်ႈပိူင်ႈ သူပ်းမဝ်ႁၢမ်းလူၼ်း တိုၵ်းႁူၼ်းလႅၵ်ႈလမ် တမ်ၵၢဝ်ႁူၼ်းမဝ်း ၵဝ်းႁူၼ်းၽိတ်းၵၼ် လၼ်ၵၢဝ်ၼိူၼ်းလင်း ၵီး ပင်းၵႆသိၼ် ၵိတ်းၼိၼ်တၢင်းၶၼ်း လႅၵ်ႈမူၵ်းလႅၵ်ႈမွင် ၼိုင်ပွင်ယွၵ်းယၵ်း ၸွၵ်းၼၵ်းၼိတ်းၸုင် ထိုဝ်ၵၢင်မၼ်းပုတ်း မုတ်းယၵ်းၵၢၵ်းႁွႆ ၵမ်းသွႆတင်းလီး မီးမႃးလႆပၢၼ် ၵၢၼ်ၵိုင်လႅၵ်ႈတိတ်း ႁၢမ်းမိတ်းလိူၼ်းလေ လင်ႉလႆႈ

70 ၼိူၼ်းသေၼိူၼ်းတၼ်း ၽေးမႄႈလွမ်းငၼ်းၵၼ်ႉတၵ်းပိုဝ်ႈၵၵ်းၵႄႈ~ပႆႈၵိင်းလႄႈ~တိုၼ်းဝႃႈၵမ်ႉပေႉ ၽေႉဝူတ်ႈ ၽေႉၵၢမ်ႉ ၶၢမ်ႉပိုၼ်ႈထၵ်ႉၵၢင်ႉ – တၼ်းၶႅဝ်ႈတွင်းလေးၽေးမဝ်း ပိုဝ်ႈၵဝ်းႁူၵ်ႈႁူၼ်းယုင်ႈၽိတ်းၵၼ် လႆႈထူပ်း ၵၼ် လူးဝူတ်ႈၼီႉတၢင်ႉၶႅၼ်ႉ။–

၉၂ ။ လႆးသမ်ႉတၵ်းမႃးၼႆႈၵွၵ်ႉ မွၵ်ႉပျ ၽရူသဝႃႉလႃႉၵပ်တ်ႈ မႃးသိတ်ႈမႃးတၢပ်ႉ ပၼ်ယၢပ်ႉမဝ်းမႆႈ လႆႈ

ၶၢမ်ႇတၢမ်ႇၸိုတ်ႇ ၵိုတ်ႇၵၢဝ်ႇမဝ်းယၢၵ်ႈ ဝိပၢၵ်ႈၶိုၼ်းတၼ်ၶၼ်ႇ ၵၼ်ၶၼ်ႇလဝ်ႈၵျေးၵႂၼ်ႇမႂၼ်ႇဝႃႈ“ၾရူသျ ၸိဂ်ၶဝေ ဝျလျ ၵျသေဝိတျ ၸေဝိတျ ၸရူလီဂတျ ၶိရယသံဝတ်တၶိဂျ၊ တိရလ်သျၶယေျၶိသံဝတ်တၶိဂျ၊ ပေတ်တိဝိသယသံဝတ်တၶိဂျ။ ယေျ သစ်ၸလရူသေျ ၾရူသျယ ဝျလျယ ဝိပျဂေျ မၶုသ်သၺူတသ်သ ဂမၶေျပသတ်တသံဝတ်တၶိဂေျ ၵျေတိ။” ပျႇလိလိဝ်ႉ ၶင်ႇၶိဝ်ႉဝႃႈလူလ်ႈ ၸရူသဝျႇလျႇ ၵၢမ်းလျႇလျႉ တၵ်ႇလိုင်ႈ ၸင်ႈၶိုင်ႈငၶ်းၵုဂိၶ်းယၢၵ်ႈၵမ်ႇပၢင်ႇ~ ၶေျႈၵမ်ႇသုၢင်ႇ~ ၶင်းဝၢင်ႈၵၢင်ၶေး ပေးဝႃႈၸင်ႈယၢမ်ႈပၶ်း ၵုင်း–တၵ်းလႆႈၶၢမ်ႇတၢမ်ႇ မဝ်းမႆႈၶီၶုင်းယဝ်ႉယဝ်ႈ။ ။

႙႓ ႉ ၶိဝ်ႉလႈ ၵၶ်ၶင်ႇပျႇလိ လိၵႂၵ်ႇမႂၵ်ႇဝႃႈ “ ၸရူသျ ၸိဂ်ၶဝေ ဝျလျ ၵျသေဝိတျ ၸေဝိတျ ၸၵူလီဂတျ ၶိဝ်ႉလမ်ႉ ဝႃႈတီႈၸိၵ်ႉၶူႇမူႇၵေျတပ်ႉပေးလဝ်ႈၵျ။ႉႉႉ လွင်ႈငဝ်ႈငုၶ်းငျႇ ၵေျႉၵၶ်ၵျႇၵျႇသိင်မႆႈ

လႆႈၵႂၢၼ်ႇၵႂိုတ်းၵႂၢတ်ႇ လိပ်းမၢတ်ႇလွႆႇပိူၼ်ႈၶဝ်ႈ။ ၼွင်ငိူၼ်ႈမၼ်းတေႇ တၢင်းလႆႈၵၢၼ်းသေႇၵႂိုဝ်ၵၢတ်ႈ လူဝ်ႈ
လၢတ်ႈသမ်ႇသႁႃႉ ပၢၼ်တေႃႉတၢင်းလႆႈတုၵ်ႉၵဝ်ႇယၢၵ်ႈ ဝိပၢၵ်ႈၶႄၼ်းလၢင်ႇ~ တေႃႈယႃႉထၢင်ႇ~တၢင်းဝႃႈလိၼ်း
ပူင် – ၵၢၼ်ၶင်ႇလႃႉႁူၼ်းမိူၵ်ႈႁူၼ်းသူင်ၵဝ်ႇပွင်ႉ တၢင်းသူႇၵူပ်ႉၸေးၵၢရေးၶၢၼ်ထုၵ်ႇႁွင်ႉ ဝႆးယႅတ်ႇၵွင်ႉ
ၵိူၵ်ႇၼွႆႈ မွႆႈၵူၼ်ႈၶူၼ်းယၢပ်ႇ ပႃႉၶျင်းၵၢပ်ႇ ဝၢၼ်းဝူတ်ႈလီးၼူင်ယဝ်ႉ။–

94 ။ ၵမ်းၶႆႉ ၵၢၼ်ဝႃႈၵၢပ်တ်ႈတၢင်းၾိတ်း မိတ်းမႃးထိုင်ၵႂ ပိူဝ်ႈၵၢၼ်ၵဝ်းလႃႉႁၢမ်းလႃးၶဝ်ႉ တၢင်းလႃး
ၵိၼ်ၶမ် ၶရိယသံဝတ်တၶရေ–တၢင်းလႆႈသဝ်းၼမ်မူၵ်းၵွင်း မိူင်းၵၢၼ်တူဝ်းမွင်းၵတ်းယႅၼ် ႁူလ်းပၢၼ်တၢင်း
ၶၢၼ်လွမ်းၶႅၵ်း ၸၼ်းတိၵ်းၼၢၼ်လွႆ ၵူမ်းမွႆၶႄၼ်းဝႆး ၵွင်ႉဝႃႈငႆးလိုမ်ၽႄၼ် ၵႆယၢၼ်တၢင်းသိူဝ်း လိူဝ်းပိူဝ်း
ၶိငဝ် လႃးၵဝ်ပေႃးလေး တိရလ်သၢၶယေၶိသံဝတ်တၶရေ–တၢင်းလႆႈမိူဝ်းပၢၼ်ၶိူင်းထေး တရိၵ်ႉသၢၼ်ႇ

ၵၢၼ်ႇၸိူင်လူဝ်ႈယၢဝ်းၸႂၼ်ႈလၢဝ်းပၼ်ႇၶိတ်းဝူင် ~ လႆႈယၢၵ်ႈယၢပ်ႇၽိုတ်ႇၵိုတ်ႇမၼ်း သုၵ်ႉၶဝ်းထဝ်ႇၵူၼ်
ၵိုင်ႈ– ပေတ်တိဝိသယသံဝတ်တၶိရ–ၵၢၼ်ဝႃႈပိတ်ႉတႃႇမႃးထိင်ႈပၢၼ်ၶိုင်ႈ – ၸႃႇမိူဝ်ႈၼၼ်းၶၼ်းၸိူင်ၶၼ်းသွႆႇၶမ်
ယိုင်ႈႁူလ်းယဝ်ႉ။ ။

73 95 ။ လႆးသမ်ႉမႃးထိင်ႈ ပိတ်တိဝိသယသံဝတ်တၶိရ ၶႆႉလမ်ႉ ပိၼ်တီႈၵၢၼ်ၶျိူင်းၸိုပ်း မိူဝ်းၵိုပ်း
မၢင်ၸိဝ် ၸင်းလိဝ်ႁူလ်းၶိင်း မဝ်းမိင်းၶမ်ၽေၢၼ် ၵႆယၢၼ်တၢင်းသိူဝ်း ႁိူဝ်းမွင်းၽွၼ်းၸိူင် ႁူၼ်းပူင်ယိူင်းလူး မွင်း
ႁူးယၢၼ်ၶီ ၸိင်းၶိၸၢမ်းပွႆး သျူးမွႆးႁွတ်းမၢင် ၸိူဝ်လိုၵ်ႈမိူင်းသၢင်ၵိၼ်းၶူင်း မၼ်းသူင်းငဝ်မိုင် ထင်ၸိူင်ယၢဝ်း
ယိုၼ်း သဝ်းၽေတ်ၶၼ်းၶိုၼ်းၶီႈဝိုၼ်းယၢၵ်ႈၵႆးလူင်~ ပူဝ်ႈယင်းသူင်~ ၸိူတ်းၸူၼ်ႈၶျေႇလျႇၸၢတ်ႇသွႆႇ–တၢင်း
ၽိတ်းမိတ်းသူဝ်းတူဝ်းလၢမ်းၵႆႉၵျမ်းပွင်ႉၶၢမ်းမႆႈ ၶိုၼ်းလႆႈလျးၶိၼ် သမ်ႉမိူဝ်းပိၼ် မိဝ်းယုတ်ႈၶျေႇ ပိတ်ႉတျႇ

ယႂ်ႇယဝ်ႉ။– ၉၆ ႉ ယေႃ ၶေရူသႃယ ဝႃလႃယ ဝိပႃရေႃ–ဢၼ်ၼေင်ႇဝူတ်ႉဝိပႃႇၵ ၶေရူသဝႃႇလႃႇ ၼႃမ်း
လႃႇၵျိတ်းပွင်ႉ ထိင်ၵ်းၵျွင်ႉလင်သ်ၼ်ႈ သိင်ၵ်ၼ်ႈသိင်မ်ႈၼၼ်ႉ ပုၼ်ႈဢၼ်တၵ်းလႆႈယႃပ်ႇၸိုတ်ႇ ၵိုတ်ႇၵဝ်ႇ
မဝ်းမႃႈ သပ်ပလၵျသေႃ–ဝ်ႉဝႃႈတီႈၵေႃႇ မၼုသ်သၸူတသ်သ–သမ်ႉဝႃႈမႃးတေႃႇပ်ၼ်ၵျႃင်ႈ ၵျူၼ်းဝႃင်ႈၵႃႇမုင်ႇ

ၼင်းၸုင်ႇၵုၼ်တိုၵ်ႈ ဢမၼေပသတ်တသံဝတ်တၼိရေႃ ၵျေႃတိ–ပိုၼ်ႈဢမ်ႇမိုတ်ႈၵျိုၵ်ႈသိင်ဢုပ်ႇ ႓႓ ၵျူလ်းလႆႈ
ၼေႃႈတုပ်ႇမွင်ႉဢွၵ်ႇပႆႈ ၼေႃႈၵျွၼ်ႇယုမ်ႉပွႆႇယႆႈဝိၼ်ႇသုင်ႇ~ ၵျင်ႈၵျိုတ်ႇၵျုင်ႇ~ ၼင်းမိုဝ်ႈသိင်ၵျူၼ်ႈၵျႃးၵျင်း တင်းၼဝ်ႈၵျူ
ၵျူၼ်း– ပိုၼ်ႈထွမ်ႇမဝ်ႇသႃႇလႃင်ၼေႃႇလႃႉလိုတ်ႇမ်ႈ မဝ်ႇလႆႈသုၢင်ႇပျေႃႇ လႃတ်ႈဢုပ်ႇတေႃႇ ၸင်ရေႃႈတိုၼ်းလႃႉ
ၵျိုၼ်းယႃၵ်ႈၶိသူၼ်း–ၶွင်ဝူတ်ႈမီးပုင်ႉလီးယဝ်ႈတဝ်ၶူၼ်းၼၼ်ႉဢိုဝ်ႈ။ ။

၉၇ ႉ လိုဝ်းၼ်ႉ ဢဝ်ၼင်ႇပႃႇလိၵျေႃးပႃၵ်ႈ ဢၼေႃၵ်ႈၶိုၼ်းပိုတ်ႇ ယူဝ်ဝႃႈယင်းၸိုတ်ႇဢမ်ယုင်ႈ ဢမ်ႇမုင်ႈ

ၵမ်ႇပၢင်ႇ ၸၼ်ထၢင်ႇၵၢဝ်ပိူင်ႈ ဝႆႉႁိူင်ႈႁိူင်းတၢၵ်ႇ တီႈၶေႃႈၵၢၼ်လၢၵ်ႇၵႆႇၵေႃႈ ၶိုင်ဝေႈယၢပ်ႇၶၼ်ၶၼ်ႇ လင်ႇလႆႈ
ယိပ်းလၵ်ၼ်ႇၵၢဝ်လၢပ်ႈ ပေႃးၵွႆႈထုၵ်ႇၵၢပ်ႈတီႈပွင်ႇ ပေဝႃႈၵဝ်းယွင်ႇငဝ်ငိူဝ်ႈ လလိူဝ်ႈမိူဝ်ႈႁိူဝ်ႈၵွတ်းၼူႉ ႁွပ်ႈ
ပိူဝ်ႈယၢပ်ႇၶေႃႇဝေႃးၵႃႉရၵမ်ႇမွၼ်ႈ ၵျမ်ႇပွၼ်ႈၵေႃး ၵွႆႈပေႃးၵၢပ်ႈလူမ်းၾႆႇ~ ၵပျႃႇမုင်ႇ~ ၶိုင်းလုပ်ႈၾွင်းလၢၼ်
75 ပၢၼ်လူဝ်ႈယၢမ်းလိဝ်–ၶတ်းၵျမ်ႇပုင်ႉထိင်းၾိင်ႈတႆးၵိူင်ႁွၼ်ႇၵ ပိူင်ၶၼ်တေၢ်မ်ႈပႆးလိၵ်ႈလႆးလင်ႇၵႃႇရ ၵၢဝ်ထမ်ႇမ
သေလၢပ်ႈမေးၾေႃႇ သုင်ႇလင်ႇၵႃႇ ၵွတ်းၵွႆႈမၼ်းၶဝ်ယဝ်ႉ။–

၁၄ ။ လွမ်းၶၼ်ႇမိူဝ်ႈၵႂ်ႈ လႆႈၵၢဝ်ပႃႇလိလိပၢၵ်ႈ ၵၢၶၢၵ်ႈပိူင်းၾိင်း ပႆႇလုၵ်ႈၵၢမ်းတႆးၵၢၼ်ယမ် ပႆႇလၢင်ႈတၢဝ်း
ငမ်ၾိုင်းၾိုင်း ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈလူးၶိုင်းယုင်းၵိူၼ် ၾိၼ်ၵူဝ်ပိုင်းလၢင်း တႃႇၵွႆႈလပ်းတၢင်းႁိၵ်းၵၼ် မိူၼ်ၵၢၼ်ၶိုင်းထမ်းတႆး
မႃး ၵွႆႈပေႃးၶိုၼ်းလႃးလပ်းပိူင် ပႆႇလၢင်ႈမေးႁိူင်မေးၶျႃး သၾေႃးၵၢမ်းသွၼ် ႁူဝ်လႆႈၵၢၵ်းထွၼ်ၶွၼ်းမိတ်း

တီႈၵၢၼ်ရေုးၶေတေႃင်းၽိတ်းၽရူသဝုႇလုႇ ၵျူၼ်ႈမေုးလုႇသိင်ၼိဝ်~ၶၼ်ႉ ၵျူဝုႈၵၢပ်တ်ႈၵမ်ႇၵေႃႇသေႃႇင်ၶၼ်း
ၵျိူႈၵ်ၶၼ်းယၢပ်ႇမိုင်မႆႈ တၵ်းလႆႈသဝ်းၶၢမ်ႇပၢၼ်လူဝ်ႈမူဝ်းၶေုႈ– ၶၼ်ႉၵေုႈ ၵျဝ်းၵျၢမ်ႇၶၢမ်ႇမႆၢလိုမ်ႉပတ်း လွႆႈထတ်း
သွၼ်ႇၶေဝေုႈ–ၵၢဝ်လွတ်ႈပရိယေႇၽေႇၶေသေၽေုး ၵျိူႈပေုးၵျူၵျၼ်ၽေႆၢႇၵျၼ်ပုႈမၼ်းႁွၼ်ႇ၊ ၊

၁၁ ။ ဝုႈတီႈၵၢၼ်ပိၼ်ၽရူသဝုႇလုႇ ယၢမ်ႈမိုတ်ႈၵျူတ်းလုႇသိင်ၼိင်ၶၼ်ႉ လိူၵ်ႈၶင်ႇငဝ်းသိင်မုၼ်ၶမ်း တမ်း
မုးရေုးပူင် ၶင်ႇဢုႈၵေုႉၵၢၼ်ၵျတ်းသူင်ၵျၢမ်းထၢမ်း တူဝ်းလၢမ်းၽိတ်းထိင် ပိၼ်သိင်တင်းလီးၶၶင်ႉ တၵ်း
မိးၶိူင်းၶမ် ၽေးၶမ်မိုၵ်းၵႆၢး ၵၢၼ်ဝုႈငရႆုးၶၶင်ႉလွၺ် တရိၵ်ႉသၢၼ်ႇၶၶင်ႉလွၺ် ပိၵ်ႉတုႇၶၶင်ႉလွၺ် တီႈၵၢၼ်
ၶၢၼ်လွၺ်လိူဝ်းပိူဝ်း တၵ်းမူဝ်းလျုးၵိၼ် ၶိၼ်လိူဝ်သုတ်းၵေး ၶၼ်ႉၵေုႈၵျဝ်းၶေမေုးလေးထၢပ်ႈမေးသမ်ႉမိဝ်းလိဝ်
ၵျိူႈပေုးဝွတ်ႈဝႆၢးၵျိဝ်~လိဝ်းငႆၢႈသုႇ ယုႇမၢင်ႇထၢင်ႇၵေႃႇၵွၼ်ႇ – တၵ်းင်ၶၼ်းပ်ၶၼ်းလီးဢုႈမိးဝူတ်းယင်းၶမ် ပွၺ်ႉ

လွၼ်းယဵတ်ႈတၢင်းတမ် ပၵ်းယဝ်ႈသေႇမွၼ်ႇယဝ်ႉ။–

100 ႉ လင်ႇဝႃႈၵၢပ်တ်ႈၽရေႃသဝႃႇလႃႇ လႃႇမင်ဝႃႈၵႂၢင်းလုၵ်ႉတၢင်းသွင်ႇလွင်ပုၼ်ႈၼၼ်ႉ ၶိုၼ်းလိုၼ်ႈမႃးသူႇ ယူႇ
ယႃပ်ႇမိုင်မႃႈ ၼၼ်ႇႁႃႈငဝ်ႃး တရိၵ်ႉသၢၼ်ႇ ပိတ်ႉတႃႇ လၵူႃႇလိူဝ်းၼၼ်ၼ်ႉ ယႃႇဝႃႈလူးႁွၼ်ႇ တေႃႈႁႃႈၵိတ်း
ၵွၼ်ႇၵၼ်ၼ်ၵီႈ သုတ်းတီႈမႃးႁိုတ်ႇ သွင်မိူတ်ႇယင်းငေႈ လုၵ်ႈမေႈႁူၼ်းမၢၼ်ႇ မဝ်ႇတၢၼ်ႇလီယၢၵ်ႈ ၼႆ်ႉလမ်ႉ
ပိူဝ်ႈၵၢၼ်ဝိပၢၵ်ႈလွမ်းမၢပ်ႇ ပၼ်ယၢပ်ႇသုၵ်ႉသၵ်ႉ ၼူပ်ႇမိူဝ်ႈၼွႈတၵ်ႉၼွႈၵုပ်ႇ ပႆႇဝႃႈတၵ်းလုပ်ႇၽွၼ်ၼိုင်ႈ ပိူၼ်ႈ
တိုင်ႈႁွၵ်းၵၼ်ၼ်ႇ လီၵ်ၼ်ႇၼၢၼ်ႉထွမ်ႇ ၼေႃႈသွမ်ႇမိတ်းၸေႈလေႉလိမ်ႇပႆႈ မူႇယႆႈၵႆႈၽူင်ႉၽေၢင်း ငိုင်ႉႁၢင်းဝေႈ
ၵွၵ်ႇႁွၼ်ႇ~ပိူၼ်ႈမဝ်ႇၵွၼ်ႇ~ဝွၼ်းသူႈၵူမ်ပၼ်င်း ၵၢင်းၼေႃႈသိင်ၵဝ်း ႁဝ်းပိူၼ်ႈလွၵ်ၼ်း–ၵွၼ်ဝႃႈၼေးသေႉၵဝ်း
ၼေႃႈတၢမ်ၼ်းႁူလ်းယဝ်ႉ။ ။

101 ။ ပိူဝ်ႈၶႄႉ ယၢပ်ႇဝႆႈယၢပ်ႇယဝ်ႉ ဝူတ်ႈမၢပ်ႇတၢပ်ႇမႃးတိူဝ်ႉလူးသုင်ႇၵၢဝ်ယၢၵ်ႈၵိူဝ် ... ဝိပၢၵ်ႈၵၢမ်ႇၵဝ်ႇ ႁူႈၽဝ်ႇၵွၼ်ၵႅၼ်ႈ ၶိုၼ်းမႆႈႁၢင်ႈႁုပ်ႇ ယၢပ်ႇမိူဝ်ႈႁဝ်းၵုပ်ႇပိၼ်ၶေႃႈ ဝႆႈလီယူႇၵေႃႈပိူၼ်ႈလေႃႇ မိတ်းဝႆႉယၢၼ်ပႆႈ ၵၢဝ်ယႆႈၵိမ်ႇမူဝ်ႇ ၵမ်ႇၽိူဝ်ႇသေၵိူး ပေႃးတၢၼ်ႇႁဝ်းႁူပ်ႇယွၼ်းၶိူဝ်းယိုင်ၶႄႇ ၵပ်ႉတဝ်ႈလၢင်ႈလႆႇလၢင်ႈပွင်ႉ သုပ်းမွင်ႉၶႄႈႁူႇ ပိၼ်ယူႇႁူႈမူဝ်ႈ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈႁဝ်းၼ်ၶၼ်ႇ ႁိုတ်းၵၼ်ႇထိင်ၶမ်ႈ မဝ်ႇသမ်ႈမီးႁုင်ႇ လႆႇဝၢႆႈလေးလုင်ႇ လုင်းပၢႆႈၶႄႉၵွၵ်ႇပိူၼ်ႈ ငိူဝ်ႈသိူၼ်ႈထိုင်းယွၼ်ႇ~ မဝ်ႇဝႆႉသွၼ်ႇ~ ဝွၼ်းၵူၼ်ႈလူးၽၢင်ႉ–လႆႇႁွႆႇၽႄႇၽီႇလီးဝၢႆႈ ၽိူဝ်ႉယိူင်ႇၸေႈ ၵူႈမေႈၶေႃးပူႇ မုၵ်ႉလုမ်းမူႇ မိဝ်းႁၢင်ႈၵၵ်းၵိူင်–ၵၢဝ်ပိူၼ်ႈၽိတ်းလိူင်ယဝ်ႉ။–

102 ။ ၵပ်ႉတဝ်ႈလၢင်ႈႁိုတ်းလၢင်ႈလႆႇ ဝၢႆႈၽႄႇႁၢႆႈပိၼ် ႁိူင်ႈပိူၼ်ႈပေႃးသိၼ်တူၵ်းပဝ်း ၶိုၼ်းလဝ်းႁဝ်းၶမ် ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈၽိုၼ်းၼမ်ၶိူင်းၵူၵ်း လိူင်းမူၵ်းႁိုဝ်ႁဵ ႁၢမ်းၽဵဝ်ႁဝ်းႁိူင်း တိူင်းငဵႆးမိူၼ်ႁွၼ် ၶေႃၼ်းထွၼ်ၶေႃၼ်းလိုမ်း လိုမ်း

ပၵ်းငၢႆးပိုၼ် လႂ်းၶိုၼ်မေႃးငိၼ်း ဢၢဝ်ၵၼ်းဢၢဝ်ၶိ လၢတ်ႈလိသေဢေႃႈယင်းလီး ၸၢမ်းမီးသိုင်ဝၢၼ် ၽွင်ႁိုဝ်တၵ်း
ၶၢၼ်လူးၶိုၼ်း ပိၼ်လႂ်သိုဝ်းႁိုၼ်းၶိုၼ်ႈသဝ်ႉဢၢဝ်ႉဝ်မႆႈမဝ်း ပုိဝ်ႈၸဝ်းဢုပ်ႉမိဝ်းလႂ်~ဢၢမ်ႉမူၼ်ႈ မၼ်းထူၼ်ႈဢေး
ယၢပ်ႉၽေႃၼ်လီႈ မီးတီႈလႂ်ဢေႃႈႁူၼ်းပႆႈ– ပႆႉဝႃႈၸၼ်ၶေႃႈၸဝ်းႁွၼ်ႉႁွၼ်ႉႁိုဝ်ယၵ်ႉတူလုံး တိုၵ်ႉႁူလုံးထွမ်ႉသိုင်
ႁွင်ႉဢၢႆႈဢၢႆႈ– ၽွင်လႆႈငိၼ်းတုၵ်ႉၵိၼ်းသၼ်ႉဝ်ယႆႈ– လၢင်ႉဝႃႈဢၢပ်ႈတၢ်ႈၽေူသဝႃႉလႃႉလႃႉမင်ပူၼ်ႈလေး လေႉ
မႃးမႆႈၸႃးႁွၼ်ႉႁိုဝ်ငၢႆႈသင်ယဝ်ႉ၊ ၊

103 ။ ပုိဝ်ႈၶႆႉတၢင်းၽိတ်းမိတ်းလႃးထိုင်ၽွင်ဢေႃႈ ၶၢၼ်လႂ်တီႈၸင်းမၼ်းယဝ်ႉ ၶိုၼ်းဝၼ်းပီပၢၼ် မဝ်ႉလႆႈ
သိုဝ်းမၢၼ်လူမ်းပႃး မႃးလႃးႁွႆၸၢင် လီလၢင်သုတ်းပၵ်း တၵ်းမႃးၶၢၼ်သိုင် ၵၢင်ၶိုင်ၶေႃးဢုၼ်း မၼ်းတုၼ်းႁိုဝ်
လီ မုၼ်ၸၢင်ႈလိမ်လီမီးၶူမ်း တၢင်းလူမ်းပေႃးၸႅ သိုင်ၽေႃၸဝ်းမေႃး ႁူၼ်းပေႃးဝႆးပၢင် လႆႈဝႃႈယိၼ်းလၢင်ၶၼ်း

ၵႝင်း တႝင်းမုးၵၢင်ၵျူ မေးလူဝူးဝုး ပိခ်သႝင်ခူမ်းလုးၵပ်ႉမုးၵွခ်ႈလႝပ်းမွ်~သေႈခေုးပရေးသွ်~ငိခ်းယၢၵ်ႈထွံႇ ယၢပ်ႇ လၢပ်ႇပဲႈၵိမ်ႇမူဝ်ႇ– ပူင်ခဲေဵးၵူခ်းခိုခ်းၵဝ်းတူဝ်ႉၵျဝ်းမဲႈ ခိုခ်းလဲႈယိခ်းခႝင် ပူဝ်ႈၵျဝ်းလၢတ်ႈၵၢမ်း သလၢမ်းမဲႈၵျတ်းခႝင် တႝင်းယႝတ်ႈတမ်ႇ ပူဝ်ႈၵမ်ႇမၢတ်ႈၵမ်ႇၾူဝ်ႇယဝ်ႉ။–

104 ႉ ခင်ႇခဲႉဝဲႉၵွခ်ႇယွခ်ႇၾေုႈ ၵခ်ဝေုႈပိသုခဝေုႇလုႇ ဝိပုႇၵမူၵ်ႈခူၵ်ႈၵွတ်ႈ လွမ်းၾွတ်ႈၵွတ်ႇသုမ်ႇ တႝင်ၵုမ်ႇမဝ်းမဲႈ ၵုႈခဲႈၵျဝ်းၵၢခ်ႇတၢခ်ႇလေႉ လေႉခိုင်ႈၵိုင်ႇငၢမ်ႇ ပုခ်ႈခိုင်ႈတၵ်းၵျမ်ႇၾုလျ်ႇပၢၵ်ႈ ၵခ် ဝုႈငဝ်ႈၵျၢၵ်ႈၵၢမ်ႇၵဝ်ႇ ၵျုလၢတ်ႈၵုပ်ႇပဝ်ႇၵူခ်ၵိုင်ႈ ပေုးယူႇတီႈခိုင်ႈခိုခ်းဝဲႇ ၶုႉၾဲႇၵမ်ႈၾွင်ႈ ယွင်ႈတီႈ မခ်းၵုပ်ႇ လုပ်ႇပၢၵ်ႇၵွတ်ႇၵဲႇ မူဝ်ႈပဲႇယုၵ်ႉၾေၢတ်ႇတီႈ ပၢင်ႇၵီႈလီမုတ်ႈၵွင်းၵၡင်းၵမ်ႇခူဝ်ႇလူဝ်ႇ~ၶၢၵ်ႇခီႈ တူဝ်ႇ~ဝဲးပုႈလင်ပူခ်ႈလုမ်ႈလုမ်း– မူဝ်ႈယူႇဝဲႉၾဲႇခေုႈ ပဲႇဝုႈသင်ရေုႈလဲးယဝ်ႉဝဲးလၢင်ႈၵွၵ်ႇၵွုႇ ၵျူခ်ႈရေျုႇ

လုၢ်ႈ ၵႃႈၶႃႉၵုမ်းၵုမ်း–ပေႃးဝႃႈလႃးဝူတ်ႈလီႉၵၢဝ်ႉ လႆႈယူႉပဝ်ႉ ငဝ်ၵူၼ်းထုမ်းထုမ်း–ပဵၼ်ဝူတ်ႈၵွင်းၵွင်ႉၼိၼ်း ယဝ်ႈၽဝ်ႇၵုမ်းဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

105 ။ လင်ႉဝႃႈထွမ်ႇၵေႃႈထွမ်ႇတ သၢမ်ယွမ်ႇသီႇယုမ်ႇၵုမ်ႇမူၼ်း မုၵ်ႉႁူၼ်းသူႇတေႃႇမၢၼ်ႇယၢၼ်ၵၢၵျင်း မူၵ်ႈၵျ ၵၢၼ်ဝႃႈလႃးၶူၵ်ႈၵျမ်ႇမႃႇ ႁွပ်ႈပိုၼ်ႈလေႇႁွႃႇၵႃၵိုၼ်ႈ ၶႃႉပိုၼ်ႈလေးလွတ်ႇ ပိၼ်ၶွတ်ႇပိၼ်ၶီႈ ယၢင်လီႈ ငႃးၵုၼ်ႇ ၵုၼ်ႇလဝ်ႈၵျေးၵွၵ်ႇၶေဝေႃႈ "သမ်ၽပ်ပလႃပေႃ ၽိၵ်ၶဝေ ၵႃသေဝိတေႃ ၽေဝိတေႃ ၸရူလီဂတေႃ ၸိရယသံဝတ်တၸိၵေႃ ။ တိရၸ်ၶၢၶယေႃၸိသံဝတ်တၸိၵေႃ ။ ပဵတ်တိဝိသယသံဝတ်တၸိၵေႃ။ ယေႃ သစ်ၸလရူသေႃ သမ်ၽပ်ပလႃပသ်သ ဝိပၵေႃ မၶၼသ်သၽူတသ်သ ၵၢၶၵေတေယျဝုလႃသံဝတ်တၸိၵေႃ ၵျေႃတိ" ၶၼ်ႉလမ်ႉပႃႇလိလိၵွၵ်ႇမွၵ်ႇငူၼ်ႈ မဝ်ႇလွၵ်ႈၵျမ်းပုၼ်ႈသလၵ်ႇ သမ်ႉဝႃႈမၼ်းပၵ်ႇငႃးပိုၼ်ႈၼႃႉၵႃင်ႇၼၼ်ႈ

ယင်းမၢၼ်ႈႁိူဝ်းသိုဝ်ႇ~လွတ်ႈၼုၵ်းႁိုဝ်ႇ~ႁိုဝ်သမ်ႈမိတ်းလႆႉၽိတ်းၽုၼ်–ႁိုဝ်လူၵ်ႉၵႆးၼူၼ်ၼႆႉ။–

106 ။ ၵမ်းၼႆႉဢဝ်ၼင်ႇပျႇလိ လိဢွၵ်ႇမွၵ်ႇပၢၵ်ႈ ၶိုၼ်းၽုလ်ႇဢၼ်ၶႅၵ်ႈႁၢမ်းတႆး ၵိတ်းဝႆးလိဝ်းၵျၼ် ၼႆႉလမ်ႉဝႃႈဢၼ်တၢင်းၽိတ်း ႁၢမ်းမိတ်းၶိတ်းၵျၢင် တၵ်းလႆႈလႃးလၢင်ၸၼ်းႁိုၼ်း မၼ်းတိုၼ်းႁႂ်ႈမၼ် ၼႆႉၵေႃႈ လင်ႇဝႃႈ " ၽိၵ်ၸဝေ –ဝႃႈတီႈလႆႈထိၼ်ရၵျၢၼ်း ၸပ်ႉတၢၼ်းႁုမ်ႈႁွင်ရႃ သမ်ၽေပ်ပလႃပေ–ဢၼ်ဝႃႈႁၢမ်းမွင်ၵႆး ယုမ်း လူလႆႈၸႃႉၸႆႈဢုမ်းဢုမ်းႁုမ်ႈၽုၼ်ႇၸုၼ်ႇမူဝ်း မႆႈလျူဝ်းသဝ်ႇၵဝ်းဢူၼ်~ၼႆႉ " လႆႈယၢၵ်ႈယၢပ်ႇပၼ်ႇသၼ်ႇ ဝႆႈၵျၢင်း တုၵ်ႉၸၢင်းၵၼ်ႇၼမ်ယိုင်ႈ ၵဝ်းပိုင်ႈၼုင်းပိတၵၢတ်ႈမႃးလၢတ်ႈမႃးၼႆႈ – ၵႃႈၼင်ႇဢၢင်ႇႁုတ်ႉတရၼိၶေႇ ၽေႇၶေသေၽေႃး လဝ်ႈၵျေႃးၼင်ႇႁိုဝ်ၵႆႈ–ၶိုၼ်းတၼ်ႈမၼ်ႇႁွႇၽေႇသႇဝၢင်ႇတႆႈယိုင်ႈၽဵဝ်းပွႇယင်တႆႈလမ်ႉယဝ်ႉ။ ။

107 ။ ဢၼ်ဝႃႈတၢင်းၽေႃၼ်ၸၢၼ်လႅဝ် လွမ်းမႂ်လွမ်းၸၼ်း ပႂ်ႉတၼ်းယဝ်ႈၶိတ်းၸၢင်ၼႆႉ ပိၼ်ယၢင်ၶိၼ်းပႂ်း မႃး

လႂ်ႈၵုမ်းၽဝ် ပႃးၵၢဝ်မိူင်းလူး ၶွင်ႈၶူးၵၢင်ၽမ် ၶဝိရယသံဝတ်တၼိၵေႃ–ၵၢဝ်ၵွတ်ႉမိူင်းၼမ်ငရႂ်း ဝႂ်းမၼ်းၵိူဝ်
ယႆၼ်၊ တိရလ်ၻသၢၼယေၢၼိသံဝတ်တၼိၵေႃ–ၼႆႉဝႃႈတူၵ်းပိၼ်သတ်းၵိး ယင်းမိးၵျၢင်ၵိူဝ် လွၼိဝ်ၼိုၵ်းငၢၼ်း
မူၵ်းၵၢၼ်းထုၵ်းထူ ပိၼ်မူဝူဝ်းၵႂ်ႈ ဝုလ်းဝႂ်းဝူဝ၊ ၵၢၵေႃၵိုဝ်းဝဝ်း။ ပိတ်တိဝိသယသံဝတ်တၼိၵေႃ–တၵ်းလႂ်ႈမိူဝ်း

ထင်မိူဝ်းသဝ်းဝၢင်ႈပဝ်းၵူလ်ႈၵူလ်းၼိုင်ႈၵျင်းတူၼ်~ၵျၢင်ႈမၼ်းသမ်ႉမိးၼူၼ်~သိၼ်ဝ်းဝင်ႈၵိတ်ႇသိတ်ႇ ပိၼ်ၽိတ်ႇ
ပိတ်ႉတႃႇ – ၽႂၼ်းၵျူဝ်းတူဝ်းလၢမ်းပူဝ်ႈၵႂၢမ်းမူၵ်ႈၵူၼ်းၼႃႉဝုၼ်းၼႂ်ႈ ၵၵျၢင်းငူဝ်ႈၽေၢင်းလႂ်ႈ ၼေးလႂ်ႈၼၢမ်ႇပိၼ်တ်ႈ
တၢမ်ႇမႂ်ႈၵျူႇပႃႇယဝ်ႉ။–

108 ႉ ယေႃ သပ်ပလၵုသေႃ သမ်ၽေပ်ပလၢပသ်သ ဝိပၵေႃ–ဝႃႈတီႈၵၢပ်တ်ႈယႂၵ်းၵဝ်ႇ လၢင်ႈၵျဝ်ႇလၢင်ႈၼႃႉ
ၽႂၼ်းလႃႉၵမ်ႇယႂၼ်ႇ ၵိုဝ်ၵွၼ်ႇတၵ်းၽေႃႈ ၶင်ႇၵႃႈထုၵ်ႇၼၢမ်ႇ ပိၼ်တ်ႈတၢမ်ႇမဝ်ႇယေႃႈ သမ်ႉဝႃႈၵိုင်ၵေႃႈၵမ်ႇ

ပေႇ တီႈၵေႃႇယွမ်းပုၼ်ႈ ၶင်ႇမုၼ်ႈၶုၼ်းသႂ်ႇ သမ်ႉဝႆႈၵမ်ႇယႂ်ႇၵမ်ႇမၢၵ်ႈ ဝိပၢၵ်ႈၶိုၼ်းၵိူတ်ႇ ပႆႇၸိူတ်ႇၸႆၢၸိူင်ႈ
မၶုသ်သၷူတသ်သ သမ်ႉဝႆႈပိၼ်ထိူင်ႈၶိုၼ်းႁူတ်ႇ သႂ်ႇမူတ်ႇၸၢင်ႈၵႆႇယၵမ်ႇပူင်ႈ ပုင်ႇၶူင်ႈၵႆႇယႆႇ~ၸၢင်ႈႁူႇပႆႇ
ပိၼ်ၵေမျူဝ်းႁူၼ်း ၶူၼ်းမွႆႈယၢပ်ႇၽိုတ်ႇ မိုတ်းသဝ်ႈလမ်သႆး–ၵၶေတေယျဝႆလႆ သံဝတ်တၶိၵေ ၸေတိ
ဝူတ်ႈဝႆႇထိၵျူင်ႇၶွႆႈ ယၢပ်ႇမွႆႈယၢမ်းမူဝ်ႈၵႂၢမ်းၽေတ်ႈၵွၵ်ႇပၢၵ်ႇ ပူၼ်ႈၵိၼ်ႇၶၢၵ်ႇ ၶႆးၶမေ်ႉလႆးပႆႈယၢၶ်ၵေး–ၸူဝ်ၶႂ်ႈ
84 တုင်းမၢတ်ႈလႆးလႆးလမ်ႉယဝ်ႉ။ ။

109 ။ ၶႂ်ႉလမ်ႉ ဝႆႈလူလ်ႈၶူဝ်းဝူတ်ႈၵၢမ်ႇၵဝ်ႇ ႁွပ်ႈပူဝ်ႈၸႆသဝ်ႇၸႆၶႂ်ႈ ၵႂၢမ်းမႆႈၵွၵ်ႇပၢၵ်ႇ လင်ႇၸႂ်ႈလႆးလၢၵ်ႇ
ၶိၼ်လီႈ ပိၼ်တီႈယိၼ်းၽိုတ်ႇ ၵမ်ႇပိုတ်ႇသႂ်ႇၸူဝ်ႈ ၶူပ်ႇမူဝ်ႈၵုပ်ႇၽူႇ ၸူၼ်ႈယူႇပၢပ်ႈပၢပ်ႈ မဝ်ႇလၢပ်ႈမဝ်ႇၸူတ်ႇ
ၶင်ႇၸၢင်ႈယိၼ်းလူတ်ႇလႂ်ပူၼ်ႈ လႆႁူၼ်ႈလႆသမ်ႇ ၽႂ်ၵမ်ႇၶႂ်ႈထွမ်ႇ ပိတ်ႈလွမ်ႇမဝ်ယေႈ ၵမ်ႇၶေႈၶူဝ်ႇလူဝ်ႇ

ၵိမ်ႉမိူဝ်ႉလၢင်လၢၼ်ႇ တုမ်ႉၸေႃၼ်ႇၼ်ေတ်းပွၵ်ႉ ၵၼ်ဝုႈၵၢၼ်းယွၵ်ႉၼူဝ်ယွႆႈ ႁွႆႈၵၢင်ႈႁွႆႈယၢပ်ႉ ပိူၼ်ႈလၢပ်ႉ
ပိုၼ်ႇၵွၵ်ႉပႆႈ ႁွၼ်ႉငႆႈသၵ်းထုႉ~ဝုႈၵၢၼ်းႁွုႉ~ယွၼ်းမိုတ်ႈလူမ်းၼူဝ် ယူဝ်ပိူၼ်ႈယိၼ်းလၢင် – ၵသံႉၵမ်ႉ
ၸွႆႉယီႉယွႆႉလွႆးၵၢင်ႈႁူၼ်ႇၵုပ်ႉမူၼ်ႈ ပံႉႁူၼ်ႈပၼ်းလဝ်ႉ ႁၢင်ႈပေုးၼင်ႇ ႁၼ်ၼေုႈႁဝ်းသုၵ်ႉၵဝ်းပၢင် – ၵဝ်
ပိူၼ်ႈယိၼ်းၵိမ်ႉမိတ်းပႆႈဝႆးမၢင်ယဝ်ႉ။–

110 ။ လဝ်ႉဝုႈလီႁူဝ်လႃးလေး ၸေးၼေၵ်းၵမ်းပႆႇ ပိူဝ်ႈႁဝ်းမေၼ်ႇႁၢမ်းပၼ်း မွင်းတၼ်းလႃးမၢၼ် ယင်း
ၼၢၼ်ၼူဝ်းယွင်း တင်းမွင်းတင်းၵဝ် သူပ်းမဝ်ႁူၼ်းယွၵ်း မိဝ်းၵွၵ်းၵေႃၵ်ၼ် တၢပ်ၼ်ၼင်းၸေႃင်း ႁေႈဝုႈႁဝ်းလၢင်း
လွမ်းမူင် ႁဝ်းႁူင်လွမ်းမျွင်း ယုႉဝုႈႁဝ်းၼျွင်းၵွၼ်ၼိူင် ၼုႉထိုင်ၼူဝ်းၸွင်ၵုမ်းၵုမ်း ပိၵ်ႉဝုႈပိၼ်လုမ်းပိၼ်ၵေ
ႁဝ်းၵေႃႁဝ်းၵၢမ်း မူၼ်ႁၢမ်းမီးမုး သိုၼ်းဝုးႁူင်မွၼ် မၢၵ်ႉၼဝ်ႇၵေုႈၼွၼ်တၵ်းလီး ႁၢမ်းမီးလဝ်ႉဝုႈႁင်းၵၼ်

ခင်ႇၵူႇၽဝ်းၽခ်လူးၵွႆး ယင်းၵခ်ပခ်းလွႆးၵွႆႇယူႇမူႇႁူင်မခေႃး ၽၢင်ႇပေႃးခင်ႇငၢႆးယၢင်~ ခူင်ႇၶၢတ်ႇ ၵမ်ႇ
လၢတ်ႇၵေႃႇၵမ်ႇလႆႇ ယိခ်းမႆႇၵၢင်းႁွႆႇခမ်ၸေႃႇ – လိူဝ်းခႆႉ ၵၢမ်းၸူႇၵုပ်ႇၸဝ်ႇၶၢဝ်ႇၵူင်ပူခ်ႇယွင်း မိုတ်ႇလွင်း
ဝုႇသခေႃႇၽုဝုႇလၢႆးၵေႇမခ်းယဝ်ႉ၊ ၊

111 ။ ခႆႉယဝ်ႉ တိုခ်းပိခ်ၵၢႆမိခ်တၢင်းၸိတ်း တၵ်းမိတ်းလခ်ၵၢဝ် မူၵ်းငဝ်သဝ်းၵွင်း ခွင်းၸွင်းၵုမိ
ၶမ်ခီၵီးယၢဝ်း ၸွင်းၶၢဝ်းယင်းလုခ် သမ်ႉဝုႇခေႃးမုခ်ၽဝ်းသူခ်း မိဝ်းႁူခ်းထိုင်ပိခ် ၵိုဝ်လႆႇၵတ်းယိခ်သၵ်း
ၵႆး ၸေႃးၽမ်းပႆၽု ခီတီႇၽဝ်းလုၵၢမ်းပခ်း မခ်းတိင်းၵူသွႆ ၸွင်ၵိုဝ်မွင်းငိခ်း ယင်းၵိခ်းခၵ်းၶမ် ပႆႇဝုႇၵၢခ်း
လမ်မိူဝ်းၵဝ်း ယင်းသဝ်းၽခ်ၵႆ ၶၢခ်ခႆၵိခ်းၵွခ်း ပေႃးလိုင်မိူဝ်းလွခ်းယွခ်ႇခူင်းယူင်ႇၶတ်းၶၢင်~ယုႉ
ၵဝ်းပၢင်~ ႁူခ်းယၢႆႇတိုခ်ႇၵိုခ်ႇယၢတ်ႇၸၢတ်ႇၸိတ်ႇၸေႃႇ – ပေႃးၵၢခ်းပၢခ်းလိူခ်းၶိုခ်ႇၵိူခ်းပူခ်ႇ လေး

ငိူၼ်ႈႁိူင်းၵႆ ပိူၼ်ႈယင်းႁူႁဝ်းၵႆႉသဝ်းႁူၼ်ႈႁိတ်းၶႆ လိင်ႉတၢင်းယၢင်ႈတမ်းပႆ ႁိတ်းၵသၢင်ႇယၢင်ႈႁၢင်ႇၵၢင်ႈ
ၵွၵ်ႇလေႇယဝ်ႉ။–

112 ။ ၶင်ႇၶႆႉ လႆႈဝၠႈၵပ်တ်ႈႁျမ်ႇမ⌊ႇ သမ်ႇၽပ်ပလ⌊ႇပဝ⌊ႇလ⌊ႇႁ⌊ၶ⌊ႉယႂ်းပႂ်ႉၶၢင်းပ⌊ႈလင်ပိူၼ်ႈယဝ်ႉ

87 သိူင်ႇငိူၼ်ႈႁွႆးယွမ်ႇ မူၵ်းလွမ်ႇမ်ၶ်ၶဝ်ႈ လႂ်သဝ်ႈႁူၼ်းၵမ်ႇ ၵမ်ႇမွၵ်ႇပ⌊ႈၶ⌊ႈ လေႇဝ⌊ႈလေႇႁဝ်ႇ ၵၶ်ၵဝ်ႇ

ၵၶ်ႁိၶ်ႈ မိုတ်ႈလိၶ်ႈႁၢမ်းၽဝ်ႇ ၵွၵ်ႇၶၢဝ်ႇႁူင်ႁၢင်ႈ မေလၢင်ႈၵုၶ်းသေ⌊ႇ ၵွၶ်ၵေ⌊ႇပျသၶ⌊ႇ ႁွတ်ႈႁွ⌊ႇ

ႁူႈၵွင်ႈ လွင်ႈဝ⌊ႈၵိမ်ႇမိူဝ်ႇ မ်ၶ်ႁိူဝ်ႇယူႇယၢပ်ႇ မ်ၶ်သၢပ်ႇမၶ်းၵႆႈၶႆႉၵီႈၶိုင်ႈ ႁိူတ်ႈတူႇဝႆႉသိုင်ႈသိုင်ႈတ⌊ႇ

သေႇ~ႁိူင်ႈႁူဝ်ႇႁေႇ~လေးႁူၶ်ႈၵူၶ်ပၶ်း မၶ်းမႁူင်ထူး – မ်ဝ်းၶႆႉပ်ၶ်ၵႁျင်းလၢမ်ႉၽျင်းယုတ်ႈပ⌊ႇလ⌊ႇ

ဝူတ်ႈႁျမ်ႇမ⌊ႇမီယၢၵ်ႈမွႆး သမ်ႉပွႆးႁွတ်ႈထိုင်လူး– ပၶ်ႁွိုႈႁဝ်းဝူၶ်ႉသဝ်းၵူၶ်ႈငဝ်ငူးဝႆႉယဝ်ႉ။ ။

113 ။ ၵုႈၼႆႉ သမ်ႇၽေပ်ပလုႇပဝုႇလုႇ ဝိပုႇၵတႃမ်ႇၵျႃမ်ႇမေးပြုယေးၵျုႈပုေးၽၼ်ႈၼႆႉ မဝ်ႇလွ်ႈၵျ်တ်း
လႅၼ်ႈလူးၵွင်ႇ တုႇၵျုႈလႅဝ်းပွင်ႇၵျၼ်ပိုင်ႈ ၶုႈၶိုင်ႈၶတ်းၶႅင်ႇ တုႇၵျုႈလပ်းၽႅင်ႇၵၼ်လႆႈ လူဝ်ႇၶႆႈယင်းၵျၼ်ႇ
တၽၼ်ထိုမှ ထုၵ်ႇလႆႈယိပ်းပျဢၼ်ႇၵွုႇ ဢပ်တ်ႈသူႇၵျူႇဢူၼ်ဢူဝ်ႈ ဢဝ်ငူဝ်ႈလိုမ်းပၼ်ႇ ဢဝ်သၼ်ႇဢဝ်ၵွၼ်ႈ
ဝိယွၼ်ႈၶွၼ်းၶဝ်ႇ လွ်ၵဝ်ႇဢမ်ႇပိုတ်ႇ ဢၼ်ဝုႈယိၼ်းၽိုတ်ႇၼမ်မႆႈ မူဝ်ႈလႆႈထုၵ်ႇၶႃမ်ႇ ပ်တ်ႈတႃမ်ႇမုးၵွတ်ႈ
ယဝ်ႉမဝ်ႇၽုေႈ ၼင်ႇၵုႈမဝ်းသေႇ~တီႈယွမ်းဢေႇ~တေလႆႈလုးသင်– ပုၼ်ႈတုႇဢေႉဢၼ်ၵျူၵ်ႈၵဝ်းၼမ်ႉမဝ်း
ၵျူဝ်ပၼ်ႇသုၵ်ႉ တၵ်းၶႃမ်ႇမႆႈၵျူမ်းမူၼ်ႉယုမ်းဢီယႃပ်ႇတုၵ်ႉ လွ်းၶုၼ်ႇလုၵ်ႉၶုၼ်ႇၼင်ႈ ၵျူတ်ႇတင်ႈသဝ်းၶဝ်ႈဢွင်း
ၶႃမ်ႇ မတ်ႉၵိုၵ်းၵႃမ်ႇ ၽွၼ်းလုႉဝၼ်းလင်ယဝ်ႉ၊–

114 ။ ၼင်ႇၵုႈဢပ်တ်ႈယုႈလဝ်ႈမဝ်းၵမ် မီးၼမ်ပုေးလေး လုးၽေးဢၼ်လွ် ၶႃၼ်လွ်မူၼ်ၵျူဝ်ၵူလ်း

ႁူလ်း ၵျဝ်းတူလ်းယိပ်းၽိုၼ် ယုင်းၵျိုၼ်ႁၢၼ်း ၽြႃးၵျေႃးသႂၼ် လီၵႂၼ်သဝ်းလႂမ်း ပေႃးယႂမ်းပၼ်မဝ် တၢၵ်း
ၵၢဝ်ၵျဝ်းပိုၼ်း မိုၼ်းလႃးႁိၼ်လေႃၼ် ၼ်ႄႈလၢၼ်ႉဝႃႈ "သုရျမေရယပၶံ ၽိင်ၵ်ၶဝေ ၵႃသေဝိတေႃ ၽေႃဝိတေႃ
ၸရူလီဂတေႃ ၶိရယသံဝတ်တၶိဂေႃ၊ တိရဏ်သၢၶယေႃၶိသံဝတ်တၶိဂေႃ၊ ပီတ်တိဝိသယသံဝတ်ၶိဂေႃ၊
89 ယေႃ သစ်ၸလရူသေႃ သုရျမေရယပၶသ်သ ဝိပဂေႃ မၶုသ်သၽူတသ်သ ၵုမ်မတ်တဂသံဝတ်တၶိဂေႃ
ၵျေႃတိ။" ၼ်ႄလႄးပႃႉလိဝ်ႈၵျႃၼ်ၵမ်းမႃး တိုၼ်းပီၼ်ႁြႃးၶေႃးသၢင်ႉၼ်ႄႉ ၵၢၼ်မျႃတ်းငဝ်းလဝ်းၵျေႃးၵႂၵ်ႉပႃႈယၢင်
~မိုၼ်းၵႃၼ်ႉၸၢၼ်ႉၼ်ေၵၢႁျူဝ်းႁႂပ်းမူဝ်းမိုတ်းသူႉရျူႉယၢင်ၶမ်ႉမဝ်းမႃး– ၵၢၼ်သမ်ႉၸိတ်းလႂ်ႉမိတ်းယႂင်ႉ ၼ်ႂင်
ႁိဝ်ႉပႃးယႃးၼ်ႄယဝ်ႉ။ ။

115 ။ ႁမ်းၼ်ႄႉၵၢၼ်ပီၼ်တၢင်းၸိတ်း လႂ်းတိတ်းမဝ်းႁမ် ယၢင်ယမ်မိဝ်းႁျုၼ်း တၵ်းမိုၼ်းမေႃးႁူင် ၵျိတ်း

ပိူင်ႁၢမ်းတႆး ၵတ်းၽႅဝ်းတိၼ်းသီ သွၼ်ၸိူဝ်းႁူၼ်းလီႁူၼ်းငၢမ်း ပေႃးၵႃမ်းပွင်ႁူဝ် ၵၢၼ်ၸူဝ်မေႃးၽႃး ၶႆငလႈၽြႃး
ၵေႃးပၼ် ၶိူဝ်ၵၼ်တေပေးတပၢၼ်း "ၽိၵ်ၶဝေ ၶႆႉလမ်ႉဝႆႈတီႈႁၵ်ႈၢၼ်းလုမ်းမုၼ် ၶုၼ်တေပေးၶမ်းႁ ငိၼ်း
သၵ်းၵမ်းတ၊ ဢၼ်ဝႆႈသုရျမေရယပၢၼ်ႆ ဢၢသေဝိတေ၊ ၽေဝိတေ၊ ပၵူလီၵတေ၊–ၵေႃႉဢၼ်လွႆးၵမ်းပွင်
ၵိၼ် ၽိတ်းသိၼ်တူၵ်းဝင်း မိၵ်းၵွင်းဢၼ်မွင် "ဢဝ်ၵူင်ဝႆးၵိင်း ၵတ်းထိူဝ်ၵတ်းတိင်းထိင်းဢီးယဝ်ႈၵမ်းမင်~
မတွင်းသင်~မဝ်းလဝ်ႈသူႇႁျႇ ယိတ်ႈႁွႇႁူႈၽႆႇ– ယင်းမီးဢီးပၢင်းၽႅဝ်းၵၢင်းယႃႈႁူၼ်းၵွမ် မႃႉႁူၼ်းတွမ် မိတ်ႉ
တပ်ႇပလူႇဝႆႇၶၶၼ်ႉ။–

116 ။ ၶင်ႇၵႃႈယႃႈလဝ်ႈ ၶဝ်ႈလိူဝ်ႈပမာဒေန သုရာမေရယ မောဟမူလေ တေႇႁွႇလိူဝ်းၶႆႉ ပိၼ်ဝႆႉ
ဢပ်တ်ႈ ဢမ်ႇလိတ်ႈဢမ်ႇလၢင်ႇ ၵႂၢင်ႇတီႈမျၢတ်ႈ လဝ်ႈလၢတ်ႈၵေႃးၵွၵ်ႇမွၵ်ႇဝႆႈ "ၶိရယသံဝတ်တၶိရေ–

ၶင်ႇၵုႈငၵႆးတိူၵ်ႈယင်ႇ ၸွတ်ႈသင်ႇႁမ်ႇပိူင်ႈ လႆႈၸိူင်ႈၶွင်းၶဝ်ႇ ႁူၵ်းႁဝ်ႇႁူၶ်ႁိူဝ်ႈ တိရလ်သၢၶေယေၶိ
သံဝတ်တၶိရေ–ဝုႈပိူဝ်ႈႁၵိုၵ်ႈပတိသၶ်ႇထေႇ ငူၶ်ႈၸေႇသတ်းတရိၵ်ႉသၢၶ်ႇယၢၵ်ႈ ဝိပၢၵ်ႈႁံႇၸႆႇ~ဢိင်ႈ

ႁိူၵ်ႇၵႆႇ~ၽႆးဝႆႈလူမ်ၽူး လူးၸွတ်ႈၸိူင်ၸိး မိးၸိၵ်ႈပိၶ်သတ်း ၸၢတ်းၸၢဝ်ႈတိုဝ်ၵျမ်း–ပိတ်တိဝိသယသံဝတ်တ
ၶိရေ ဝုႈလုးရေႈတၵ်းလႆႈပိၶ်ၽေတ်ႇ သွၶ်ႈပၶ်ႇတိတ်ႇ ၸိင်းတိးႁၶ်ၸၢမ်း – ပိၶ်ႁမိဝ်းၵႆႉတိဝ်းၸွၶ်ႈ
တဝ်ၽေမ်းၶၶ်ႉယဝ်ႉ။ ။

117ႉ လူဝ်ၶႆႉ သင်ဝုႈယင်းႁွၵ်ႇထွၵ်ႇသေတီးၸၢမ်း ပူၶ်ႉၵျမ်းၽွၵ်ႇႁွႆယုင်ႈၶၶ်ႉ သင်ဝုႈလႆႈမုင်ႈမုး
တေႇ သၶ်ႇထေႇႁဝ်လၢတ်ႈ ႁမ်ႇမျတ်ႈသၵ်းၽဝ်ႇ ႁူၵ်းႁဝ်ႇမိုင်မုႈ လင်ႇဝုႈ" ယေ သုရျမေရယ
ပျၶသေသ ဝိပရေ – ၶင်ႇၵုႈႁပ်တ်ႈမၶ်းတေႇ မဝ်းသေႇႁူၶ်ၸူၶ်ႈ ဢိၶ်မူၶ်ႈသူႇရျႇ ပိႇယုႇလိမ်လဝ်ႈ

ၵိုၼ်ၶဝ်ႈသူပ်းပၢၵ်ႇ ၶိူင်းတၢၵ်ႇၺၵ်ၶၼ်ၶႄႈ မၼ်ယုႈႁၢၼ်းၽူႇ ႁုသူႇႁုၵိူင်ႈ ၵၢႆႇသိုင်ႈၵုမ်းလွတ်ႇ” မိူၼ်လိူၵ်ႈ ၼိုၼ်းႁွတ်ႇႁွတ်ႈသူႇလူးႁၢင်ႈႁူၵမ်ႇပိူင်ႈ တုၵိူင်ႈယမ်းမႂ်ႇ~ ၶမ်ႉမၶၼ်းလႂ်ႇ~ ပႂ်သိတ်ႈႁွမ်းႁၢင် ယၢင်ဝိႉယင်း ၼမ်–ပူၶၼ်ႉၵွၵ်ႇငႂ်းယဝ်ႉဝႂ်းႁိူင်ၵၢၼ်ႇလေႉ လိုင်းလေႇဝေႉယူႇၵူၶၼ်ႈ ၵမ်ႇမူၶၼ်ႈသိူဝ်းပျူႇ ႁင်ႈၼိမ်းၶေႇ ႁွင်း ၵႁျင်းၶၢႈယင်းၶမ်ႉယဝ်ႉ။–

118 ။ “ သပ်ပလႁူသေ–ဝႃႈတီႈၵၢၼ်မၼ်ယင်းၼ်ၶၼ်း လွတ်ႈၵ်ၶၼ်းလူၵ်ႉၵႂ်းႁိူင်ၵေႈ မၶုသ်သၽူတသ်သ ပေႃးလိုၼ်ယင်းပိၼ်ႁူၶၼ်းမႃး တၵ်းလႃးႁုင်လိူဝ်၊ ၵုမ်မတ်တၵသံဝတ်တၶိၵေ ႁေႃတိ–ယွင်ႇမႃႈၵၵ်းၵိုင်ယွမ်း မူး မႃးပိၼ်ႁူၶၼ်းလူးႁုင်ပူ မူထူမႃထ ၵွၵ်းၶႄၶိုင်းထိူင်း” ႁူၶၼ်းဝိူင်းၵၶၼ်ၶူဝ် လူဝ်လူဝ်ပၶၼ်းမေႃး မၶၼ်းႁိူဝ် ပၵ်းလေႃး မၶၼ်းႁိူဝ်ပေႃးလၵ်း မႃးပိၼ်ႁူၶၼ်းၵၵ်းငိူဝ်ႈယွင်ႇႁျင်ႇမဝ်း ပိူၼ်ႈႁဝ်းမဝ်ႇႁတ်းလမ် ~ ပႂ်ႈၵွၵ်ႇမွၵ်ႇ

ၵၼ်ဝျႈတူၺ်းငလႈၵူၺ်းၶေႈႁူၼ်းယွင်ႇၼွင်သတၢင်းႁျူၼ်ႈ မၼ်းထူၼ်ႈၶျႇၶၼ်ၶေႇၵ်ၶေႇလၵ်းလႆႈၵၢၵ်းၵၢဝ်ႇ ငဝ်ငိူဝ်ႈ– ၶႆႉယဝ်ႉၼဝ်ႈပိၼ်ၵၢပ်ႇတ်ႈသူႇရျႇ ယျႇပႆယဵမ်ႈၽေၢင်းမၢတ်ႈသၢင်းတၵ်မ်ႇမဝ်လိူဝ်ႈ– ယူဝ်လၢင်ႈၶေႊႁျူပ်ႉ ၽေးယူႇၵိူၼ်ၵိူဝ်ႈၶၶေႉယဝ်ႈ။ ။

93 119 ။ လိူဝ်းၶႆႉ ႁဝ်းမျႈႁၼ်ၵၢဝ် ၼွင်မဝ်တၢင်းၽိတ်း ပိူဝ်ႈၵၢၼ်လွႆးတိတ်းတၢင်းဢိၼ် မဵဝ်းၵၢၼ်ၽိတ်း သိၼ်ၽိတ်းထမ်း ၽွင်းဢႃးပၼ်ၶီ ၵၢဝ်ၶီတၢင်းသိူဝ်း မိူဝ်းလူးလိမ်ၽေၢၼ် သမ်ႉဝျႈတိင်းယၢၼ်ၶၼ်ၶၼ်းမျး ယင်း လျူးၶိၼ်လၢင် ႁိူဝ်မၢင်ယွမ်းမူတ်း မျးၵူတ်းလိုၵ်ႁိူင် ပေျးလိုၵ်ၶိုၼ်းၽေႆး ယိုတ်းသေငျႆးၵုင်မိၼ် ၵၢဝ်ပိၼ် ႁူၼ်းၶိုၼ်း ယင်းတိုၼ်းၵွၼ်ဝူ မိူၼ်မူမိူၼ်မျ ႁျူၶျေတျၽေၢင်း တိုၼ်းႁိူဝ်သၢင်းလၢင်းႁၢင်ႈငႆးယိူင်ႈႁူၼ်းႁိူင်ႈ ငၢၼ်းၼမ်~ၵျႉၵၵ်းၵမ်~မဝ်းမျႈယွင်ႇၼျင်ႇယူႇႁူႈတျႇသေႇ– ပေျးဢဝ်း ပဝ်းပူး ႁူးလပ်း ဢပ်းပျး မၵ်ႉလျူးမျႈ

မဝ်းမိူင် လၢင်ႈၶေးလေႈၶႂ်းပႂ်ႉၶျၢင်းႁႆႈၶၢင်းႁိူင် လိူဝ်ႈမွင်းထိုင် ၶၢၶ်းၶီႈၵၢမ်ႇပေႇ–ၶေႃၶ်းႁွတ်ႈသူႇသူလိုၺ်ႇပူႇၷေႇ
ယဝ်ႉ။–

120 ။ ၶင်ႇၶင်ႉဝႆႉႁွၶ်ႇယွၶ်ႇလူးဝူတ်ႈမူးၵ်ၶ်ႈသူႇၷျူႇယၢႆႉမဝ်းမႃႈၶင်ႉ လိူႈဝႃႈၵၢၶ်ႇႁွႃႇ တၢၶ်ႇယႃႇ

94 ၵိတ်းၵီႈ ဝႃႈတီႈလုမ်းမူႇ လိမ်ပူႇလိမ်ပေႃႈ ႁူၶေႃႈထမ်ႇမေႇ တေႇသၶေႃႇမျၢတ်ႈ လဝ်ႈလၢတ်ႈၶေမွၵ်ႇ ပိုတ်ႇ
ၵွၵ်ႇၶေႃႈလိုၵ်ႈ တႃႇႁိုၵ်ႈၵိုင်သိုၶ်ႇ ငေႈယိုၶ်ႇၶူးၶေႃပ်ႈ မိုၶ်ႈၵၢပ်ႈႁိုင်ႇတၢၶ်ႇ တႃႇႁိုၵ်ႈၷျၢင်းမၢၶ်ႇတိမ်ၸိုၶ်ႈ
ၵ်ႃႈသိုၶ်ႈသီႇလသိုၵ်ႉၶႃႇ ယႃႇၸေႃတ်ႇတူဝ်ၵ်ၢင်ႈ မိူဝ်ႈယၢင်ႈမိူဝ်ႈယိုပ်ႇ ယႃႇႁိုၵ်ႈပႆႉသိုပ်ႇပိတ်ႉထိုပ်ႇမိုၶ်ႈ တႆႇပိုၶ်ႈ
လႃးဝေႈပႃးႁိုၵ်ႈၷျမ်ႇလေႇ~ မိူဝ်ႈကြင်လည်~ ၶိုးဝၢင်ႈသၢမ်မိူင်း ယိူင်းပုတ်ႈတိၶ်တမ်း–မၢတ်ႈၶင်ႇၶေႃႈသင်ႇ
ၶိုၵ်ႉႁိုင်ႇၵႃႈ ၵ်ႉသဝ်ႈႁူမ်ႈငဝ်းယဝ်ႉယႃႇၸေႃႈ သိုၶ်ၵ်ႃႈပႃးဝႆႉထႃးဝၢင်ႈၷႃႇယေႇ ၵ်ႉပဝ်းၵ်ၵ်ႉၵ်ဝ်းပိူၶ်ႈတႃႇသေႇ

ပေယုတ်ႈလိူင်း ငိူင်ႉၵၢင်းၵၵျၢင်းမိူၵ်ႈသေၵမ်းတၶျေႈ။ ။ 121 ႉ ၶင်ႇၵျုႈႁဝ်းဝျုႈႁဝ်းၵၢၶ်ႇ ၽၢၶ်ႇၶေ
သၽေးႁႅၼ်ႈပေးငၢမ်ႇၽိုၶ်ၶေႈထမ်းမျၢတ်ႈၶၶေ်ႉ လိူၵ်ႈၶင်ႇပိတၵၢတ်ႈထမ်ႇမေႇ ၵင်ႇၵုတ်ႉတရၶီၸေႇၶေ
ပၢၵ်ႈ ၶိုၶ်းၽုလ်ႇၵၶေၢၵ်ႈတီႈပွင်ႇ မ်ၶ်ႈၶင်ႇထ်ဝ်ဝွင်ႇၶေးႈသိုဝ်ႈ လိုဝ်ႈလ်ုႈၵေႇၵၢၶ်ႇမၢၶ်ႇယျႇ လႆႈၵဝ်
လင်ႇၵျႇႁျလၢပ်ႈ မ်ၶ်ႈၵၢပ်ႈလုင်ႇလီႇ တျႇႁႅၼ်ႈမၶ်းထီႇယင်ၵူမ်ႈ ပၢၵ်ႈႁူမ်ႈပွၵ်ႇပူၵ်ႇ ယျႇႁႅၼ်ႈမၶ်းၵူၵ်ႇၶူၶ်
သဝ်ႈ မ်ၶ်ႈၶင်ႇၵ်ၶ်ႇလဝ်ႈႁျေးၵွၵ်ႇ လင်ႇလႆႈသုၼ်ႇမွၵ်ႇသွၵ်ႈၽေႇဝေႇႁျႇရႁျၶ်ႇႁိုၵ်ႈ လ်ၶ်ႇလိၵ်ႈတႆးဝႆႉႁိုၵ်တ်း
ၶင်ႇထမ်ႇမေႇ~ လျၶ်ႇလိင်ႇတေႇ~ ယပွၶ်ႈႁျေးသွမ်– ပ်ၶ်ၶင်ႇၶူၶ်ႉႁျေးသၽေးဝၢၶ်ထမ်ႇမ တုလ်လ
ရိတ်တဝိပျၵၵမ်ႇပိူင်ႈ ၽၢၶ်ႇယိူင်ႈၽေးၶ်တ်ႉလျးပမျႇပုင်ႇ **ဂန္ဓာရုံ** ၶုင်းသွႆႈယုင်းႁႅမ်ယဝ်ႉ။–

122 ႉ ၵျႈၶ်ႈႁဝ်းပႆး လၵ်းၶႆုးပိုၶ်ၶေ ႁႅၼ်ႈပေးႁူဝ်ႁေၽေးၶၵ်ေး ႁဝ်းလၵ်းၵိတ်းလူ သူၶဝ်တင်းလိူဝ်း

မွင်းၵိူဝ်းယၢၼ်ၶီ ထိုင်လီသဝ်းၵွင်း တူဝ်းမွင်းၵတ်းယဵၼ် လီပီၼ်သုၶႄး လင်ႉလႆႈလွင်းၵျေးၶေၵေၼ် ပႆႉဝႆႈမႄး
ၵျၼ်တၢင်းဢိတ်း ၵိုဝ်မိတ်းၵိုဝ်သူလ် ၵိုဝ်ပူလ်ယွၵ်းဢွင်း ၵျဝ်းဝၢင်းၼပ်းပိူင် ၶျူးၵိူင်လွမ်းပၵ်း ၵျွႆႈမၼ်းလွၼ်း
ၶၼ်းယမ်ဢႅဝ် လႆးမႆလႆးၵျေး ပေးၵၼ်သၢၼ်းထူး ငႆးၼူးမေၵွၼ် ၵိုင်မွၼ်ဝၼ်းသိုၼ်း ၵျဝ်းမႆၼွၵ်းၼိုၼ်း
ဢိုၼ်ႉလၢၼ်ႉဢွၼ်ႉၵျၶျူႈငၢမ်း ဢိင်ႈငၢမ်းဢႅႉသႉလင်ႉၵႉၵျၢၼ်ႉၵူၼ်းတွမ် ~ ပွၼ်ႈမိင်ႉသိင်ႉလိမ်ပူၼ်ႈၵျဝ်း
96 ၼဝ်ႈမႄးဢၼ်ႉယမ်မၢတ်ႈ– ၶင်ႉၵႈၵျဝ်းၵၢၼ်ႉဢွၼ်ႉၵျၶျူႈ[ႁႉ]ႈ ၵျွႆႈမႄးထုၵ်ႉၵွူပရိၵ်ႈသၢတ်ႈ– တဖၼ်တၢၼ်ႉလူး
ဝိူႈသူးပတ်ႉထၶျႉၵျၵလၢင်းမျၢတ်ႈၵျဝ်းယဝ်ႉ၊ ၊

123 ႉ တၼ်းၶႆ[ႁႉ]ႈၵျေးမႄးၵျႈမၼ်းၵိုင်ယဝ်ႉ ထိုင်ပႆယိူင်းမႆၼၢၼ်းသုင်း ၶိၵုင်းထိင်ဝ်မႆ ၵျဝ်းပႆယိုၼ်း
တၢဝ်း မၼ်းယၢဝ်းၵိုင်ဢိင်ဝ် ၵူဝ်ၵိင်ဝ်ၼ်တ်းၶၵ်း တၵ်းၵျတ်းမိူၼ်ပိူင် ထီးလိူင်ငႆးၵုပ်း မႄးသုပ်းမၢၼ်းပီ ယွၼ်း

ၵဝ်တၢင်းလီၸဝ်းႁျူဝ်း ၽွၼ်းတူဝ်းၵၼ်ယမ် မုၼ်ၼမ်ၼေးႁိုၼ်း ၶိုၼ်းမႃးထႅမ်ပၼ် တၢင်းၸၼ်ၸႅင်းတိူဝ်း
တၢင်းသိူဝ်းတႅမ်မိူၼ် ငၢႆးလိူၼ်မူၼ်းႁိူင်း ပိူင်းမႃးၵုၼ်ၵၢင် ပေႃႈယွမ်းမၢင်သၵ်းၵိတ်း ႁူလ်းၵၼ်တၢင်းၽိတ်း
တီႈမိတ်းလၢႆႉၶိတ်းယွမ်~ၶျႃႈၵွင်းပွင်ႈမိုဝ်းဝႆႉၶိုဝ်းသိုဝ်ႈၵွၵ်းလွမ်~ႁွမ်းဝႆႈဝၼ်ႉတမ်ႉ ပူႉလမ်ႉထမ်ႉမေႉ– ယွၼ်း

ပူတ်းလူတ်းၶၢင်းတၢင်းၽိတ်းလႆႈမိတ်းတိူဝ်ႉႁႅင်းၽႅဝ် မိူဝ်ႈယင်းၶပ်ႉမေးထႅဝ် ဝၢင်းတႅမ်ႈမဝ်ႉၵေႃႉ – ၽိတ်း
လေႃႈတႃႉသေႉၼၼ်ႉ။–

124 ။ တင်းၵႃႈၵႃႉယဝ်ႉလီႉ မၺီမၺႃ လေႉတၼႄႉပျႃတ်း လိၵ်ႈထၢတ်ႈၵမ်ႉမွႆႉ သွႆႉသွႆႉၼွႆႈလႃႉ တေႃးသ
ပုၼ်းၵွၵ်ႉ သုတ်းၽွၵ်ႉႁွဝႃႈ ၸိတ်းၵႃႈမၼ်းၵျၢင်ႉ မဝ်ႉလၢင်ႉမဝ်ႉလိတ်ႈ ၵၢပ်တ်ႈလၢႆသမ်ႉ မိဝ်းၵမ်ႉသိၼ်ႉ
ၵၢပ်ႈ မိူဝ်ႈလၢပ်ႈလင်ႉၵႃႉ တႅမ်ႈပိၼ်ထမ်ႉမႃႉလႃႉမူႉ မီးယူႉႁူႈယူင်ႈ တီႈပိူင်ႈၽိတ်းယွႆႉ ၵမ်ႉၽွႆႉယမ်မၢတ်ႈ

ပိတၵႃတ်ႈပုင်ႇ တင်းၵျႃႈလေးလုင်ႇယုင်ႈၵိတ်ႇလႃႉလႃႇမႆႈ လႆႈဝႃႈၶျႃႇၵေႇ~ဢမ်ႇရိသေ~လေးႁူႈပိုင်လႆး ၵႆး ယုင်ႈၵဝ်ၶူၼ်း – ၶိုၼ်းလႆႈယွၼ်းတမ်ႇပူႇလမ်ႇမူၼ်ႉၶူဝ်ႇႁူမ်ႈ ၼမေႃးဝႆႈယေႃးၶျေႃႉဝၢင်ႇႁူမ်ႈ ထိုင်လူမ်ႈပေႃး တိယေႃးသင်ႇၶျေႃႇယႂ်ႇ ၽေႃႈဝၢင်းဢၵျၢင်းမိူၵ်ႈပႃႇပမ်ႇ ယမ်ဝႆႈငဝ်းႁၵ်ႉသဝ်းႁူမ်ႈၽိူဝ်မူၼ်းလဝ်ႈယဝ်ႉ။ ။

125 ။ လင်ႇၶၢႆႉတၵ်းမႃးလိတ်ႈၵွၵ်ႇထွၵ်ႇႁေႈ ၽေႈၼွၼ်းၶွင်းပူဝ်ႇ ႁုသူဝ်ႇႁူင်ႁၢင်ႈ ပုၼ်ႈပၢင်ႈထမ်ႇမေႇ ပုညသႅၵ်ႇလိုၼ်ႈ တၵ်းယိုၼ်ႈမိူင်ႇႁွႃႇ မႃႇတႃႇပိတႃႇ ဢႃႇလၵိယ မိတ်ႉတသူလျ်ႇလျႃႇ တေႇဝႃႇႁူၵ်းလိုင်ႈ သၢင်ႈ ယိုင်ႈသၢဝ်းၽုင်ႇ လေးလုင်ႇထႃႇၶေႇ ဢပေႇသီႇရပ်ႈ လၢပ်ႈတိူၵ်ႈလမ်ႇပူႇ ႁူၼ်းယူႇၵိၼ်သၢင်ႈ ႁႂ်ႈလႆႈၽွၼ်း ပၢင်ႈၽိူင်ႇလီႇ ၶမ်ႇထီႇႁူႈၵွင်ႈ ယႃႇၼွင်ႈသၵ်းၽိတ်ႇ ယႃႇၵိတ်ႇသေၵီႈ ႁူႈတီႈႁူႈၵိူင်ႇ ႁႂ်ႈၶိူင်ႇၶမ်ႇမၢၵ်ႈ မဝ်ႇ ယၢၵ်ႈမဝ်ႇၵွၼ်ႇ ၶေႃးၼွၼ်ႇသၢၼ်လႆႈ ၼဝ်ႈႁႆႈႁူင်းပူဝ်ႇ ငိုၼ်းလူဝ်ႇတၢမ်ႇထူၼ်ႈ လႆႈမူၼ်ႈသိုဝ်းပျႃႇ မုၼ်သေႃႇ

ၵႂတ်ႈသူင်ႉ ၶင်းတူင်ႉသုၵတိယႃႉၽႄး ႁုင်ႉၵႃႈထမ်းပေႉ~လၢၵ်ႈပုညေ~လေးၵႂတ်ႈတၶင်းႁူႈမၶင်းၽင်– ၵႃႈၶင်ႉ
ၵျၢင်ႈၵျဝ်းလႆႈသဝ်းပိၶ်ဝၢၶ်ႉလေႉ ႁုသူဝ်ႉၵၢၵျူဝ်းၵျွႈထူဝ်းယၢၶ်ထိပ်ႉပေႉ ၽုင်းယွႉတေႉလင်ႉဝႃႈ ၶင်ႉၵႃႈ
လိုဝ်းတိုၵ်ႉမိုဝ်းလေႉသၢၶ်ႉလုင်ႉ ၵၢပေႉၽုင်ႉ လုင်ၵျွႈၵၢင်းပူၶ်ႉတၢင်းယၢၵ်ႈၵိၶ်းလွၺ်တႃ–

99 126 ။ ၶႅလႈၵမ်းလိုၶ်း ၶိုၶ်းမႃးၶုၵ်းၵျႃ သွင်လၵျင်းၶမ်း ၽူႈၵၢၶ်ယေႃးထမ်းၽိုၶ်ၵျူင် ၵၢဝ်ပူင်
တၢၶ်းလေး ၶင်းထေးလိုမ်လိၶ် တႆႈၵိၶ်သဝ်းၵွင်း မွင်းမႃးၵျိုင်ၵႆ ယၢမ်းၶႆၵျဝ်းလူး ဝၢင်းသူးပၶ်ထိုင် ယႃႉ
လႆႈသဝ်းမိုင်သၵ်းၵမ်း ၵျွႈလႆႈမီးထမ်းမီးသိၶ် မေႃၵိၶ်လွမ်းတြႃး မူးလႃးၵိုင်လမ် ပ်င်းယမ်ပုၶွႃ ၶမွႃ
ၶမွ မထေမွၶ်းလၢင်း ၵၢင်းၽေးယၢၶ်ၶိ သဝ်းလိမိးၵျင်း ပႃးၵွမ်သိမ်းပ်င်းႁုသူဝ်ႉလူဝ်ႉသင်ၵေႃႈတိုၶ်း ၵျွႈ
ၶိုၶ်းပူင်ႉယုမ်းမွ~ၶွႈထၢပ်ႈၶွႈလူႉယူႉသေတီႈၵျူၶ်းပိုၶ်ႈမႃးသူႉၽ်ဝ်ၵႂတ်ႈ– လႆႈမူၶ်ႈလႆႈပျေႃႉတေႃႉပၢၶ်လူဝ်ႈ

ယၢဝ်းမိူဝ်ႈၶၢဝ်းပႆႇထိုင်ႁၢၼ်ႉလိၵ်းယွတ်ႈ–ပႆႇဝႃႈၶွင်ႇလႃႇၶႃႇလိုၼ်းၽႂ်ႈတိုၼ်းသုၼ်ႇႁၢၼ်ၵေႃႉမႃးၶျွတ်ႈ– လိုင်ၽႂ်ႈ
ပေႃးပူၼ်ႉလေႃးၵိႇ သီၵူၼ်ႈငဝ်းပွတ်ႈၶေၼ်ႉတၢ၊ ၊

127 ။ ၵႃႈၶႆႈႁဝ်းဝွၼ်းယွၼ်းသူးထူၼ်ႈလူးႁၢၼ်ႉပိူင်းလွႆးယဝ်ႉ ထိူဝ်သွႆႈပုၵ်ႈၶၢၼ်း□ႃးၶႆႉ တၵ်းမႃးသိမ်း
100 ပၢင် ႁွႁၢင်ၵမ်းလိုၼ်း ၶိုၼ်းႁူပ်း ပိူင်ထူပ်းမိးၵိူဝ် ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈႁဝ်းတိုဝ်ၶတ်းႁၢင်း ၵိုမ်းပိူင်းလွႆၽႅင် ႁိတ်းသင်တိုၼ်း
လွႆး ႁင်းႁွႆးယဵၼ်လိ ယဝ်ႉမိူဝ်ႈၶိုင်းပိၵၶေႃၼ်းသၢၼ်းႁူး မႃးလူးထိုင်ထွင် သွင်ႁိူင်သၢဝ်းသၢမ် ၶတ်းႁၢမ်ပႃး
ၶၵေႃး တၵ်းမိးတိမ်ပိ လင်ႇႁွႈယဝ်ႉလိလေးငၢမ်း ၽွင်းယၢမ်းပိၵႂ် ႁဝ်းမႂ်ၶပ်းမႃး □ႃးၶေႃၼ်းသုတ်း ယၢမ်း
ပၢၼ်ယင်းၶုတ်းတိုင်ႈၽုတ်းလလုတ်းသႂ်~ တိုၵ်ႉၶတ်းလွႆ~ ႁိၼ်းလိၵ်ႈပိႇၵေႃႇ တေႇလၢပ်ႈလင်ႇၵႃႇ– ယၢမ်း
လိဝ်ယိဝ်ၶိုင်ထိုင်ပႂ်ယိူင်းၵၢၼ်းၵၢၶၢၼ်းႁၢၼ်ႉပိူင်းၵႃႈၶိုင်းလွႆ ပူၼ်ႉၵၵ်းၵွႆ ၶိုင်းမိူဝ်ႈလုဝ်ႇၶဝ်ႈသုဝ်ႇဝႃႇၶႆႉ။–

128 ၊ မိူဝ်ႈၶႄႉ ဝႆႉၸႂ်ႈၵွင်ႇမၢင်ႇ ထိုးတၢင်ႇပႆႇယွတ်ႈ ၸွတ်ႈတီႈပိူင်းသႂ်ႇ မၼ်ၶႅၼ်ႈၶိုင်းၶေႃးလႂ်ႇ–ၶိုင်ႈၵိုင်သၢမ် ပၢၵ်ႇပႅတ်ႇသိပ်းပႆႇၵျူႈ လမ်ၶႄႈၶဝ်ႈဝႃႇ ပီသႂ်ႇသၶႄႇ–သွင်ၵိုင်ၵျူႈပၢၵ်ႇၵျူၵ်းသိပ်းလိတ်းၶျၢၵ်ႈ မိူဝ်ႈယင်းၵႃသၢၵ်ႈ ၵိုင်ႇတၢၼ်ႇ ၶပေႉၵၢၼ်ႇသၢဝ်းၵဝ်ႈ ယိပ်ႇၶဝ်ႈယင်းပူဝ်ႇ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈႁသူဝ်ႇၵျၢင်ႈၶိုင်ႈ လႆႈပိုင်ႈငဝ်းသြႂ်ႇ တမ်ႈတီႈ ပုတ်ႉထတၢၵ်ႉၵသီႇလႂ်ႇဝႂ်ႈၶင်ႇၶႄႉပႆႇပႅတ်ႈ လင်ႇၶႅတ်ႈၶိုင်တိုင်ႈၵိုင်းၵျၢၵ်ႉပိင်းလိၵ်ႈၽႄႇသႂ်ႇ~သႂ်ႇသၶႄႇ ၵျဝ်း ၶျူႈၵူဝ်ဝႆး ပႆးၵိုၵ်ႈပလ်ႇလႂ်ႇၵျဝ်းၶေႃႈလီယေႃး– ၵႂ်ႈၶႅၼ်ႈပုတ်ထသႂ်သၶႃႆ လိၵ်ႈတိတ်ႈထတု ၵျူမ်ႈသႂ်ႇထုမူႇလိၵ်ႈ မီးၵိုၵ်ႈတေႇလႂ်ႇ လုၢၼ်ႇလင်ႇၵႂ်ႇ ၵျဝ်းၶွႆႈယိၼ်ပေႃး – ၽွၼ်းၶမေႉတွၼ်းလႆႈယွၼ်းၵွတ်ႈဝိင်းတိင်ႈၵၢမ်ၶေႃး ပုၼ်ႉတ မုၼ်ၵျႃႉ… မုၼ်ၶႄႇ… သႂ်ထု သႂ်ထု သႂ်ထု။ ၸြူးလဝ်ႈတုလ်လဝိတ်တဝိပၢၵ် သုတ်းယဝ်ႉၶေႃး။

တႅမ်ႈယဝ်ႉတူဝ်ႈ မိူဝ်ႈ–13 ၊ 7 ၊ 2023 ယၢမ်း 6:30 မၼိတ်ႉ။